NAUJOJI KOMUNIKACIJA

1997 METŲ SPALIO 22 DIENA, NR. 13. "INTERNETAS" VISIEMS KAINA 1,5 LT

Šiandien *nueikite į* **infobalt,**
o apsižvalgę
skaitykite:

2 - 4 psl.

Permainos "Interneto" paslaugų rinkoje. Lietuviški WWW puslapiai keičia drabužėlius. Kompiuterių naudotojų poreikiai ir galimybės. Pasakoja Aldas Kazlauskas, Aldas Kirvaitis ir Džiugas Paršonis.

8 psl.

Ateidamas į mūsų namus "Internetas" atsineša ne tik neaprėpiamus informacijos išteklius, bet ir naujus pavojus. Apie tai skyrelyje "NK seifas" rašo Vygintas Krasauskas.

10 psl.

Jau daug esate girdėję apie pasaulinį kompiuterių tinklą, bet dar niekas žmoniškai nepaaiškino, kaip jis veikia? Skaitykite "NK mokyklėlę".

12 psl.

Pinigai realiame gyvenime retai kada mėtosi ant gatvės, bet sako, kad jų galima rasti "Internete". Aušra Vaškevičienė gali tai patvirtinti.

20 psl.

Organizuotam nusikalstamumui jau per ankšta didmiesčiuose. Nekalbiems vyrams reikia daugiau erdvės. Skaitykite apie *mafiją "Internete".*

Nuo šiaudinių pastogių į informacijos amžių,

arba "Internetas" Valdo Adamkaus gyvenime

Per pastaruosius prezidento rinkimus Jungtinėse Valstijose "Internetas" tapo viena svarbiausių rinkiminės kovos arenų. Tai nekelia nuostabos, žinant, jog dešimtys milijonų amerikiečių nuolatos naudojasi informacijos greitkeliu. Ar naudosis juo Lietuvos kandidatai į prezidentus? Kaip jie vertina "Interneto" reikšmę modernėjančiai mūsų visuomenei? Apie tai šiandien kalbamės su "Naujosios komunikacijos" svečiu VALDU ADAMKUMI, atvykusiu iš "Interneto" tėvynės į lietuviškuosius prezidento rinkimus.

- Ar Jums neatrodo, kad Lietuva žengia į informacijos amžių septynmyliais žingsniais? Net Vyriausioji rinkimų komisija, diskutuodama dėl Jūsų registracijos, rėmėsi "Internete" surinkta informacija.

- Teismo posėdžio metu sužinojau, jog komisijos atstovai rinko faktus iš "Interneto". Šis epizodas savotiškai pradžiugino - malonu, kai valstybės pareigūnai savo kasdieniame darbe naudojasi šiuolaikinėmis komunikacijomis. Pasaulyje "Internetas" su kiekviena diena vis labiau įsivyrauja - mano akimis žiūrint, tai vienas tobuliausių ir greičiausių būdų pasikeisti informacija. Vyriausioji rinkimų komisija viena iš pirmųjų valstybės institucijų pademonstravo Lietuvos žmonėms "Interneto" galimybes.

- Gyvenamoji vieta tampa reliatyviu dalyku moderniame informacijos pasaulyje. Būtent klausimas dėl gyvenamosios vietos Jums vos netapo užkarda į rinkimus.

- Visiškai su Jumis sutinku. Sėslumas šiuo metu praktiškai neturi jokios reikšmės, svarbiau dvasinis prisirišimas - kur jautiesi esąs namuose. Man nelengva apie tai kalbėti, nes tai susiję su neseniai oficialiai svarstytais dalykais. Tačiau palikime juos nuošalyje. Aš manau, kad ateities lietuvis savo dvasinės priklausomybės nesies su savo namais. Šiandien iš ryto jis Vilniuje, po pietų gali būti Paryžiuje, o vakare jau netoli Australijos krantų - tai ką gi reiškia fizinis prisirišimas prie vietos? Mes jau pradedame dvidešimt pirmąjį šimtmetį. Tai informacijos amžius, kai žinios akimirksniu pasiekia tolimiausius pasaulio kampus. Ir džiaugiuosi, kad su kiekviena diena "Internetas", elektroninis paštas, kompiuterinė informacija vis labiau įsigali Lietuvoje. Tai yra ženklas, kad mes einam su gyvenimu.

- Sakykite, kiek Jūs naudojatės "Internetu" savo kasdieniame darbe?

- Galiu papasakoti apie savo įstaigos patirtį, nes mes iš esmės naudojomės naujausiomis tecnologijomis. Kartais būdavo nelengva pripažinti dvejų metų kompiuterius pasenusiais, išmesti šimtus tūkstančių dolerių, vos spėjus kompiuterinę sistemą įdiegti visoje įstaigoje. Pirkdavom naujus, nes pirmieji nebuvo pakankamai greiti. Kadangi tai buvo federalinis turtas, jį galėjome perduoti mokymo įstaigoms, tad ir studentija, ir mokiniai, baigę mokyklas, būdavo puikiai susipažinę, kaip ta technologija naudotis. "Interneto" ryšys buvo nepaprastai naudingas kasdieniame darbe - aš asmeniškai pasikeisdavau informacija su Kanados pareigūnais, nes jų nuomonė buvo svarbi Didžiųjų ežerų problemoms spręsti, ir galėjome daryti rimtus sprendimus - štai ir progresas. "Internetu" man suplaukdavo be galo daug informacijos iš viso pasaulio.

- Šiomis dienomis Vilniuje vyksta didžiausia kompiuterijos paroda "Infobalt 97". Daugelis dalyvių tikisi naujų užsakymų, taip pat ir iš valstybinių įstaigų. Sakykit, ar Jūsų administruojamoje įstaigoje JAV buvo jaučiamas didžiųjų korporacijų lobistinis spaudimas?

- Amerikoje dėl naujausių produktų rinkos kovoja visos, net ir didžiausios korporacijos, taigi kon-

nukelta į 2 psl.

OFICIALUSIS PLATINTOJAS
IBM. TELINDUS MOTOROLA
Rikoma communications & consulting
TAINET INTERNATIONAL ascom PRITON Electronics Co.
Įmonės padalinių sujungimas
į vieningą kompiuterių tinklą
Tinklų valdymo sistemos
Modemai "Internetui"
Aplankykite mūsų ekspoziciją parodoje "Infobalt'97" stende G 1.5!
Gynėjų 4-210, 2001 Vilnius
Faks. (22) 235976, tel. (22) 629105, el. paštas: sales@rikoma.ot.lt

SĄMATOS 97
BENDRA LIETUVOS IR KANADOS ĮMONĖ "ASTERA"
tel. 48 02 87; 72 96 10; 8 298 70469

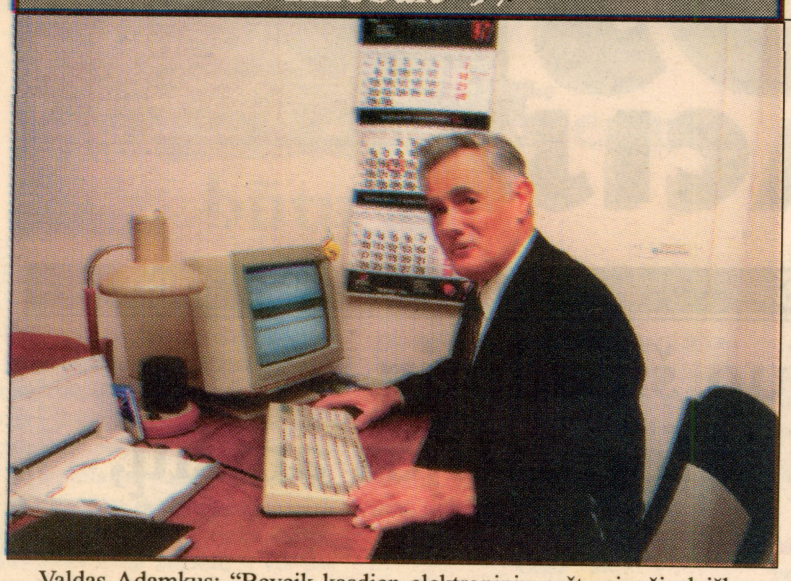

Valdas Adamkus: "Beveik kasdien elektroniniu paštu siunčiu laiškus savo žmonai"

Mindaugo Oginsko nuotr.

Nuo šiaudinių pastogių į informacijos amžių

atkelta iš 1 psl.

kurencija tikrai didelė. Lietuvoje, manau, dar labai ribota rinka, ypač norintiems parduoti naujausią technologiją.

- Dėl rinkos kovojama įvairiais būdais, kartais lemia ir asmeniniai ryšiai?

- Žinote, man sunku pasakyti. Didieji užsakymai turi pasiteisinti, turi būti technologiškai pagrįsti - nes į juos investuojami iš piliečių mokesčių surinkti pinigai.

Apie didžiųjų kompanijų lobizmą galiu pasakyti, kad per mano dešimtmečių darbo praktiką nė vienai kompanijai nepavyko su kyšių pagalba parduoti savo produktą. Vienintelis kelias - įrodyti savo prekės pranašumą. *Kitaip grėstų teismai ir visiškas reputacijos praradimas.*

- Jūs daug keliavote ir dar keliausite po Lietuvą ir tikriausiai pastebite didelius kontrastus. Vieni miesteliai dar tik įsitraukia į industrinę kultūrą, didžiuosiuose miestuose - jau informacinė visuomenė. Kokias Jūs matote galimybes iki amžiaus pabaigos Lietuvoje padaryti šuolį?

- Aš dar truputį sugriežtinčiau Jūsų pasakymą. Mes dar kai kur iš šiaudinių pastogių nesam išėję, nors miestuose jau įsigali naujosios pasaulinės informacijos technologijos. Tai didžiausia praraja, kurios nėra Vakarų valstybėse.

Vakarų valstybių lygiui pasiekti mums reikės daugiau negu dešimtmečio, nes spaudžia socialinės bėdos ir daug kitų rūpesčių.

- Ar JAV prezidentai rinkimams naudoja "Internetą"?

- Labai plačiai. Greičiausia ir tiksliausia informacija pasiekdavo būtent "Internetu".

- Galbūt ir Jūsų rinkiminė kampanija kelsis į "Internetą"?

- Būčiau laimingas, jei galėčiau pasinaudoti šiuo informacijos greitkeliu prezidento rinkimų metu.

Kol kas naudojuosi "Interneto" ryšiu kontaktuodamas su draugais ir beveik kasdien siunčiu laiškus elektroniniu paštu savo žmonai.

Kalbėjosi Marius Matulevičius

Statybos, kurios negali pasibaigti

Aldas Kazlauskas

"Interneto" plėtra - tarsi namas, kurio statyba niekada nesustoja. Jeigu ryšio linijas palygintume su karkasu, o "Interneto" paslaugų firmas - su namo patalpomis, tai pačios tinklo paslaugos būtų lyg baldai ar buities prietaisai, kurių atsiranda vis įvairesnių, pritaikytų konkretiems šio namo gyventojų, t.y. "Interneto" naudotojų, poreikiams.

Parodos "Infobalt 97" išvakarėse Lietuvos "Interneto" name statybos tebesitęsia - į rinką rengiasi ateiti nauji "darbų vykdytojai", o į jau įrengtas patalpas gabenami nauji "baldai", padėsiantys veiksmingiau bei patogiau dirbti. Pasidomėjome, kokių naujų "Interneto" apyvokos daiktų didžiausioje šalies informacinių technologijų scenoje parodys Lietuvos "Interneto" paslaugų teikėjai.

"Šiemetinėje parodoje aktyviai demonstruosime tinklo duomenų apsaugos priemones, - sakė UAB „Taidė" prekybos vadybininkas Rimvydas Maskaliūnas. - Esame korporacijos IBM autorizuoti partneriai apsaugos priemonių srityje bei "Cisco Systems" įgaliotieji atstovai, turime patyrusių specialistų, kurie gali profesionaliai patarti, kokios priemonės geriausiai tinka konkrečiu atveju, ir jas įdiegti. Galiu pasakyti, kad mūsų įdiegta firmos "Security Dynamics" tinklo apsaugos sistema veikia Lietuvos Respublikos Seime".

Rimvydas Maskaliūnas mano, jog duomenų apsaugos priemonių paklausa augs, nes vis daugiau klientų domisi galimybėmis įsirengti įvairių konfigūracijų vidinius firmų tinklus, kurie gali apimti ir kelis pastatus, ir kelis miestus, ir kelias šalis.

"Turime visas priemones kurti patikimai veikiančius vidinius klientų tinklus, - užtikrino "Omnitel" duomenų perdavimo skyriaus marketingo sektoriaus vadovė Daiva Vitkutė. - Spalio pabaigoje jau 28 Lietuvos miestuose turėsime "Interneto" mazgus, sujungtus nuosavomis ryšio linijomis per radiorelinių linijų tinklą. Visi "Omnitel" duomenų kanalai, tiek šalyje, tiek į užsienį, yra dubliuoti, jų būklę visą parą stebi budintys inžinieriai".

Svarbiausias "Omnitel" akcentas parodoje - ryšių paslaugų integracija. Pavyzdžiui, abonentas per "Internetą" galėtų perskaityti jo GSM telefono numeriu atsiųstą faksogramą. Be to, turint kompiuterį su garso atkūrimo įranga, būtų galima išklausyti "Omnitel" balso pašto dėžutėje paliktus pranešimus. Tokiu atveju nereikia po ranka turėti savo GSM telefono - pranešimai bus perduoti į kompiuterį "Internetu".

"Kol kas mes tik parodysime, jog tokios galimybės egzistuoja, - pabrėžė Daiva Vitkutė. - Norime iš pradžių išsiaiškinti, ar jau yra realus naujųjų paslaugų poreikis, o tada galėsime spręsti, ar verta pradėti jas teikti dabar ar vėliau".

"Omnitel" jau teikia integruotąsias paslaugas. Per GSM numerį galima prisijungti prie "Interneto", į pranešimų gaviklį gauti žinutę apie atėjusį paštą, o jeigu gaviklio techninės galimybės leidžia - jį ir perskaityti.

Nauja "Omnitel" paslauga, kuri pradės veikti parodos metu, bus "Interneto" "roumingas" (*rouming*), arba galimybė su savo slaptažodžiu prisijungti prie tinklo užsienio šalyse per vietinius serverius. Tai pravers ir dažnai su reikalais keliaujantiems tautiečiams, ir Lietuvon atvykusiems užsieniečiams, norintiems viešnagės metu patogiai naudotis "Internetu".

Dar iki parodos "Infobalt 97" šią paslaugą pradėjo teikti UAB "Skaitmeninės komunikacijos". Bendradarbiaudama su tarptautine korporacija "iPass", ši firma dabar gali pasiūlyti savo klientams prisijungti prie "Interneto" daugiau kaip 150 pasaulio šalių, naudojantis savo identifikaciniu vardu bei slaptažodžiu ir turint vieną sąskaitą "Skaitmeninėse komunikacijose". Visame pasaulyje šiuo metu yra daugiau nei 1000 "iPass" prisijungimo taškų.

"Parodos metu pristatysime dar vieną naujieną - prisijungimą prie "Interneto" per integruotų paslaugų skaitmeninį tinklą ISDN, - sakė "Skaitmeninių komunikacijų" direktorius Pranas Slušnys. - "Lietuvos telekomui", kuris nuo šiol pradeda teikti ISDN paslaugas, mūsų firma padėjo sukomplektuoti programinę įrangą. *Būsime pirmoji* "Interneto" paslaugų firma Lietuvoje, siūlanti prisijungti per ISDN".

Turint reikiamą ISDN aparatūrą, per telefono liniją galima pasiekti iki 128 Kbps greitį. Tokia linija galima tuo pačiu metu siųsti duomenis ir kalbėtis telefonu, nes visa informacija - telefono pokalbiai, faksogramos, siunčiami duomenys - iki abonento ISDN rozetės ir priešinga kryptimi keliauja skaitmeniniu būdu. Telefono pokalbį bitų srautu paverčia ISDN standarto telefonas arba ISDN adapteris, per kurį galima prijungti ir įprastą analoginį telefoną.

"Prisijungimas per ISDN turėtų būti įdomus tiems, ko jau nebepatenkina analoginių linijų greitis ir kokybė, o įsirengti skirtinę liniją būtų per brangu, - mano Pranas Slušnys. - Naudotis ISDN keliskart pigiau negu skirtine linija, o paslaugų kokybė ir įvairovė - visai kito lygio nei dirbant įprasta linija. Iš pradžių gal ir nebus didelio ISDN bumo, tačiau ISDN abonentų turėtų padaugėti po to, kai "Lietuvos telekomas" ne tik Vilniuje, bet ir kituose miestuose paleis daugiau naujosios kartos skaitmeninių telefono stočių, nes tik jose galima įrengti ISDN aparatūrą".

Baigiant norėtųsi parodas "Infobalt" palyginti su apžvalgos aikštelėmis, nuo kurių kartą per metus patogu apžvelgti "Interneto" statybų bei įkurtuvių šurmulį. *Kitąmet, be abejonės, namas jau bus gerokai* ūgtelėjęs, ir įkurtuvių jame sulauksime dar daugiau nei šiemet.

TAIDE NETWORK

TAIDĖS stendas - 3-ioje salėje

Mūsų stende parodos metu vyks tokie seminarai:

21 d. 13 val.: Palydovinės duomenų perdavimo sistemos;
21 d. 17 val.: Firewall - kompiuterių tinklo ir duomenų apsaugos sistemos;
22 d. 13 val.: Naujausi Cisco Systems produktai;
22 d. 17 val.: Cisco Systems siūlomos kompiuterinio tinklo apsaugos sistemos;
23 d. 13 val.: Security Dinamics - identifikacijos ir autentifikacijos sistemų lyderis;
23 d. 16.30 val.: Security Dynamics pristato SecurID technologiją;
24 d. 13 val.: Saugaus duomenų perdavimo tinklo sprendimai.

LAUKIAME JŪSŲ TAIDĖS STENDE !

infobalt'97

TeleŠarka
25 09 09
Informacija telefonu visą parą
... su visomis "Fakso informatoriaus" galimybėmis.
"Faksas informatorius" - 25 07 07
100 000 prekių. Paslaugos. Kainos.
www.nkm.lt

STAIPA
Raštinės reikmenys
Didmeninė ir mažmeninė prekyba
Kompiuteriai, įranga, paslaugos
STYPEN · CENTRA · Ted Lapidus · BNE · IBM · COMPAQ
HEWLETT PACKARD · MICROSOFT
Apkasų 12d, 2042 Vilnius
tel. 370 2 73 19 46 tel./faks. 370 2 73 19 58

http://www.realestate.lt/
NEKILNOJAMOJO TURTO
DUOMENŲ BAZĖ
INTERNETE
SKAITMENINĖS KOMUNIKACIJOS

Lietuviškas "Internetas": kur esame?

Aldas Kirvaitis
dcx@usa.net

Kasmet šią savaitę visi bent kiek su aktualia informacija susiję leidiniai (o kuris iš jų nesusijęs?) pašėlsta dėl "Infobalt". Kompiuterių įrangos, komunikacijų ir dar galai žino ko paroda jau keleri metai yra svarbiausias įvykis mūsų šalies kompiuterių maniakų gyvenime. Tačiau nepasiduosiu spaudimui ir nerašysiu apie pačią parodą. Verčiau ji man bus atskaitos taškas, proga sustoti ir atsigręžti atgal - kur atėjo Lietuvos "Internetas" per paskutinius metus dvejus?

Ankstesniuose NK numeriuose jau spėjome iš pakankamai arti patyrinėti stambiausias lietuviškų WWW puslapių grupes. Dabar pabandykime pažvelgti iš toliau, kad aprėptume ne tik detales, bet ir visą peizažą.

Televizoriaus mirtis

Pirmiausia geros naujienos. "Internetas" ir WWW pagaliau tapo beveik tokie pat įprasti kaip televizorius. Netiesa. Įveskime pataisą: tiems, kas jau naudojasi "Internetu", jis tapo labiau įprastas už televizorių. Pats jau nebepamenu, kada gaišau laiką žiūrėdamas į tą dėžę, praturtinta primityviausia *push* technologija bei žydru ekranu be jokių paieškos priemonių - išskyrus kelioliką kanalų mygtukų, bet argi tai vadinama paieška? Vienintelis televizijos privalumas prieš "Internetą" - tai, kad ją gali žiūrėti iš minkšto fotelio, nuo kurio sunkoka pasiekti klaviatūrą. Tačiau neabejoju, kad daugelis "Interneto" naudotojų šį nepatogumą jau spėjo pašalinti, nusipirkdami "klavišinę" su ilgesniu virvėlaidžiu - arba pakeisdami jį infraraudonuoju spinduliu. Geriausius išradimus gimdo tingulys. Taigi "Internetas" į namus - televizorius į palėpę. Pas žiurkes ir dulkes.

Verslo požiūriu - per paskutinius metus didelės įmonių ir organizacijų grupės įsitikino, kad be WWW puslapių "Internete" jų laukia diplodokų likimas. O šie, kaip žinia, išmirė. Galbūt kaip tik todėl, kad neturėjo WWW puslapių "Internete". O galbūt priežastis buvo visiškai priešinga. Tam tikruose sluoksniuose manoma, kad diplodokai kaip tik pirmieji iš visų dinozaurų paskubėjo susikurti ir paskelbti savo WWW puslapius. Tokius klaikius, kad kiti dinozaurai pamatę mirė iš juoko. O diplodokai - iš gėdos. Taigi.

Elektroninis valstybės veidas

Stipriai pasauliniame voratinklyje įsitvirtino Lietuvos valstybės institucijos. Kaip ir dera rimtoms organizacijoms, jų puslapiai nuobodūs ir panašūs vieni į kitus. Yra ir išimčių. Štai Muitinės departamento puslapiai (***http://www.cust.lt***) suprojektuoti ir apipavidalinti gan ...khm... originaliai. Prastesniu dizainu pasižymėjo nebent senoji ELTOS svetainė, kuri, garbė Dievui, prieš porą mėnesių kiek pasidažė fasadą (***http://www.elta.lt***). Daug nekalbėdamas pažymėsiu, kad visus valstybės nusižengimus atperka keli adresai, kuriais gali gauti trokštamą informaciją. Iš jų bene seniausias ir labiausiai nusipelnęs - Seimo serveris (***http://www.lrs.lt***). Jį prižiūrintiems vyrams reikėtų po medalį prisegti. Ar alaus pastatyti - nežinau, ką labiau vertintų valstybiniai kompiuterijos specialistai.

Žiniasklaida

Didžiuliais šuoliais per paskutinius metus į "Internetą" sulėkė Lietuvos visuomenės informavimo priemonės. Vartant jų WWW puslapius, lieka neblogi įspūdžiai. Ne geri. Neblogi.

Dauguma Lietuvos ketvirtosios valdžios korifėjų supranta, kam panaudoti "Internetą". Iki užsienio žiniasklaidos gigantų lygio jų WWW svetainėms dar toli - bet arčiau nei daugumai kitų sričių atstovų.

Atskirai reikia paminėti sunkiasvorius. "M1" radijo stočių komplektas pasirodymui pasauliniame tinkle ruošėsi ilgai, ir rezultatas puikus (***http://www.m-1.lt***). "Lietuvos ryto" smegenų plovimo mašinos produktai (visos tavo mintys?) pateikiami "Interneto" naudotojams dar prieš išleidžiant popierinį numerį - ir pats dažnai sugaunu save skaitantį rytdienos naujienas. Nuostabus jausmas (***http://www.lrytas.lt***). Didžiausios televizijos stotys viena po kitos sulipo tinklan, prieš tai geriau ar blogiau pasirengusios ir apsirengusios.

Prie žiniasklaidos priskirsiu ir nemažai lietuviškų katalogų bei duomenų bankų, įsikūrusių tinkle. O jie išties naudingi. Kas netiki - teapsilanko neseniai veido plastinę operaciją patyrusioje "Naujosios komunikacijos" verslo duomenų bazėje (***http://www.nkm.lt/lit***).

Mokslas

Bene pirmosios įžengusios į "Internetą" šiandien Lietuvos aukštojo mokslo įstaigos užleido lyderių pozicijas. Daugelis jų tebegyvena mėgėjiškai apipavidalintuose būstuose. Tačiau informacijos trūkumu juose nepasiskųsi - žinant profesoriaus pavardę, jį pasiekti greičiausiai pavyksta pasinaudojant universiteto WWW puslapiais, kur nesunku rasti reikiamos katedros telefoną ir/ar kabineto numerį. Nustatyta empiriškai. Kita vertus - į vieną vietą sukoncentravus tiek entuziastingo jaunimo (kas drįs nuneigti, kad studentai - entuziastingi?), galėtų gimti ir didingesnių kūrinių. Bet, matyt, studentams šiais laikais ne universitetai rūpi. O rūpi, pavyzdžiui, vertybinių popierių kursai. Juos rasime kitame lietuviško WWW kampe, kur karaliauja...

Bankai ir finansų maklerių įmonės

Absoliuti dauguma Lietuvos bankų jau "Internete". Nežinia - džiaugtis dėl to, ar verkti. Nes daugiau nei pusės bankų puslapiai pritiktų nebent personalinėms įmonėms, auginančioms rabarbarus. Jie nėra *labai* blogi. Tačiau jie *pakankamai* blogi bankams. Ar jūs pasitikėtumėte banku, kurio valdybos pirmininkas atvyksta į darbą kiaurai prarūdijusiu "Žiguliu", o banko reklaminiai bukletai spausdinami ant sviestinio popieriaus? Aš - ne. Rimtai organizacijai keliami aukštesni reikalavimai visur - taigi ir "Internete".

Nors vangokai, bet įžengė į "Internetą" ir Nacionalinė vertybinių popierių birža, lydima daugybės finansų maklerių įmonių. Čia taip pat galime pamatyti nemažai svetainių - nuo visiškai neinformatyvių ir nemokšiškai apipavidalintų (nesunkiai rasite patys) iki daugmaž padoriai atrodančių ir pretenduojančių tapti patikimais duomenų šaltiniais - tokiu pavyzdžiu galėtų būti "Vilfima" (***http://www.vilfima.lt***). Akivaizdu - ir bankams, ir makleriams "Internete" dar apsčiai vietos augti.

WWW dizaino zooparkas

Paklausa gimdo pasiūlą. Šį nuvalkiotą, bet veikiantį principą puikiai iliustruoja vienas po kito skambantys gimstančių WWW dizaino artelių klyksmai. Ypač juokinga stebėti, kaip primygtinai savo paslaugas siūlo WWW puslapių dizaino naujokai. Dažnas nesugeba net nuosavo tvarkingo puslapio susirėsti, o jau siūlosi sukurti WWW sritis ištisoms įmonėms ir organizacijoms. Įdomiausia tai, kad jie sugeba rasti užsakovų. Matyt, taip tęsis ir toliau - tol, kol užteks klientų, nesibijančių pirkti katę maiše ar tiesiog neatskiriančių katės nuo taburetės.

Tai turbūt nedžiugina rimtų WWW dizainerių, kurių Lietuvoje nors nedaug, bet yra. Ateitis sudėlios viską į savo vietas, o kol kas zooparke greta linksmintis lemta ir banginiams, ir hienoms.

Lietuviškos inovacijos

Dar keletas bendrų pastabų. "Interneto" pasaulyje puslapių prestižas matuojamas pagal daug požymių. Nepaprastai svarbus tarp jų - adresas. Iš tiesų save gerbiančios kompanijos neabejodamos įsigyja savo pavadinimą atitinkančius srities vardus - domenus (*domains*), pavyzdžiui, ***www.manofirma.com*** arba ***www.manofirma.lt***. Priežastis paprasta: tokie vardai lengvai įsimena. Negana to, dažnas naudotojas pradeda jį dominančios kompanijos paieškas ne nuo katalogų ar paieškos sistemų, o tiesiog bandydamas atspėti kompanijos WWW puslapių adresą - juk norint apsilankyti "Microsoft" firmos svetainėje, patogiausia surinkti ***www.microsoft.com*** ir paspausti "Enter". Tik dideli šykštuoliai arba nekomercinės organizacijos pasitenkina ***www.kitafirma.com/katalogas/puslapiai/manofirma*** formos adresu. Suprantama, tokį atspėti jau kur kas sunkiau.

O štai lietuviai nebūtų lietuviais, jei nedegtų patologišku noru išrasti arklį. Kitaip nepavadinsi augančio susižavėjimo subdomenais (*subdomains*). Iš tiesų, kodėl banko "Hermis" puslapių adresas - ne tikėtinas ***www.hermis.lt***, o miglotas ***www.hermis.ot.lt***? Vargu ar banko valdyba pagailėjo 200 litų metinio mokesčio už nuosavą ***.lt*** vardų sritį. Tačiau kitų priežasčių negaliu sugalvoti. Lygiai taip pat negaliu racionaliai paaiškinti, kas paskatino Lietuvos taupomąjį banką įsikurti adresu ***www.ltb.tdd.lt***, užuot apsigyvenus po derama ***www.ltb.lt*** iškaba. Tokių pavyzdžių - krūvos, ir visos šios įstaigos už "originalumą" moka mažesniu puslapių lankytojų skaičiumi ir trupančiu prestižu.

Lietuviškas WWW puslapis

Permetę akimis krūvas projektų, pabaigoje pabandykime apibrėžti tipišką lietuvišką sritį "Internete".

O ji savotiška. Turinys - nepaprastai platus, tačiau visiškai nesusistemintas, todėl bevertis. Struktūra - įmantri, bet nelogiška ir sunkiai suvokiama. Atskiri grafiniai elementai - puikiai paruošti, bet prastai derantys tarpusavyje, be to, sumaišyti su varganais standartiniais piešinukais iš tokių pat abejotinos vertės užsieniečių puslapių. Puslapių savininkai - turbūt seniai pamiršę apie jų egzistavimą ir nelabai tesuvokiantys, kokia iš tų puslapių nauda. Puslapių autoriai - entuziastai, nekantraujantys pritaikyti visas technologijos naujoves, nekreipdami dėmesio į tai, kurios jų tinka, kurios ne.

Pirmoji lietuviško "Interneto" plėtimosi stadija - tartum "gimdymo bumas", savitas "demografinis sprogimas", kai firmų ir asmenų WWW puslapiai dauginasi kaip pašėlę. Bet juk pagimdyti ne sunkiausia. Ar ne metas susirūpinti kūdikių drabužėliais, auklėjimu ir priežiūra? Galbūt tada ir naudos iš jų bus daugiau?

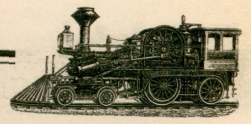

Lietuvos kompiuterių naudotojas. Portreto štrichai

Keblu galvoti apie save kaip apie vidutinį statistinį Lietuvos kompiuterių naudotoją, pažvelgti iš šalies, įvertinti savo norus ir galimybes. Per kelias artimiausias dienas tūkstančiai kompiuterijos profesionalų ir mėgėjų užplūs parodą "Infobalt 97". Kas jie tokie? Kiek mokūs? Kokių kompiuterių jiems reikia? Ar perka programinę įrangą? Apie šiuos dalykus geriausiai išmano tie, kas labiausiai tokia informacija suinteresuoti - kompiuterių ir programų pardavėjai.

"Niekas tiksliai nežino, kiek Lietuvoje kasmet parduodama kompiuterių", - sako didmeninės kompiuterinės technikos prekybos firmos "Soft-tronik" vadovas Lechas Jancewiczius. - Įvairiais duomenimis - nuo 25 iki 35 tūkstančių. Vadinasi, šio verslo apimtis galėtų būti 80-120 milijonų JAV dolerių". Šį pyrago gabalą raiko apie 160 kompiuterius ir programas pardavinėjančių firmų. Dalis jų orientuojasi į didelius klientus - bankus, pramonininkus, valstybines įstaigas, kiti stengiasi prekes įsiūlyti smulkiojo verslo įmonėms ir namams. Pasak Lecho Jancewicziaus, Lietuvoje galėtų būti iki 40% "baltų" kompiuterių. Skaičius neblogas, tačiau dauguma jų yra didelėse firmose. "Beveik kiekvienas norėtų gero kompiuterio, tik norai ir galimybės dar, deja, nesutampa", - sako "Soft-tronik" direktorius.

Vienokių ar kitokių kompiuterių perkame vis daugiau, mažėja jų kainos, o ir Lietuvos piliečiai, nors ir labai po truputį, tačiau turtėja. Šių pokyčių dar neužtenka, kad, be kompiuterių, įsigytume ir visas reikalingas programas. Programinės įrangos parduodama vis daugiau, tačiau daugiausia dėl brangių specializuotų duomenų bazių, apskaitos sistemų ar modeliavimo programų. "IBM Lietuva" pagrindinį dėmesį "Infobalt 97" skirs kompiuterinės įrangos ir programų, skirtų apskaitos, dokumentų archyvavimo, telekomunikacijų ir duomenų bazių integravimo projektams įgyvendinti, pristatymui. Šios firmos atstovas Povilas Banaitis teigia, kad Lietuvos rinka yra pribrendusi diegti kompleksinius kompiuterinius sprendimus, tad "IBM Lietuva" ir jos partnerių stenduose svarbiausia vieta skirta tokio tipo programoms ir sprendimams. "Naudotojo operacinių sistemų ir taikomųjų programų rinkoje augimas beveik nepastebimas", - sakė Povilas Banaitis.

Sunku parduoti programas ir vidutiniojo bei smulkiojo verslo įmonėms. Firmos AGA direktorius Gintaris Aksomitas tvirtina, kad, pavydžiui, daug smulkesnių architektų dirbtuvių iki šiol naudojasi nelegaliomis programinės įrangos kopijomis. AGA vadovo rūpestis suprantamas - firmos specializacija apima architektūros ir modeliavimo, pramoninio projektavimo ir mašinų gamybos sritis. AGA yra JAV firmos "Autodesk" atstovas, jų stende "Infobalt 97" besidomintys galės rasti tokio profilio programų: "CAD Overlay", "Auto Architect", "CATIA/CADAM" ir pan. Verslininkų baimė dėl didelių programų kainų gali būti perdėta - "Mūsų siūlomos programinės įrangos kainos prasideda nuo 800 JAV dolerių, be to, jas galime parduoti išsimokėtinai", - sakė Gintaris Aksomitas.

Platesnio taikymo JAV firmų "Microsoft", "Novell", "Borland" ir kitų programas "Infobalt 97" pristatys Lietuvos "Interneto" naudotojams gerai žinoma bendrovė "Penki kontinentai". Pagrindiniai pristatomi produktai - "Microsoft Office" ir "BackOffice" programų rinkiniai naudotojams ir tinklų serveriams, "Novell Intranetware", firmos "Borland" produktai programuotojams "Delphi 3.0", kur šiuo metu akcentuojamas programavimas pagal schemą klientas/serveris (*client/server*). "Penkių kontinentų" "Interneto" skyriaus direktorius Edvardas Filistovičius mano, kad nelegalus programų kopijavimas Lietuvoje turi ir trūkumų, ir privalumų: "Blogai, kai taip elgiasi verslo firmos, žmonės, iš šių programų uždirbantys pinigus. Tačiau, kita vertus, laisvai prieinamos kompiuterinės programos padėjo Lietuvai išsiugdyti daugelį gabių savamokslių specialistų". Naudojimosi programomis gudrybes, netgi jų struktūrą ir programavimą tokiu būdu išsiaiškino net smalsesnis moksleivis. Vakarų šalyse mokslo institucijoms perkant kompiuterines programas taikomos nemažos nuolaidos, tačiau įvertinus bendrą švietimo padėtį Lietuvoje, vargu ar galima būtų tikėtis, kad mokyklos be rėmėjų pagalbos nusipirks taip reikalingas programas.

Gana specifinė situacija Lietuvoje (ir kitose Rytų Europos šalyse) susiklostė techninio aptarnavimo srityje. Garantinis techninis kompiuterių įrangos aptarnavimas - lyg ir aiškus dalykas - jo trukmė ir sąlygos paprastai nurodomos perkant kiekvieną įrenginį. Kiek painiau yra su programine įranga ar kompiuterių tinklų aptarnavimu bei konsultacijomis. "Didelės įmonės ar valstybinės organizacijos, skelbdamos konkursus kompiuterių technikai ar tinklams įsigyti, daugiausia paiso kainos", - pabrėžia firmos "Blue Bridge" direktorius Zbigniewas Gulbinowiczius. - Sudaroma sutartis, kur numatyta vos 30 dienų priežiūra, o klausimų naudotojams kyla ir vėliau. Dažniausiai konkurso skelbėjai negali išsirinkti palankiausio aptarnavimo varianto, nes biudžetines įstaigas tikrinantiems kontrolieriams ne taip paprasta įrodyti, kodėl pasirinktas ne pats pigiausias pasiūlymas". "Blue Bridge" turi šioje srityje didelę patirtį - ne vienoje organizacijoje, įstaigoje ar banke yra ištiesti "Blue Bridge" tinklai, įdiegta kompiuterių technika. Į "Infobalt 97" parodą "Blue Bridge" atgabeno naujausią firmos "Compaq" serverį "ProLiant 7000". Pasak Zbigniewo Gulbinowicziaus, ši sistema skirta "tiems atvejams, kai serveris tiesiog neturi teisės sustoti nė sekundę". "ProLiant 7000" įdiegta moderniausia mazgų diagnozės ir keitimo nesustabdant darbo sistema - bet kokią šio kompiuterio dalį galima pakeisti neišjungus jo ir net nesutrikdžius vykdomų procesų. Kokia superserverio kaina? Prasideda nuo 100 tūkstančių litų, "Infobalt 97" demonstruojamas modelis kainuoja apie 160 tūkstančių litų, tačiau "Blue Bridge" neabejoja, kad jį parduos.

13 milijardų dolerių byla

Slidžiausia tema kalbant apie kompiuterius. Taisyklės, dėl kurių beveik visi sutaria, tačiau vos keli iš šimto paiso. Dalykas, kurį JAV organizacijos BSA ir SPA (apie jas kiek vėliau) linkusios vadinti "13 milijardų dolerių byla". Tikiuosi, daugelis jau suprato, apie ką kalbama - apie nelegalų programinės įrangos kopijavimą.

Paprastai apie tai kalbėti su nepažįstamais vengiama, iš verslo firmų ar šiaip įstaigų ir organizacijų žurnalistas vargu ar gaus kokių komentarų apie legaliai naudojamos programinės įrangos dalį. Detalus tyrimas, kiek programinės įrangos Lietuvoje naudojama nelegaliai, dar ateityje, tačiau naudodamiesi analogijomis galėtume spėti, kad nedaug tesiskiriame nuo kaimynų, tad tas skaičius būtų apie 80-90%.

Visame pasaulyje programinę įrangą kuriančios firmos dėl piratavimo per metus patiria apie 13,1 milijardo dolerių nuostolių. Tokius skaičius pateikia JAV organizacijos "Business Software Alliance" (BSA, ***http://www.bsa.org***) ir "Software Publisher's Association" (SPA, ***http://www.spa.org***), kurių pagrindinis tikslas - kova su nelegaliu programų kopijavimu. Žinoma, šis skaičius nėra visai tikras - ar pirktų eilinis kompiuterio naudotojas už keliasdešimt tūkstančių dolerių visas programas, kurias dabar įsigyja piratiniame CD-ROM diske už 20-30 litų? Ne, ir nežinia, ar pirktų bent vieną jų, juk vidutinės kompiuterio programos kaina gerokai viršija vidutinio Lietuvos gyventojo mėnesio uždarbį. Tai gal galima pateisinti tuos 9 iš 10 mūsų kompiuterių naudotojų, kurie įsigyja piratines kopijas?

Aišku, kad vienokį ar kitokį pateisinimą nelegalioms kopijoms turi daugiau nei pusė viso pasaulio kompiuterių naudotojų. BSA ir SPA užsakymu 80 pasaulio šalių buvo vykdyta apklausa apie 27 kompiuterinių programų naudojimą. Anoniminėje anketoje reikėjo pažymėti, kokiomis iš tų programų respondentas naudojasi ir kiek iš jų yra įsigijęs legaliai. Štai 1994 ir 1995 metų apklausų rezultatai:

Visame pasaulyje dėl programų piratavimo 1995 m. gamintojai prarado 13,1 milijardą JAV dolerių (1994 m. - 12,2 milijardus). Rytų Europoje "nelegalų" buvo daugiausia - vidutiniškai 83%. Mažiausia vogtų programų Šiaurės Amerikos regione - ten vidurkis yra apie 27%. Per metus naudojamų piratinių programų kiekis pasaulyje padidėjo 9%.

Vakarų Europos "piratų" lyderė - Graikija (86% vogtų programų), antroje vietoje Ispanija (77%). Mažiausia nelegalių programų naudojama Didžiojoje Britanijoje (38%). Šioje šalyje piratinių programų per metus sumažėjo 4%. Po britų sąraše yra vokiečiai ir prancūzai (atitinkamai 42 ir 51% vogtų programų).

Rytų Europa dar, matyt, negreit bus laikoma rimta programinės įrangos rinka. Šio regiono blogiausiųjų sąrašo viršuje - Slovėnija, kur tik keturios programos iš šimto yra įsigytos legaliai. Bulgarija ir Rumunija nedaug teatsilieka (94 ir 93% piratinių programų). Kiek nustebino buvusios Čekoslovakijos dalys - Čekijoje ir Slovakijoje vogtos progamos sudaro "vos" 62%. Nors per metus Rytų Europoje piratinių programų sumažėjo 2%, bendra statistika vis dar tebėra liūdnoka - 83% programų keliauja iš kompiuterio į kompiuterį aplenkdamos prekystalį.

Trumpai apie kitus pasaulio kraštus:

JAV - 26% (vogtų programų per metus sumažėjo 4%);

Lotynų Amerika - daugiausia piratinių programų Salvadore (97%), toliau - Paragvajus (95%) ir Gvatemala (94%). Prie geresnių šalių priskirtinos Čilė (68%), Venesuela (72%), Brazilija ir Meksika (po 74%);

Azija ir Ramiojo vandenyno baseinas - nieko nenustebino Vietnamo ir Kinijos rezultatai (atitinkamai 99 ir 96%). Australijoje piratinės kopijos sudaro 35% visų naudojamų programų, Japonijoje - 55%, Korėjoje (Pietų) - 76%;

Artimieji Rytai ir Afrika - regione daugiausia vogtų programų yra Omane (96%), Jungtiniuose Arabų Emyratuose (92%) ir Katare (91%). Mažiausiai nelegaliai kopijuoja Pietų Afrikos Respublikos piliečiai - šioje šalyje piratinių kopijų per metus sumažėjo 6% ir dabar yra apie 58%.

Nuo programų piratavimo labiausiai nukenčia nedidelės firmos, ypač tos, kurių produktai daugiausia naudojami namie ar smulkiajame versle. Kiekvienas, turintis kompiuterį, nesunkiai įsivaizduoja, koks, sakykim, yra legaliai ir nelegaliai įsigytų kompiuterinių žaidimų santykis Lietuvoje.

Vengiant moralizuoti ir turint galvoje Čekijos pavyzdį, belieka tikėtis, *kad gerėjant pragyvenimo lygiui ir didėjant Lietuvos gyventojų pajamoms*, vogtų ir legalių programų santykis pasikeis. Taip bus geriau visiems.

Puslapį parengė Džiugas Paršonis

Greit Internete
www.apsauga.lt

aspektas Panasonic
JUMS REIKIA IŠPLĖSTI TELEFONO RYŠĮ
Kompaktiškos automatinės telefono stotelės (ATS) išspręs daugelį problemų, pagerins ryšių operatyvumą
UAB "Aspektas", Savanorių pr. 22
2015 Vilnius, tel./faks. (8-22) 65 24 41, 65 25 11.
FAKSAI KX-F580 KX-F780 KX-F1100 KX-F1600 UF-315
DIVISIO

PREKYBA KOMPIUTERINE TECHNIKA
GINTEMA
"Notebook" kompiuteriai, spausdintuvai, *multimedia*. Remontuojame ir modernizuojame visą kompiuterinę techniką. "Internetas". "Interneto" puslapių kūrimas.
Kereivių g. 6, 2600 Vilnius
tel./faksas (8-22) 776592
mob. (8-298) 36592, (8-298) 85692
http://www.omnitel.net/gintema
gintema@post.omnitel.net

"Sun" kantrybė jau baigėsi?

Dėl universalios programavimo kalbos "Java" prasidėjęs nesutarimas tarp šios kalbos kūrėjo JAV koncerno "Sun Microsystems Inc." (dažniausiai vadinamo tiesiog "Sun") ir programinės įrangos giganto korporacijos "Microsoft" užpraeitą savaitę peraugo į rimtą juridinį konfliktą. "Sun" padavė į teismą "Microsoft" kompaniją, kaltindamas ją sutarčių nesilaikymu, neteisėtu prekinio ženklo naudojimu, klaidinančia reklama bei nesąžininga konkurencine kova. Tokiam žingsniui "Sun" ryžosi po to, kai buvo nustatyta, jog naujojoje "Interneto" informacijos peržiūros programoje "Microsoft Internet Explorer 4.0" realizuota "Java" versija neatitinka "Sun" sukurto ir licencinėse sutartyse patvirtinto standarto. Dar blogiau, jog "Microsoft" sukurtas "Java" programų kūrimo įrankis "Software Development Kit for Java" naudoja "Sun" standarte nenumatytas arba iškreiptas funkcijas ir generuoja "Java" programas, tesugebančias veikti "Microsoft Windows" terpėje arba tik su "Microsoft Internet Explorer" programa. Teismui pateiktame ieškinyje "Sun" teigia, jog "Microsoft" taip bando priversti programuotojus rašyti "Java" programas, veikiančias tik su "Microsoft" produktais. Tai prieštarauja pagrindinei "Java" idėjai - universalumui ir visiškai nepriklausomybei nuo operacinės sistemos ar procesoriaus tipo. "Sun" reikalauja, kad "Microsoft" niekur nebeminėtų, jog šios kompanijos programos atitinka programavimo kalbos "Java" standartą ir nebenaudotų "Java Compatible" logotipo. Manoma, jog "Microsoft" dėl akivaizdaus programavimo kalbos "Java" populiarumo ir gerų ateities perspektyvų bus priversta nusileisti "Sun" reikalavimams ir artimiausiu metu pasistengs išleisti labiau "Java" standartus atitinkančias programų versijas.

Tik suspėkit gaudyti...

Ką tik pasirodė "Internet Explorer 4.0", o "Microsoft" korporacija jau kuria naują šios "Interneto" informacijos peržiūros programos versiją. Kaip neseniai buvo paskelbta, "Windows 98" sistemos startas atidedamas iki 1998 metų vidurio, ir "Microsoft" programuotojai dabar turi pakankamai laiko, kad pateiktų drauge su šia terpe ir naują "Microsoft Internet Explorer" versiją. "Internet Explorer 4.5", matyt, bus neatskiriama sisteminės terpės dalis. Pažymėtina, jog "Microsoft" stengsis maksimaliai supaprastinti "Eksplorerio" valdymą ir sumažinti bei pagreitinti programą, kad ji normaliai veiktų ir ne pačiame greičiausiame kompiuteryje.

"Yahoo!" dirba sėkmingai

Didžiausias "Interneto" WWW puslapių katalogas "Yahoo!" (***http://www.yahoo.com***) neseniai įsigijo didžiausią elektroninių adresų katalogą "Four11" (***http://www.four11.com***). Tuo "Yahoo!" dar labiau priartėjo prie tikslo tapti didžiausia ir universaliausia pasaulinio tinklo informacine sistema. Per pastarąjį metų ketvirtį "Yahoo!" apyvarta siekė 17,3 mln. JAV dolerių, pelnas - 1,6 mln. Kompanija stengiasi pritraukti kuo daugiau naudotojų ir tuo laimėti daugiau klientų reklamos platinimui. Pagal neseniai pasirašytas sutartis su tokiais stambiais kompiuterių gamintojais kaip "Compaq" ir "Gateway 2000", pastarieji aprūpins visus JAV rinkai tiekiamus savo kompiuterius galimybe naudotis įvairiomis "Yahoo!" *on-line* informacijos tarnybomis, kaip antai: "My Yahoo", "Yahoo Search", "My Yahoo News Ticker".

"Outlook" prieš "Outlook"

"Microsoft" sukurtos elektroninio pašto programos "Outlook" naudotojai susiduria su keista problema: vieno šios programos varianto naudotojai negali normaliai skaityti kitokiu "Outlook" parašytų laiškų. Taip yra todėl, kad su biuro programų rinkiniu "Office 97" platinamas komercinis produktas "Outlook 97" "nesupranta" HTML standartu formatuotų laiškų, nors jo jaunesnysis brolis "Outlook Express", įeinantis į naujojo "Eksplorerio" sudėtį, šią funkciją jau yra įvaldęs. WWW puslapių aprašymui naudojamą HTML standartą elektroniniuose laiškuose rekomenduoja "Internet Explorer 4.0" instaliacinė programa, bet "senasis" "Outlook 97" tokiuose laiškuose vietoj įdėtų iliustracijų bei įvairių šriftų sugeba parodyti tik bereikšmes HTML komandas.

Scottas Gode'as, "Microsoft" vadybininkas, atsakingas už "Outlook" produktus, pripažino, jog naudotojų nusiskundimai išties nėra be pagrindo. Kompanijos programuotojai jau ruošia naują "Outlook" versiją, suprantančią HTML komandas, bet pasirodys ji anksčiausiai kitų metų pavasarį.

Kalėdinė "Microsoft" prekyba

Ir dar viena naujiena iš "Microsoft" pastogės: lapkričio 2 d. pradės veikti kalėdinis šios kompanijos WWW serveris, kuriame įvairios Europos firmos bei parduotuvės *on-line* pardavinės kalėdines dovanas. Tokiu būdu programinės įrangos gigantas sumanė paskatinti elektroninę komerciją senajame žemyne. Akcijoje dalyvaus pardavėjai iš Didžiosios Britanijos, Airijos, Prancūzijos, Vokietijos, Olandijos, Italijos, Ispanijos ir Šveicarijos. Priimti dalyvių iš Šiaurės ir Rytų Europos valstybių "Microsoft" šiemet dar nesurizikavo. Kalėdinė prekyba "Internete" vyks iki gruodžio 26 d. adresu ***http://www.e-christmas.com.***

Dar viena nelaimė dėl ketvirtojo "Eksplorerio"

Didžiausia pasaulyje kompiuterių gamintoja kompanija "Compaq" įspėjo, jog šio mėnesio pradžioje pasirodžiusios "Microsoft Internet Explorer" programos negalima naudoti "Compaq Presario" 1200, 1600, 2200, 4200, 4500 ir 4800 serijos kompiuteriuose (beje, tokių yra ir Lietuvoje). Priešingu atveju po sistemos persikrovimo vietoj naujosios "Interneto" informacijos peržiūros programos pasirodys tik absoliučiai tuščias "Windows" ekranas. Prapuola ne tik visi valdymo simboliai, bet ir pagrindinis sistemos valdymo centras - "Start" meniu. Gana sunkiai randamame WWW puslapyje ***http://www.compaq.com/athome/ie40/instructions.html*** "Compaq" surašė pirmosios pagalbos nurodymus: reikia spausti klavišų kombinaciją "Ctrl-Alt-Del", atsiradusiame lange paspausti mygtuką "Shut Down", išjungti kompiuterį ir po kelių sekundžių vėl jį įjungti. Visa tai pakartojus tris kartus, sistema pagaliau vėl ima veikti. Kodėl reikalingas toks savotiškas "Eksplorerio" įdiegimo metodas, nepraneša nei "Presario" gamintojas, nei programos autorius - kompanija "Microsoft". Beje, kai skaitysite šią žinutę, "Compaq" galbūt jau bus sugalvojęs normalesnį programos paleidimo būdą.

Dviem sakiniais

Kompanijos "United Utilities" ir "Northern Telecom of Canada" teigia suradę patikimą skaitmeninės informacijos persiuntimo elektros perdavimo linijomis iki 10 Mbps greičiu būdą. 1998 metų pavasarį 200 Anglijos šeimų eksperimento tvarka prisijungs prie "Interneto" per elektros rozetę.

Gegužės mėnesį "Digital Equipment Corp." (DEC) apkaltino patentų pažeidimu ir padavė į teismą "Intel" korporaciją, paskui tuo pat atsilygino "Intel", o štai dabar sklando kalbos, jog "Intel" už 1,5 mlrd. JAV dolerių ketina pirkti DEC "Alpha RISC" mikroprocesorių technologiją. DEC tai leistų kompensuoti pastarųjų metų finansinius nuostolius, o "Intel" - visiškai legaliai naudotis DEC išradimais.

Kompanija "Netscape Communications Corp." paskelbė šiuo metu kurianti naują programinę technologiją kodiniu pavadinimu "Aurora", kuri, integruota į paskesnes "Netscape Communicator" versijas, leis ne tik naudotis "Internete" esančia informacija, bet ir valdyti kompiuterio resursus. Taip "Netscape" reagavo į "Active Desktop" technologiją, naudojamą "Microsoft Internet Explorer 4.0" programoje.

"Real Networks" (buv. "Progressive Networks"; ***http://www.real.com***) pristatė naujas garso ir vaizdo transliavimo "Interneto" tinklais programas "RealSystem Server 5.0" ir "RealPlayer 5.0", garantuojančias daug geresnę informacijos perdavimo kokybę. Naujų technologijų dėka net ir 28,8 Kbps greičio modemu įmanoma perduoti puikios kokybės stereo garsą.

Kompanija "Motorola" neseniai patvirtino savo sprendimą nebegaminti modemų asmeniniams kompiuteriams ir daugiau dėmesio skirti "rimtesnei" technikai - kabeliniams bei bevielio ryšio modemams. "Motorola" įpareigotasis tarpininkas jau ieško tinkamo pirkėjo bendrovės modemų gamyklai.

Japonijos kompanija "Sharp" pristatė buitinį nešiojamą minidiskų (MD) įrašymo įrenginį, kurį galima prijungti prie kompiuterio ir persirašyti iš "Interneto" parsisiunčiamą *muziką ar kitokius garsus. Šiuo metu vis daugiau muzikos leidyklų ir* garso įrašų studijų savo WWW puslapiuose siūlo pasiklausyti naujausių (ir, žinoma, senesnių) įrašų "RealAudio" formatu ar kitais būdais.

Pasirodė nauja populiarios duomenų archyvavimo programos "WinZip" versija 6.3, dabar jau sugebanti padalyti suspaustus didelius informacijos kiekius į kelis atskirus diskelius. Parsisiųsti šią nuostabiai patogią ir naudingą programą galite iš "Interneto" puslapio ***http://www.winzip.com***.

Ne tik populiarios elektroninio pašto programos "Eudora" naudotojams būtų pravartu žvilgtelėti adresu ***http://www.eudora.com/betas/epro4.html*** ir parsisiųsti iš ten naują (kol kas dar bandomąją "beta") versiją 4.0. Neseniai pasirodžiusi patobulinta "Eudora" dabar jau "supranta" HTML standartu formatuotus laiškus, yra įvaldžiusi naujus elektroninio pašto perdavimo protokolus LDAP ir IMAP4, gali importuoti "Microsoft Outlook Express" bei kitų konkurentų sukurtas adresų knygas bei laiškus.

Kompanija "AltaVista" (***http://www.altavista.digital.com***) praeitą savaitę tris kartus praplėtė savo "Interneto" informacijos paieškos sistemos informacinę bazę, kuri vėl tapo didžiausia pasauliniame tinkle, aplenkusi "HotBot" (***http://www.hotbot.com***). Dabar "AltaVista" per sekundės dalis apžiūri informaciją, surinktą iš maždaug 100 mln. WWW puslapių.

FOTONIJA
Kompiuterių programos Lietuvai
Tel. (8-22)65 17 97, faks. (8-22)63 56 48
E-paštas: jova@fotonija.com
http://www.fotonija.lt

• Buhalterinė apskaita • Lietuviškos rašybos tikrinimas • Skiemenavimas • Žodynai • Šriftai •
• Lietuvinimo priedai Lika ir WinLika™ – skirtos MS DOS®, Windows® 3.1x, 95 ir NT terpėms •
• Adobe®, Corel®, Microsoft®, Symantec® programos • MicroLink kompiuteriai •

Juodos Avys 4.0
Lietuviško rašto gerinimo programa. Microsoft® Office 95-97 dokumentuose tikrina, taiso ir skiemenuoja lietuviškus tekstus. Yra ir lietuviškų tekstų redaktorius, platus tikrinių daiktavardžių žodynas, vartotojo žodynėlis bei daug kitų malonių smulkmenų.
Kaina 295Lt su PVM

Vitrina 2.0
Finansų ir sandėlių apskaitos programa. MS Windows® terpei, naudojanti MS Access® priemones. Sukurta talkinant Švedijos finansų specialistams. Veikia tiek lokaliai, tiek tinkle. Sinchronizuota apskaita nutolusiuose filialuose. Su ja patogu ruošti finansinius dokumentus (sąskaitas-faktūras, išankstinio apmokėjimo sąskaitas, mokėjimo pavedimus ir kt.), sekti prekių judėjimą sandėliuose. Paruošia buhalterinius balansus bei įvairias finansines ataskaitas, pateikia išsamią informaciją apie tiekėjus ir pirkėjus. Lengva išmokti dirbti.
Kaina 2006Lt su PVM

Nenuilstantis pagalbininkas kiekvienam rašančiam lietuviškai!

Galingas kiekvieno buhalterio įrankis!

Ekskomisarų biuras
Jums ir Jūsų verslo saugumui

- užtikriname verslo saugumą;
- saugome asmenis, būstą, turtą bei krovinius;
- diegiame technines saugos sistemas;
- konsultuojame teisiniais klausimais;

...taip pat ...
mokymo centras ir Šaudykla
apmokome ir testuojame saugos darbuotojus
šaudyba, mokymas

Kęstučio 10, Vilnius
tel.: 22-41-61, tel/faks. 22-03-01.
Taikos pr. 92-108, Kaunas
tel.: 70-14-00, tel/faks.: 70-99-28.
Naujoji sodo g. 3, Klaipėda
tel.: 21-99-90, tel/faks. 21-99-86.
P. Cvirkos g. 121 a., Šiauliai
tel.: 43-47-90.
Smėlynės g. 2c, Panevėžys
tel.: 46-89-21

Žemaitės g. 6, Vilnius
tel 63-00-69 ,8 298 79423

Puslapį parengė Vygintas Krasauskas
(vygintas@labas.com, http://www.labas.com)

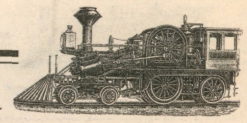

“Lithuania-on-Line” naujienos

Prezidento rinkimų išvakarėse galima išgirsti pačių įvairiausių skaičių, faktų, nuomonių apie kandidatus, tačiau “Interneto” oficialioje rinkimų srityje vien tikslūs ir patikimi duomenys, jie gerai prižiūrimi, greitai papildomi lietuvių ir anglų kalbomis: ***http://www.lrs.lt/rinkimai/pr97***. Duomenų bazių skyrius - greta M. Mažvydo ir aukštųjų mokyklų bibliotekų, - papildytas paieška Technikos bibliotekos bendrajame kataloge: ***http://www.tb.lt/searchltbk.htm***. Katalikų bažnyčiai “Internete” nenori nusileisti ir “Tikėjimo žodis”. Biblijos centre apžvelgiami nauji faktai ir požiūriai į krikščionybės istoriją, pateikiami duomenys apie dabartines bažnyčias Lietuvoje, pristatomas laikraštis “Ganytojas”, televizijos laida “Kertinis akmuo”: ***http://www.biblijoscentras.lt***. Nemažiau patraukli žurnalo “Panelė” svetainė: rudens - žiemos mados, grožio ir sveikatos klubas, tikros meilės istorijos, mėnesio košmarai, žymių žmonių ir specialistų konsultacijos: ***http://www.hero.lt/panele/***. Pažinčių skyriuje - katalogas “Dviese”, padedantis “susirasti nuoširdžią draugystę, romantišką meilę, partnerį visam gyvenimui” bei siūlantis pačiam atsiųsti savo nuotrauką ir pageidavimus būsimam gyvenimo palydovui. Kol kas aktyviausios - moterys nuo 17 iki 65 metų: ***http://www.omnitel.net/pazintys/dviese.htm***. Meno skirsnyje - garsaus dailininko Osvaldo Jablonskio ir jo dukters Joanos akvarelės bei kitokia technika atlikti darbai: ***http://www1.omnitel.net/minta-info/peek/galery.html***. Sporto skirsnyje - romantiško paraglaidingo svetainė. Šiuolaikiniai parašiutai vis daugiau moka ne tik “shut” - kristi, bet ir sklęsti, o parasparnis jau panašesnis į skraidyklę (aitvarą): ***http://www.5ci.lt/paragliding/***. Sparčiai plečiasi pramogų sritis “Cool Zone”. Šįkart - kačių, šunų ir kitokių gyvūnų paroda, kortų žaidimas “Internetu” “BlackJack”: ***http://www.5ci.lt/coolzone/***. Naujos įmonės voratinklyje: savo žemėlapiais pagarsėjusi leidykla “Briedis”, garso įrašų ir reklamos studija “Peek SMS”, kelionių agentūra “Mondus”, tarptautinio krovinių gabenimų įmonė “Dina”, korinio ryšio NMT-450 įmonė “Comliet”, kuri pradėjo teikti ir “Interneto” paslaugas: ***http://www.5ci.lt/briedis/***, ***http://www1.omnitel.net/minta-info/peek/***, ***http://www.taide.lt/~mondus/***, ***http://www.dina.lt***, ***http://www.comliet.lt***. Komercinio “Interneto” naudotojams išėjimo į pasaulį pasirinkimas jau neapsiriboja “Omnitel” ir “Taide” - “Interneto” ryšį pradėjo teikti ir įmonė DBS - “EUnet” atstovė Lietuvoje, kuri per palydovą jungiasi su Amsterdamu: ***http://www.eunet.lt***. Net tris naujoves “Infobalt” parodai pateikė “Skaitmeninės komunikacijos”: galimybę jungtis į “Internetą” ISDN linija (skaitmenine, be modemo), apmokėjimo planą laisvalaikio abonentams (neribotas “Interneto” ryšys nedarbo metu už 36 litus per mėnesį) bei sutartys su “Interneto” paslaugų teikėjais *150 šalių dėl savų klientų aptarnavimo (True Global Internet Roaming)*: ***http://www.tdd.lt***.

Vladas Palubinskas
vladas@online.lt
http://www.online.lt

Fotografijos studija
Saulius Paukštys ir Gintautas Trimakas
Vileišio 18, Vilnius, tel. (22) 74 20 94, faksas (22) 70 95 31
Reklaminės fotografijos darbai

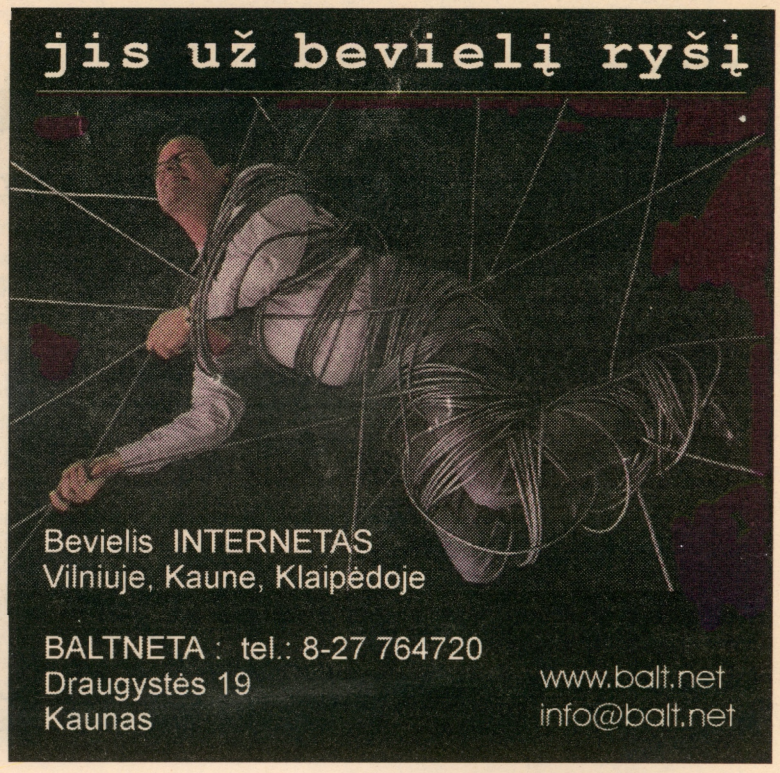

Personalinė įmonė
“**Kompiuterinė literatūra**”
Didelis pasirinkimas.
Mažos kainos.
Vilnius, Vasario 16-sios g. 13-5,
Tel./Faks. 617952,
Tel. (8 298)15669,
E-mail: komplit@mail.iti.lt

Kilis
Kompiuteriai
jų dalys ir priedai
(22)22 05 49

KOMPIUTERIAI
KOMPIUTERINIAI TINKLAI,
SPAUSDINTUVAI
HDD, FDD, CD ROM
SOUND, VIDEO
KONTROLERIAI IR
DAR DAUG
VISKO
KO GALI PRIREIKTI
JUSŲ KOMPIUTERIUI ...
EUTEKTIKA
SAVANORIŲ PR. 287-233
KAUNAS 3009LT
TEL. 27 310291, 310703
298 45297, FAKS. 27 252419

Dar viena operacinė sistema

"Apple Computer" praėjusią savaitę kompiuterinių programų kūrėjams išdalijo savo naujos operacinės sistemos, žinomos kodiniu pavadinimu "Rhapsody", kopijas. "Apple" tikisi, kad 10 tūkstančių firmų, gavusių šią ankstyvąją versiją, ims kurti programas naujai operacinei sistemai, sukurtai "NextStep" pagrindu.

Kol kas "Rhapsody" veikia tik "Power Macintosh" kompiuteriuose, tačiau firma netrukus tikisi išleisti operacinės sistemos versiją IBM PC sistemoms. Dirbantys su nauja operacine sistema galės naudotis savo pamėgtomis "Mac OS" ir "Windows" programomis (atitinkamai "Power Macintosh" ir IBM PC kompiuteriuose). "Rhapsody" aplinkoje taip pat veikia "Java" kalba parašytos programos.

Kompiuterį į kiekvieno delną

JAV kompiuterių tinklų ir komunikacijų įrangos gigantas "3Com" sumažino kišeninių kompiuterių "PalmPilot" kainas. Dabar paprasčiausią šio mažylio variantą galima įsigyti už šiek tiek daugiau nei tūkstantį litų. Nedideli, lengvi ir patogūs naudoti "skaitmeniniai asistentai" pastaruoju metu paplito po visą pasaulį. Vien šiemet ketinama parduoti apie 5,5 milijono tokių kompiuterių.

"PalmPilot" technologiją ir patį produktą firma "3Com" įsigijo kartu su modemų naudotojams gerai pažįstama firma "U.S. Robotics", *kuri sutiko tapti "3Com" imperijos dalimi* už 6,6 milijardo dolerių.

Kitas žingsnis - metro įstrižainės monitorius

Japonų firma "Hitachi" sukūrė 41 colio (1 metro) įstrižainės XGA spalvotą plazminį monitorių. Monitorius yra visiškai plokščias ir palyginti lengvas; jo skersmuo tėra 15 cm. Tokio giganto kuriamas vaizdas susideda iš 1024 taškų horizontaliai ir 768 - vertikaliai.

Kompiuteris pjauna žolę

Nieko nebenustebinsi tokia ar panašia naujiena. Laboratorijose ir bandymų centruose sukurta daugybė ateities prietaisų - tačiau Izraelio firma "Friendly Machines" pradėjo masinę "protingų" buitinių prietaisų, skirtų kiekvienam naudotojui, gamybą. Pirmasis produktas- "RoboMow" kompiuterizuota žolės pjovimo mašina, pati išmatuojanti vejos dydį, įvertinanti sąlygas ir parenkanti reikalingą darbo režimą. "RoboMow" apeina medžius, krūmus, akmenis ir kitas kliūtis. Apytikrė šio produkto kaina - 6000 litų.

"Friendly Machines" ruošia gamybai ir kitus robotus: "RoboTroll" yra visiškai autonomiškas golfo lazdų vežimėlis, ištikimai sekantis paskui savo šeimininką, o apie dar neturinčio pavadinimo kompiuterinio dulkių siurblio galimybes kol kas nepranešama.

Parengė Aurelijus Martinaitis

Naujas "Toshibos" projektorius

"Biznio mašinų kompanija" (BMK), įgaliotasis korporacijos "Toshiba" platintojas Lietuvoje, prieš pat "Infobalt 97" parodą NK redakcijai pademonstravo naujos kartos videoprojektorių - "MediaStar TLP 411". Videoprojektorius - "Toshiba" korporacijos gaminys, kurį kuriant buvo naudojami naujausi technologiniai pasiekimai. "Toshibos" korporacija, pagal technologinių inovacijų kiekį užimanti vieną iš aukščiausių pozicijų pasaulyje, lietuvių dėmesio nusipelnė savo nešiojamaisiais kompiuteriais ir kopijavimo technika. Pateikto aparato techninės galimybės vėl gali suintriguoti ne vieną įmonę ar mokymo įstaigą.

Trumpai apie pačią videoprojektoriaus prezentaciją. BMK atstovas priminė susirinkusiems, kaip naudojamasi įprastais projektais. Pradžioje paruošiamos norimos demonstracinės medžiagos plėvelės. Jos dedamos ant projektoriaus stiklo - taip iliustracinė medžiaga tampa matoma didesniai auditorijai. Naujojo videoprojektoriaus atveju parengiamasis darbas - plėvelių ruošimas, atkrinta. Ant projektoriaus gali būti dedama bet kokia iliustracinė medžiaga, daiktas ar gaminys. Aparatas pajėgus demonstruoti ir trimatį vaizdą. Tokios galimybės paslaptis paprasta - į projektorių įmontuota videokamera, kuri formuoja aukštos kokybės vaizdą.

Antroji projektoriaus galimybė - sugebėjimas perteikti vaizdą ant ekrano tiesiogiai iš kompiuterio. Tai ypač pravartu kompiuterinių programų prezentacijoms, mokomųjų medžiagų pristatymui, įvairioms kompanijų prezentacijoms ir t.t. Galima didelei auditorijai vartyti ir "Interneto" puslapius. Projektorius, matyt, praverstų ir rimtam internautų klubui.

Trečia galimybė - videomedžiagos demonstravimas. Maksimalus vaizdas ekrane gali būti net septynių metrų kraštinės dydžio, todėl susirinkusieji gali patogiai jį stebėti. Videoprojektorius "Toshiba TLP 411" pateikia gerą vaizdo kokybę.

Paklaustas apie TLP 411 projektoriaus kainą ir potencialius naudotojus, BMK generalinio direktoriaus pavaduotojas komercijai Michailas Aneičikas visus galimus šio funkcionalaus aparato naudotojus suskirstė į dvi grupes: tuos, kuriems jau dabar šio projektoriaus reikėtų neišvengiamai, ir tuos, kurie būtų pajėgūs aparatą tuoj pat įsigyti. Jo manymu, projektuotojams, įmonėms, rengiančioms profesionalias prezentacijas, mokymo įstaigoms TLP

411 projektorius gerokai palengvins darbą. Tačiau 32 000 litų kaina tikriausiai privers pirkėjus ilgiau pagalvoti prieš įsigyjant šį aparatą. Nepaisant didelės investicijos, šis videoprojektorius dėl savo unikalių galimybių ir funkcionalumo leidžia sutaupyti ir laiko, ir pinigų.

Prireikus BMK gali išnuomoti šį projektorių.

"Toshibos" TLP 411 projektorius taip pat demonstruojamas parodos "Infobalt 97" metu BMK stende Nr. S1.A1.

NK inf.

www. fedingas. lt
Antakalnio g.36, Vilnius, tel.: (22)709808
PROFESIONALAUS IR CB RADIJO RYŠIO PRIEMONĖS IR SERVISAS
ANTENOS
Mobilių GSM telefonų PRIEDAI
FEDINGAS Ltd.
Raskite, kas parduoda pigiau, ir mes parduosime Jums dar pigiau!

Kompiuterinės programos
-Buhalterinė apskaita (materialinės vertybės, darbo užmokestis, turtas, bendras žurnalas).
-Grieztos apskaitos dokumentų pildymas.
-Statomų objektų sąmatos.
-Muitinės deklaracijos.
-Kanceliarijos apskaita.
Kompiuteriai ir kita technika
TŪB "ENDRANA",
Kauno g. 32, Vilnius, tel. 23 16 40, 23 09 12.

"Intacnet" kartu su "Bite GSM" siūlo "InfoBALT'97" parodos lankytojams unikalią progą vienu metu tapti dviejų puikių paslaugų abonentais. Visiems, parodos metu tapusiems "Bitės GSM" arba "Labas" paslaugos abonentais, jungiantis į "Intacnet Internet" tinklą galios šios nuolaidos:

Nemokamas įjungimas į "Internet" tinklą
Prijungimas prie "Internet" tinklo dar niekada nebuvo toks paprastas: pasirašote sutartį, gaunate programinės įrangos diskelį, grįžtate namo ar į biurą ir nedelsdami pradedate naudotis "Internet" tinklu. Ir už visa tai nemokėsite nė cento.

Papildomas elektroninio pašto adresas
Be įprastinio elektroninio pašto adreso, tapdami "Intacnet" abonentu, gausite ir vieną papildomą. Jums nebereikės dalytis tuo pačiu adresu su namiškiais, draugu ar kolegomis.

10 proc. nuolaida perkant "USRobotics/3Com" modemus
"USRobotics/3Com" yra neabejotinas modemų rinkos lyderis. Efektyviai išnaudokite "Internet" galimybes, naudodami tikrai patikimus ir greitus modemus. Juos galėsite įsigyti su dešimties procentų nuolaida.

"InfoBALT'97" paroda vyks spalio 21 - 24 dienomis Vilniuje, "Litexpo" parodų centre.

intacnet INTERNET paslaugos
Bitė GSM

Komfortas
dtk computer
CE
ISO 9001
Įvairių modelių ir technologijų DTK kompiuteriai - "Intel Pentium", "Pentium MMX", "Pentium Pro", "Pentium Notebook", "ATX" - turintys kokybės ir suderinamumo sertifikatus.
2 METŲ GARANTIJA
UAB "Sisneta", tel.: (8-22) 22 13 94, faksas 221396; E-mail: sisneta@post.omnitel.net; http://www.omnitel.net/sisneta;
UAB "Baltic Amadeus", tel. (8-22) 72 99 06, faksas 729924; tel. (8-26) 21 84 66, faksas 217742;
UAB "Strauja", tel. (8-27) 20 66 48, faksas 204359.

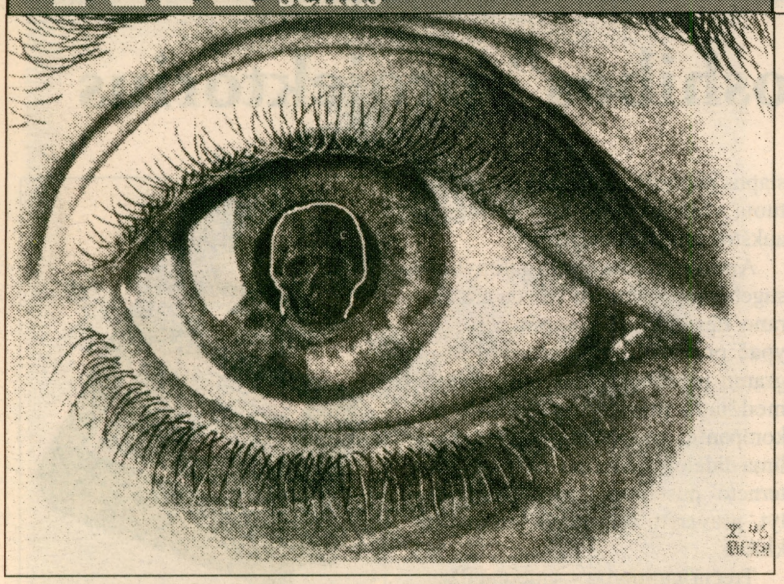

Saugumas tinklų tinkle: virusai

Vygintas Krasauskas

Ateidamas į mūsų namus "Internetas" atsineša ne tik neaprėpiamus informacijos klodus ir naujas bendravimo galimybes, bet ir naujus pavojus. Pasauliniu tinklu nepaprastai greitai gali plisti kompiuterių virusai, jūsų kompiuteryje esančius duomenis gali ištrinti, pakeisti ar tiesiog juos pasivogti piktieji hekeriai, elektroniniu paštu siunčiama informacija irgi nėra saugi. Kaip apsisaugoti? Kaip bent sumažinti riziką tapti "Interneto" auka? Tikiuosi, jog šie straipsneliai apie paprasčiausias apsisaugojimo priemones padės išvengti nemalonumų bent vienam *internautui*.

Šį kartą pakalbėsime apie vieną iš tradicinių kompiuterių priešų - virusus, daugelį kurių "Internetas" prikėlė naujam gyvenimui. JAV kompiuterių saugumo asociacijos NCSA (*National Computer Security Association*) duomenimis, 99,3% kompiuterių turinčių firmų ir organizacijų yra bent kartą susidūrę su kompiuterių virusais. Jau daugiau nei kas trečias virusas šiuo metu atkeliauja iš "Interneto" elektroniniu paštu arba drauge su iš pasaulinio tinklo parsisiųsdinta programa ar dokumentu. Šitaip virusai plinta vis dažniau.

Kiekvieno kompiuterio naudotojo pareiga yra turėti antivirusinę programą ir ja pasitikrinti visas iš "Interneto" parsisiųsdintas ar kitu būdu gaunamas programas bei dokumentus. Jei jūs esate "Interneto" naudotojas, iš pasaulinio tinklo galima parsisiųsdinti tikrai daug įvairių kovos su nepageidautinais kompiuterio įnamiais priemonių. Visą šūsnį naujausių antivirusinių programų adresų rasite pateiktoje lentelėje.

Kasdien pasaulį išvysta keli ar keliasdešimt naujų virusų, todėl kovai su jais skirtos programos greitai sensta ir jau mėnesio senumo versiją derėtų pakeisti nauja.

Dauguma modernių antivirusinių programų, pvz., "Thunderbyte Antivirus", gali veikti foniniu režimu ir automatiškai tikrinti programas bei dokumentus, netrukdydamos įprastam darbui. Mažiau yra programų, automatiškai tikrinančių elektroniniu paštu gaunamą korespondenciją. Iš tokių galima paminėti "McAfee WebScanX". Jei panašių priemonių neturite, visas elektroniniu paštu gaunamas programas ir dokumentus prieš naudojant derėtų perrašyti į atskirą katalogą ir patikrinti antivirusine programa. Jeigu pridedamas failas pasirodys užkrėstas, nepamirškite ištrinti ir jį atgabenusio laiško, kad nebeliktų rizikos užsikrėsti kitą kartą. Būtinai praneškite apie virusą laiško siuntėjui ir kitiems jo *gavėjams*.

Atskirai derėtų paminėti makrovirusus, kurie užkrečia ne programas, o "Microsoft Word" teksto redaktoriumi parašytus dokumentus bei "Excel" elektronines lenteles. Pirmasis makrovirusas "Word.Concept" pasirodė 1995 metų rudenį, po metų pasaulyje klajojo apie 50 skirtingų makrovirusų, o šiuo metu po savotiško "demografinio sprogimo" šis skaičius jau viršijo 1 000. Pagal kelių paskutinių mėnesių duomenis, maždaug kas trečiu atveju kompiuteriai užkrečiami įvairiais "Word.Concept" makroviruso variantais, kitas trečdalis infekcijų tenka kitokiems "Word" bei "Excel" makrovirusams ir tik likę 30-33% - "tradiciniams" virusams, užkrečiantiems EXE ir COM programas bei duomenų laikmenas. Remdamasis asmenine patirtimi galiu pasakyti, jog Lietuvoje makrovirusų galima rasti beveik ketvirtadalyje įmonių ir organizacijų. Laimei, daugelis makrovirusų nėra pavojingi, nors yra ir tikrai piktybiškų.

Viena iš geriausių programų, skirtų kovai su makrovirusais, yra "F-Macro". Šią nedaug vietos teužimančią ir greitai bei efektyviai veikiančią programėlę galite parsisiųdinti iš WWW puslapių ***http://www.datafellows.com*** ar ***http://www.commandcom.com***. Pažymėtina, jog šis ginklas nuo makrovirusų atnaujinamas beveik kasdien.

Kaip ir kiekvienas pavojingas gyvūnas - gyvatė, vilkas ar krokodilas, - taip ir kompiuterių virusai apsupti legendų, pasakų ir pramanytų istorijų. Kai turėsite kiek laisvo laiko, apsilankykite šiai temai skirtame puslapyje ***http://kumite.com/myths/***- gal po to miegosite ramiau...

Daugiau informacijos apie virusus bei antivirusinių programų palyginimų rasite "Internete" adresu ***ftp://ftp.informatik.uni-hamburg.de/pub/virus/***.

Lentelėje pateikti kelių žinomiausių antivirusinių programų bandymo, įvykdyto šių metų liepos pradžioje, rezultatai. Buvo naudojamos visų programų to meto naujausios - birželio mėnesio - versijos. Tikrinimo metu Vokietijos Hamburgo universiteto studentai davė kiekvienai iš programų tikrinti 83 910 EXE ir COM programų, užkrėstų 12 826 skirtingais virusais, 3 387 diskelius, kurių kiekviename buvo po vieną iš 938 skirtingų įkrovos sektoriaus (boot) virusų bei 2 036 "Word" ir "Excel" dokumentus, apkrėstus 617 įvairių makrovirusų. Kiekvieno iš šių trijų tipų virusų suradimo procentas pažymėtas atitinkamai raidėmis F, B ir M.

Autorius, programa, WWW adresas	Surado virusų,%	Iš jų neteisingai atpažino,%	Surado užkrėstų failų, %
"Look Software"	F 94,1	F 4,0	F 94,7
"Alert 4.10"	B 95,4	B 3,0	B 92,3
http://www.look.com	M 66,0	M 2,1	M 58,0
"ALWIL Software"	F 97,4	F 4,1	F 96,6
"Avast! 7.70-051"	B 98,5	B 3,3	B 98,4
http://www.anet.cz/alwil.htm	M 98,2	M 1,1	M 98,4
"KAMI Ltd."	F 98,4	F 0,9	F 98,2
"AVP Lite 3.0 Build 113"	B 99,3	B 0,3	B 99,5
http://www.command-hq.com	M 99,0	M 0,8	M 99,6
"Dr. Solomon's Software Ltd."	F 98,4	F 3,3	F 99,6
"Dr. Solomon's AntiVirus"	B 99,3	B 3,6	B 98,9
Toolkit 7.72	M 99,0	M 0,3	M 99,2
http://www.drsolomon.com			
"DialogueScience, Inc."	F 93,8	F 9,9	F 95,5
"Dr. Web 3.22a"	B 74,0	B 1,8	B 71,2
ftp://ftp.kiam1.rssi.ru/pub/drweb	M 98,1	M 3,4	M 98,9
"Frisk Software"	F 89,0	F 1,1	F 85,7
"F-PROT 2.27x"	B 82,5	B 1,7	B 81,8
http://www.datafellows.com	M 36,1	M 0,0	M 30,6
"Frisk Software"			
"f-Macro 1.04"	M 98,2	M 0,2	M 97,7
http://www.datafellows.com			
"IBM Corporation"	F 95,2	F 0,9	F 96,2
"IBM Antivirus 2.5.2-J"	B 94,5	B 4,5	B 91,9
http://www.av.ibm.com	M 88,8	M 1,0	M 90,3
"Symantec"	F 86,4	F 3,9	F 88,4
"Norton Antivirus 3.0"	B 67,1	B 1,5	B 65,4
http://www.symantec.com	M 95,6	M 1,3	M 94,8
"McAfee Associates"	F 93,5	F 6,4	F 92,9
"Scan 3.0.2"	B 95,3	B 6,0	B 92,2
http://www.mcafee.com	M 97,6	M 2,1	M 98,1
"Sophos Plc"	F 94,5	F 4,5	F 95,1
"Sweep AntiViral 2.99"	B 92,6	B 4,1	B 93,6
http://www.sophos.com	M 89,1	M 0,2	M 93,4
"ESaSS B.V."	F 93,7	F 2,6	F 92,7
"ThunderBYTE AntiVirus v.801	B 77,4	B 1,4	B 77,9
http://www,thunderbyte.com	M 96,1	M 3,6	M 94,2

Yes, Your Advertising Will Be Effective!

The International business and advertising magazine "BUSINESS AND EXHIBITIONS" is published in English and Russian as well as in Lithuanian. The magazine is mainly distributed through International Exhibitions and fairs which are held in Lithuania, Estonia, Latvia, Russia, Byelorussia, the Ukraine, Poland, Czech Republic, Germany, Scandinavia as well as in some regions of Asia and America. A portion of the circulation is given to foreign embassies, governmental institutions and business institutions.

"Baltijos pranešimai" ("Baltic Reports"), the publisher of the magazine offers a variety of services:
- We can be your representative when exporting your goods and services;
- We can help organize your travels to foreign exhibitions;
- We can represent your company abroad;
- Out firm organizes advertising campaigns;
- We advertise goods and services of various firms in other newspapers, magazines and TV.

We hope this information will be useful to you if you are interested in mutual cooperation.

Contact tel. (370-2) 62 37 48;
fax (370-2) 62 37 48

Taip, Jūsų reklama bus efektyvi!

Ekonomikos ir verslo žurnalas "Verslas ir parodos" anglų, lietuvių ir rusų kalbomis platinamas per ambasadas, verslininkų organizacijas, taip pat stambiausiuose parodų centruose - Lietuvoje, Lenkijoje, Vokietijoje, Čekijoje, Skandinavijos kraštuose, Latvijoje, Estijoje, Rusijoje, Ukrainoje ir Baltarusijoje. Žurnalas "Verslas ir parodos" padės Jums susirasti partnerių, parduoti savo produkciją, pasiūlyti Jūsų firmos teikiamas paslaugas.

Šio žurnalo leidėjas - "Baltijos pranešimai" firmoms ir įmonėms
- ruošia reklaminę medžiagą: bukletus, stendus, lankstukus, taip pat vizitines korteles;
- organizuoja reklamines kampanijas;
- Reiklamuoja firmų ir įmonių produkciją, paslaugas užsienio spaudoje.

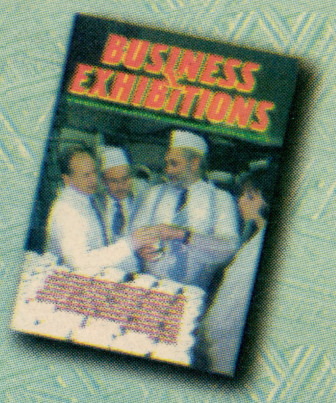

Tel. 62 37 48; faks. 62 37 48
"Baltijos pranešimai"
Pamėnkalnio 13, 2600 Vilnius

Nepirkite kalkuliatoriaus

Liutauras Banys

Kartais tiesiog verkiant reikia suskaičiuoti, kiek už 100 Lietuvos litų gautumėte Albanijos lekų. Su populiariomis valiutomis paprasčiau, o štai egzotiškesnė gali sukelti daugiau rūpesčių. Jeigu kompiuteris, prie kurio dirbate, įjungtas į "Internetą", ši operacija nesukels jokių rūpesčių.

"Internetas" pilnas *on-line* (kaip tiksliai išversti šį terminą į gimtąją lietuvišką šneką, kol kas, regis, dar niekas nesugalvojo) valiutos konvertavimo kalkuliatorių. Vieną patogesnių siūlo verslo naujienų agentūra "Bloomberg" - ***http://www.bloomberg.com/markets/currency/currcalc.cgi/***. Tam pačiam tinklapyje yra kuklusis konvertavimo variantas (apie 30 valiutų) ir didysis - net 215. Štai šiame variante rasite ir Lietuvos litą, ir Albanijos leką, ir Turkmėnijos manatą. Įvedate sumą viena valiuta, susirandate sąraše tą valiutą, į kurią norite konvertuoti, ir gaunate atsakymą. Spalio 15 d. už vieną Lietuvos litą buvo mokama 1041,25 Turkmėnijos manato. Valiutų kursai remiasi JAV Federalinio rezervo duomenimis ir keičiami kiekvieną dieną.

Patogų valiutų kalkuliatorių šiek tiek išmanantiems apie finansus siūlo *"Olsen and associates"*. Jo adresas - ***http://www.oanda.com/cgi-bin/ncc/***. Čia skaičiuojamos 164 valiutos tos dienos kursu. Lietuvos litas, be abejo, yra. Patogu tai, kad galima pasižiūrėti kiekvienos dienos kursus nuo 1990 m. sausio 1 d. Pusiau profesionalams yra bent keli kursų skaičiavimo variantai - tarpbankinėje rinkoje nustatytasis, kreditinių kortelių, grynųjų pinigų ir su įvairiom palūkanom. Veikia kaip ir visi tokie kalkuliatoriai: įvedate valiutą (1 Lietuvos litas), dieną (1997 m. spalio 15 d.), norimą keitimo variantą (grynieji pinigai - tarpbankinis kursas plius 4%), valiutą, į kurią keičiate (pavyzdžiui, čekų kroną) ir gaunate atsakymą: už 1 litą - 8,51 čekų kronos, už vieną kroną - 0,13 lito. Dar šiame tinklapyje yra patogi kursų lentelė keliautojams. Viskas taip pat, kaip ir skaičiuojant keitimo kursą, tik gaunate visą lentelę (už 10 čekų kronų - 1,27 lito, už 20 - 2,54 ir taip toliau), kurią galite atspausdinti, išsikirpti ir turėti po ranka, kai keisite pinigus (tinklapio šeimininkai sako, kad ji kaip sykis telpa į piniginę).

Kuklesnį - skaičiuojantį tik keliasdešimt valiutų - kalkuliatorių rasite "Trainingforum" valdose (***http://www.trainingforum.com/Tools/currency***). Jo privalumas - labai greitas skaičiavimas. Lito čia nerasite. Bet jeigu jūs ir jūsų kompiuteris dabar Londone, o poryt abu ketinate būti Paryžiuje, šis kalkuliatorius gali praversti.

Dar vieną patogų valiutų kalkuliatorių mums siūlo Johnatanas Weesneris. Jo tinklapyje (***http://cyberstation.net/~jweesner/ccc/ccc.shtml***) - taip pat du skaičiavimo variantai: mažasis (35 valiutos) ir išplėstinis (170). Čia jau yra ir litas. Skiriasi nuo kitų tuo, kad galite konvertuoti iš karto į kelias valiutas, kurias pats pasirenkate. Kaip ir visuose tokiuose valiutų konvertavimo kalkuliatoriuose, operuojama tos dienos kursu. Beje, naudojantis visais šiais patogumais labai patartina, kad jūsų "sklaidyklė" vartotų "Java".

Labai paprastas ir kuklus valiutų kalkuliatorius yra tinklapyje ***http://www.xe.net/currency***/. Tačiau čia aptiksite tik pagrindines valiutas. Tiesa, patogu yra tai, kad užsisakę elektroniniu paštu kiekvieną dieną nemokamai galite gauti valiutų kursus pasaulio valiutų rinkose. Beje, visa tai, apie ką mes ligi šiol kalbėjome - nemokama.

Ir pabaigoje - pagrindinis programos numeris. "Naujoji komunikacija" išdidžiai pristato tiesiog monstrišką *on-line* kalkuliatorių kolekciją. Už ją turime būti dėkingi ponui Martindale'ui. Dėmesio, adresas: ***http://www-sci.lib.uci.edu/HSG/RefCalculators.html/*** (prisiminkite, kad WWW didžiosios ir mažosios raidės skiriamos). Malonu pasakyti, kad ten, kur šeimininkas pristato tinklapį, yra ir lietuviškas žodis "skaičiuotuvas". Ir "č", beje, su paukštuku. Čia yra skaičiuotuvai visiems įmanomiems gyvenimo atvejams. Suskaičiavęs apie šimtą, nusiraminau - iki pabaigos buvo dar toli. Yra skaičiuotuvai, pritaikyti brangakmenių šlifuotojams, miško kirtėjams, astronomams, kino operatoriams, narams ir skraidyklininkams. Yra skaičiuotuvas, kuris padeda apskaičiuoti tam tikrų kortų iškritimo, lošiant "dvidešimt vieną", tikimybę, yra kalkuliatoriai, padėsiantys perskaičiuoti Grigališkojo kalendoriaus datas į majų, actekų ir arabų kalendorius. Yra visi įmanomi brūkšninių kodų parametrų skaičiuotuvai. Apie chemiją, matematiką, fiziką ir inžineriją nėra nė ko kalbėti. Visa tai - nemokamai, visa tai - realaus laiko režimu. Jeigu dar ką nors įmanoma apskaičiuoti, tai reikalingas skaičiuotuvas šiame tinklapyje bus. Užsukite - įsitikinsite.

Ralinga
KOMPIUTERIŲ IR LEIDYBOS CENTRAS
kompiuteriai nuo 386 iki Pentium® II
multimedia, periferiniai įrenginiai
visos INTERNET tinklo paslaugos
skenavimas, maketavimas, kopijavimas
Pylimo g. 20, Vilnius, http://www.ralinga.lt
tel. / faksas 611966, tel. 61 20 33

NUOLAT PERKAME
NMT - naudotus (galime keisti į GSM)
GSM - naujus ir naudotus
MOBILIOJO RYŠIO TELEFONUS
Kreiptis: Gedimino g. 47-204, Kaunas.
Tel. (8*27) 20 54 45, mob. tel. (8*299) 3 74 55.

PREKYBA KOMPIUTERIAIS

UAB "ASPEKTAS", Savanorių pr. 22, 2015 Vilnius
Tel./faksai 65 24 41, 65 25 11, mob. tel. (8-298) 3 00 32
El. paštas: aspektas@post.omnitel.net

SKAITA
AKCINĖ BENDROVĖ
Taikos pr. 141 , 3031 Kaunas
Tel.(27) 777133 , faks.717626
KOMPIUTERIAI IR SPAUSDINTUVAI
Tel.(27) 714452
KASOS APARATAI
Tel.(27) 719333
ELEKTRONINĖS SVARSTYKLĖS
Tel.(27) 719333
Fullmark
Juostelės bei rašalas visų rūšių spausdintuvams
Tel.(27) 714452

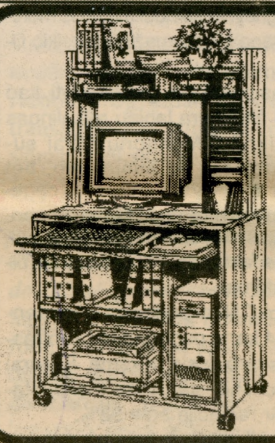
VIETA VISKAM IR VISKAS SAVO VIETOJE
Pagaminta JAV
945 lt.
Modelis: 61322
BNA ERGO, UAB
Algirdo 25, Vilnius, Tel./faks. (8-22) 26 26 37

www.nkm.lt - visą parą

XXI amžiaus technologijos jau dabar !
Greitas ISDN INTERNET ryšys Jums
Pylimo g. 44-5,
2001 Vilnius
tel.: (22) 22 71 40
faks.: (22) 222798
E-mail : info@tdd.lt
http://www.tdd.lt
SKAITMENINĖS KOMUNIKACIJOS
A TDD Communications Company

TELEŠARKA RAS!
2 5 0 9 0 9

KOMPIUTERIAI
IR JŲ DALYS
KOMPIUTERINĖ ĮRANGA
INTERNETO PASLAUGOS
TEL./FAKS (22) 75-09-44
AMALGAMA
VILNIUS, ŽALGIRIO 88, 807 KAB.
EL.PAŠTAS: AMALGAMA@IS.LT
infobalt LITHUANIA
S4.C6
INFORMACIJA DILIERIAMS TEL.(22) 75-28-52

UAB TAVKRIS
KOMPIUTERIAI IR JŲ PRIEDAI PAGAL JŪSŲ NORUS; GARANTIJA IR PRIEŽIŪRA
REGISTRACIJA Į OMNITEL'IO INTERNETĄ
GSM TELEFONAI IR JŲ PRIEDAI
MUS RASITE ADRESU: K.DONELAIČIO 33-418, 3000 KAUNAS, LIETUVA
TEL. (8-27) 206570
FAKSAS (8-27) 209603

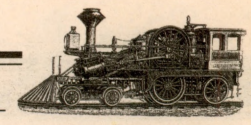

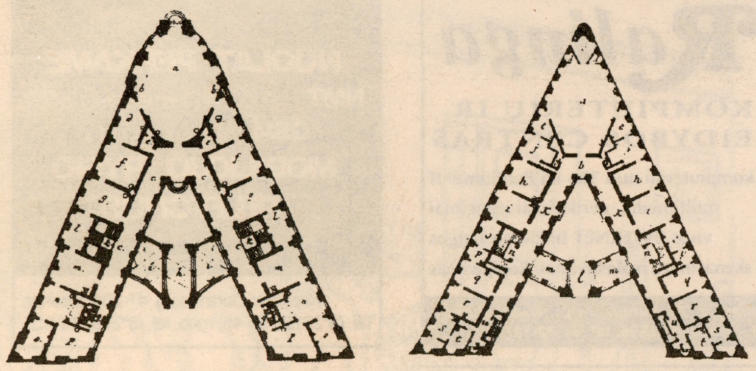

Mažoji tinklo abėcėlė

Tiems, kas dar tik ketina pradėti naudotis "Internetu" ar dar žengia pirmuosius žingsnius elektroniniame pasaulinio kompiuterių tinklo žemyne, tikimės, turėtų praversti trumpi atsakymai į pradedantiesiems internautams dažniausiai iškylančius klausimus. Jei liko neaiškumų ar ko nors jums svarbaus nesužinojote - tiesiog parašykite mums: *redakcija@nkm.lt*

Kas yra "Internetas"?

"Internetas" - tai šiek tiek chaotiška tūkstančių kompiuterių potinklių bei milijonų atskirų kompiuterių sistema, sujungta, kad kompiuteriai visame pasaulyje galėtų dirbti drauge bei keistis informacija. "Internetą" galima palyginti su transporto sistemos visuma - jis apima ir greitkelius, ir vieškelius, ir jūrų bei oro kelius, ir geležinkelius. Visa ši duomenų perdavimo kompiuteriais sistema skersai išilgai raizgo didmiesčius, be to, sparčiai veržiasi į visus pasaulio užkampius.

"Interneto" pagrindinius informacijos srautus perneša vadinamasis kamienas (*backbone*), sudarytas iš didžiausių potinklių, kurie priklauso pagrindinėms "Interneto" paslaugų teikėjoms - kompanijoms GTE, MCI, "Sprint", UUNet, AOL. Šie tarpusavyje sujungti tinklai sudaro supergreitas ryšio linijas, kurios nutiestos visoje Šiaurės Amerikoje, driekiasi į Europą, Japoniją, kontinentinę Aziją bei kitas pasaulio dalis. Tačiau ne visuose pasaulio taškuose tinklas yra vienodai gerai išplėtotas. Pavyzdžiui, Jungtinėse Valstijose yra tiek daug susikirtimo taškų, kad nutrūkus ryšiui ar sulėtėjus duomenų perdavimui vienoje linijoje, srautas iškart persiunčiamas kita. Kitur nutrūkus ryšio linijai gali nebūti atsarginių kelių ir ryšys gali labai sulėtėti ar visai nutrūkti.

"Internetas" buvo sukurtas kariniais, mokslo bei švietimo tikslais, tačiau pastaruoju metu tinkle vis labiau įsigali komercija. Dabartiniais skaičiavimais, apie trečdalį "Internete" esančios informacijos šiuo metu sudaro vien reklama bei kiti komercinio pobūdžio duomenys. Taigi dabar visai teisėtai mokslo įstaigų atstovai visame pasaulyje pradeda protestuoti, kad jie, būdami "Interneto" pradininkai, nebegali atlikti svarbių tyrimų vien dėl to, kad su trenksmais į pasaulinį tinklą atėję verslininkai atima jų ryšio dalį, sukeldami "informacijos spūstis". Dėl to jau yra kuriami planai, kaip padidinti dabartinio tinklo pralaidumą. Kadangi tuo labiausiai domisi "Interneto" tėvynė - JAV, Billas Clintonas jau yra paskelbęs, kad per ateinančius penkerius metus virš dabartinio "Interneto" bus sukurtas daug kartų pralaidesnis kamienas, kartais jau vadinamas "Internetu II". Jis ne tik pakeis dabartinį, bet ir suteiks papildomų kelių akademinėms ir valstybinėms institucijoms prisijungti prie pasaulinio tinklo nepatenkant į komercinę grūstį.

Kas yra TCP/IP?

Visą "Interneto" krūvį pakelia tik vienas darbštuolis - TCP/IP protokolas. Tai tokia duomenų kodavimo sistema, kai visa tinklu siunčiama informacija iš pradžių kam nors adresuojama ir po to siunčiama tiksliai tuo adresu. TCP/IP iš tikrųjų yra dviejų protokolų - TCP (*Transmission Control Protocol*) ir IP (*Internet Protocol*) samplaika. Kiekvienas prie "Interneto" prijungtas kompiuteris supranta abu šiuos protokolus ir naudoja juos informacijai gauti ir perduoti kitam kompiuteriui. Visi duomenys perduodami paketais, dėl to labai sumažėja galimybė prarasti informaciją. Visų pirma TCP protokolas suskaido siunčiamą informaciją porcijomis (paketais), "sukiša" juos į elektroninius vokus, ant jų užrašo gavėjo bei siuntėjo adresus. Tada IP protokolas suranda optimaliausią kelią paketams siųsti "Internetu". Reikia surasti, per kokius maršrutizatorius siųsti paketus - kaip ir paprasti laiškai siunčiami per kelis pašto skyrius. Kiekvienas maršrutizatorius perskaito gavėjo adresą ir siunčia paketą kitam maršrutizatoriui. Taigi kiekvienas jūsų elektroninis laiškas būna padalytas į dešimtis paketų, kurie keliauja pas adresatą visiškai skirtingais keliais. Tačiau nėra ko jaudintis - *jie niekur nedings*, nes TCP protokolas *vėliau surenka* visus atskirus paketus ir vėl juos suklijuoja į buvusį failą.

TCP/IP - pats svarbiausias iš "Internete" egzistuojančios protokolų gausybės. Visi kiti "Interneto" protokolai kartais priskiriami TCP/IP protokolui.

Kas yra WWW?

Nors dažnai terminai WWW ir "Internetas" yra sutapatinami, iš tikrųjų tai yra du skirtingi dalykai. "Internetas" - tai kompiuterių tinklas, įgalinantis informacijos apsikeitimą tarp kompiuterių. O WWW (*Worl Wide Web*, pasaulinis voratinklis) yra viena iš "Interneto" technologijų - tai didelis sujungtų failų rinkinys, kuriuos galima naudoti pagal HTTP protokolą (žr. klausimą "Kaip veikia WWW?"). Kitaip sakant, "Internetas" egzistuoja nepriklausomai nuo WWW, tačiau be "Interneto" nebūtų WWW.

WWW atsirado 1989-ųjų kovo mėnesį, kai Timas Bernersas-Lee iš Europos elementariųjų dalelių fizikos laboratorijos Ženevoje pasiūlė šitaip supaprastinti apsikeitimą informacija tarp projekto dalyvių.

WWW sudaro atskiri serveriuose esantys puslapiai. Jie yra parašyti specialia kalba - HTML (*Hypertext Markup Language*). Naršyklės pritaikytos suprasti šią kalbą ir vienodai teisingai atvaizduoti puslapius. Pagrindiniai WWW privalumai - galimybė į elektroninį puslapį įterpti nuotraukas, paveiksliukus, videoinformaciją, garsus bei su specialių nuorodų pagalba sujungti vienus puslapius su kitais. Paprasčiausiu mygtuko spustelėjimu galima iš karto nukeliauti į kitoje pasaulio pusėje esantį serverį. Iki atsirandant WWW reikėjo kiekvieną kartą įrašyti tikslų adresą, kai norėjai patekti į skirtingus serverius.

Nepaisant visų privalumų, dar kelerius metus WWW "stojosi ant kojų" ir negalėjo nurungti "Gopher" meniu principo, kol 1993-ųjų vasarį kompanija NCSA į pasaulį paleido pirmąją grafinę WWW naršyklę (peržiūros programą) "Mosaic" - apie ją buvo rašyta praėjusiame NK numeryje. "Mosaic" autorius Marcas Andreessenas vėliau buvo pakviestas kurti žymiąją naršyklę "Netscape Navigator".

Kaip veikia WWW?

WWW veikimą grindžia visuma taisyklių, nusakančių, kaip perduoti tekstą, grafiką, videoinformaciją, garsus ir kita. Šios taisyklės vadinamos HTTP, lietuviškai - hiperteksto perdavimo protokolu (*Hypertext Transfer Protocol*). WWW puslapius galima atsisiųsti dėl to, kad ir serveris, ir naršyklė supranta HTTP protokolą.

Viskas būtų likę tik chaotiška teorija, jei nebūtų sugalvota adresavimo schema, kuri kiekvienam prie "Interneto" prijungtam kompiuteriui suteikia identišką iki dvylikos skaitmenų dydžio adresą (pvz. 123.456.789.123). Jis vadinamas IP adresu. Iš tiesų tai yra keturi skaitmenys nuo nulio iki 255, atskiriami tašku. Kai prisijungiate prie "Interneto", jūs taip pat gaunate savąjį IP adresą, iš kurio visi atpažįsta jus "Internete". Taigi, jei įrašysite adreso laukelyje norimo serverio IP adresą, rezultatas bus tas pats, kaip ir įrašius jo adresą žodžiais.

Domenų (apibrėžtų sričių pavadinimų) sukūrimas - tai dar viena pažangi indeksavimo sistema. Ji leidžia serverius pavadinti žmogui suprantamais pavadinimais. "Šaknies" domenas - tai atskirai firmai, institucijai ar organizacijai paskirtas identifikavimo vienetas, kuris jungia kelis ar net keliasdešimt kompiuterių. Tačiau žinoti vien serverio pavadinimą neužtenka, reikia dar žinoti, kokioje to serverio vietoje yra reikiama informacija. Visa tai sudaro vieningą informacijos šaltinio lokacijos vietą - URL (*Unified Resource Locator*).

Taigi apsilankykite "Naujosios komunikacijos" WWW svetainėje. Jos URL - ***http://www.nkm.lt/*** arba ***http://193.219.211.100/***. :-)

Parengė Darius Matuliauskas

Monitorius - radiacijos šaltinis

Visi puikiai žinome, kad monitorius skleidžia elektromagnetinius spindulius, populiariai tariant, radiaciją. Jos žmonės labiausiai ir bijo. Tačiau ar tikrai ši radiacija yra pavojingiausias faktorius mūsų sveikatai?

Kineskopo veikimo principas - elektronų spindulių vamzdelis - sukuria elektronų srautą, kuris, atsimušęs į vidinį ekrano sluoksnį, sukelia jo švytėjimą. Nuo žalingo elektronų spinduliavimo apsaugo storas stiklo sluoksnis. Į aplinką pro kineskopo priekinį stiklą patenka tik nežymi spindulių dalis. Ultravioletiniai spinduliai taip pat neprasiskverbia pro stiklą.

Kai kurios monitorių elektroninės dalies komponentės skleidžia stiprų elektromagnetinį lauką. Svarbu žinoti, kad monitorius elektromagnetinius spindulius intensyviausiai skleidžia ne iš ekrano pusės, bet iš šonų ir galo, kur yra spindulius skleidžiančios komponentės: intensyviausias spinduliavimas iš užpakalinės pusės, silpniausias iš priekio. Šis faktas leidžia daryti išvadą, kad nuo elektromagnetinio spinduliavimo daugiausia nukenčia aplinkiniai. Tipinis pavyzdys - modernūs biurai ir kompiuterių klasės mokyklose.

Išlaikant optimalų atstumą (nuo ekrano apie 50-60 cm.), elektromagnetinio lauko intensyvumas yra minimalus.

Žemos radiacijos monitoriai

"Man nereikia filtro, nes aš įsigijau žemos radiacijos monitorių", - dažnai girdime šį, deja, neteisingą teiginį. Iš tikrųjų yra kitaip.

Žemos radiacijos monitoriai atsirado 1991-1992 m. Švedijos apsaugos nuo radiacijos instituto iniciatyva. Techniškai galima sumažinti spinduliavimą ekranuojant visas monitoriaus dalis, išskyrus patį ekraną, kurį ekranavus, tiesiog nebeliktų vaizdo. Tam, kad būtų pasiektas tikslas, dėl kurio ekranas buvo sukurtas, spinduliai turi praeiti. Išvada nedviprasmiška: žemos radiacijos monitoriai nesumažina elektromagnetinio spinduliavimo iš monitoriaus ekrano ir nesumažina poreikio filtrui.

Iš to kas pasakyta, gali atrodyti, kad monitoriui filtras yra labiau reikalingas negu iš tikrųjų. Monitorių filtrai sumažina radiaciją iki minimumo, bet didžiausia filtro vertė - kontrasto pagerinimas. Todėl informacija apie procentinį radiacijos sumažinimą neturėtų būti pagrindinis faktorius, nenulemiantis filtro pasirinkimą.

"Polaroid" filtrai pralenkia konkurentus apie 14 kartų pagerindami kontrastą, turintį svarbiausią reikšmę. Elektrai laidus sluoksnis sumažina elektrostatinį lauką ir radiaciją apie 98%.

"Polaroid" filtrų unikalumą patvirtina faktas, kad ES šalyse jie klasifikuojami kaip optiniai prietaisai, o kiti žymimi tik kaip monitorių filtrai.

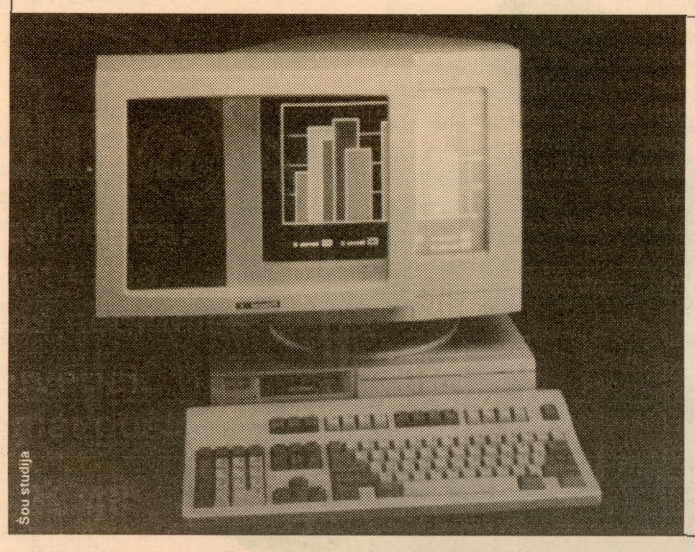

Polaroid
filtrai:

daugiau nei 16 kartų didina monitoriaus ekrano kontrastą;
28% mažina statinį elektros lauką ir radiaciją;
99% sumažina monitoriaus ekrano blizgėjimą;
sumažina ekrano žybsnius.

Didmeninė ir mažmeninė prekyba
Žemaičių g. 31-478, Kaunas,
tel. (8*27) 20 18 80

PiK COMP

Canon

ORGSIS
'Canon' centras

Naugarduko g. 34, Vilnius
tel. 23 66 72; 23 68 72
63 02 56; faks. 23 69 60

Ieškome partnerių prekybai ir servisui

Biuro technika:
kopijavimo ir faksimiliniai aparatai, spausdintuvai, sąnaudinės medžiagos, servisas

Internautų tauta

Sprendžiant iš sociologinių tyrimų, švedai bene dažniausiai naudojasi "Internetu". Tyrimų duomenimis, kas trečias iš 1,9 mln. švedų naudojasi "Internetu" bent kartą per mėnesį.

35 proc. iš jų yra moterys. 9 proc. Švedijos gyventojų keliauja po "Internetą" bent kartą per dieną. 20 proc. naudojasi "Interneto" ryšiu darbo vietose, 14 proc. turi galimybę daryti tai iš savo namų, o 11 proc. prie pasaulinio kompiuterių tinklo jungiasi mokyklose arba universitetuose. Beveik trečdalis internautų - tai sudaro 3 proc. visų gyventojų - galimybę naudotis "Internetu" įgijo per paskutinius 6 mėnesius.

Naujas "Vektorius" Lietuvos rinkoje

Džiugas Paršonis

Tiems, kas domisi Lietuvos kompiuterių rinka, pavadinimas "Vector" nėra naujiena - jau kurį laiką Kauno kompiuterių firma "Sonex" parduoda Lietuvoje pagamintus kompiuterius šiuo pavadinimu. Lietuviškų kompiuterių apskritai daugėja, tačiau beveik visi jie dažniausiai gėdijasi savo "geltonumo" ir spaudoje ar reklamoje vietas pirmojoje eilėje užleidžia JAV, Rytų Azijoje ar Vakarų Europoje pagamintiems kompiuteriams.

Šiemet reikalai ėmė sparčiai keistis. Plačiajai visuomenei buvo pristatyti keli lietuviški kompiuteriai (pvz., "Bildukas"), į Lietuvos rinką siūlydamos nebrangias kompiuterines sistemas skverbiasi kaimynų firmos "Microlink" ir "Optima".

"Infobalt 97" parodoje firma "Sonex" pristatys naujos kartos lietuvišką kompiuterį "Vector". Naujasis "Vektorius", regis, bus visiškai atsikratęs tėvyninių kompiuterių nepilnavertiškumo komplekso. Pasverkite patys - "Vector" kompiuteriai komplektuojami originialiais firmos "Intel", "Pentium", "Pentium MMX" ir "Pentium II" procesoriais, šiuolaikiškais ir patikimais "Western Digital" kietaisiais diskais, ir firmos ATI videoplokštėmis. Tačiau "Vektorių" gamintojai labiausiai didžiuojasi gavę teisę savo kompiuterius žymėti "Intel" ir "Microsoft" firmų kokybės ir suderinamumo ženklais. Kompiuterio, pažymėto "Intel Inside" ženkleliu dalys yra harmoningai suderintos su procesoriumi, o tai užtikrina darnų sistemos darbą. Kiekvienas naujas "Vektorius" testuojamas specialioje laboratorijoje pagal "Microsoft" metodiką. Testų rezultatai (kurių, beje, gamintojai negali perskaityti ar pakeisti) siunčiami firmai "Microsoft", iš kur ateina galutinis patvirtinimas, kad kompiuteriai atitinka standartus ir yra tinkami parduoti. Ryšiai su "Microsoft" praverčia ir kitur - būdama šio JAV giganto partnerė "Sonex" iš karto gauna visus naujus "Microsoft" produktus. "Sonex" taip pat organizuoja "Microsoft" specialistų mokymo kursus.

"Vektorių" kainodara maloniai nustebino blaiviu vidutinio Lietuvos piliečio pajamų įvertinimu. "Sonex" kompiuteriai palyginti nebrangūs - nuo 1900 litų iki daugiau kaip 7000 litų už "Pentium II" sistemą su 32 MB operatyviosios atminties, 4 GB kietuoju disku ir t.t. Yra ir "Vektorius", skirtas namams - viena patraukliausių sistemų, "Vector Home P166iMMX", aprūpinta 16 MB operacinės atminties, 2 MB kietuoju disku, 16 greičių CD-ROM, garso plokšte ir kolonėlėmis, kainuoja 4148 litus (su PVM). Į sistemos kainą, tiesa, neįeina monitorius, kurį, beje, galima pasirinkti pagal skonį ir kišenę - nuo mažiukų ADI iki geriausios kokybės "Sony".

Dar vienas "Vektoriaus" pliusas - trejų metų garantija. Malonu žinoti, kad garantinis aptarnavimas lengvai pasiekiamas, o treji metai pakankamai ilgas laiko tarpas vienai sistemai. Dar garantijai nepasibaigus prisireiks naujos kompiuterinės sistemos, greitesnės ir galingesnės. Tikiu, kad ir ji galės būti lietuviška.

VECTOR asmeninis kompiuteris techninėmis galimybėmis ir patikimumu nenusileidžia JAV ir Europos garsių firmų gaminamiems kompiuteriams, tačiau yra žymiai pigesnis.
Kompiuteris komplektuojamas licenzijuota, tiekiama palankiausiomis salygomis pagal išskirtinį OEM kontraktą su Microsoft kompanijos operacine sistema MS Windows 95 OSR2, kuri reguliariai atnaujinama būsimos Windows 98 elementais.
Tai galimybė patogiau, greičiau ir paprasčiau atlikti visus darbus, plėsti sistemos galimybes, prisijungti prie pasaulinio kompiuterių tinklo INTERNET.
Kompiuteris VECTOR gaminamas iš kruopščiai parinktų komplektuojančių dalių, 2 paras testuojamas padidintos temperatūros sąlygomis, teikiama 3 metų garantija.

VECTOR - NEPRIEKAIŠTINGAS KOMPIUTERIS UŽ NEPRIEKAIŠTINGĄ KAINĄ

Procesorius:	Pentium, Pentium MMX, Pentium Pro arba PentiumII
Atmintis:	8-32MB EDO RAM
Kietas diskas:	WD 1,6-4,1GB EIDE
Multimedija:	CD-ROM, Audiokorta
Videoadapteris:	ATI 1MB VGA
Operacinė sistema:	MS Windows 95 OSR2
Garantija:	3 metai

SONEX CO.

KAUNE: tel.: 33 05 53, 73 10 12, 20 04 40, 20 32 80;
VILNIUJE: tel. 23 17 73;
ALYTUJE: tel. 54 693;
MARIJAMPOLĖJE: tel. 51 914;
DRUSKININKUOSE: tel. 55 679;
KLAIPĖDOJE: tel. 31 10 29;
PANEVĖŽYJE: tel. 42 28 29;
ŠIAULIUOSE: tel. 42 52 12;
VILKAVIŠKYJE: tel. 53 815.

http://www.sonexco.com • El.paštas: info@sonexco.com

"Fakse informatoriuje" - Tavo būsimo kompiuterio kaina.

Išsamūs kompiuterinės įrangos kainoraščiai
25 07 07 Vilniuje, 79 81 38 Kaune

Kaip "Internete" rasti pinigų?

Sunku net apsakyti, ko žmonės ieško "Interneto" tinklapiuose. O ar bandėte ieškoti pinigų pasauliniame kompiuterių tinkle? Jei ne, tai niekad nevėlu pabandyti. Iš pradžių šiek tiek faktų.

Organizacijos "Foundation Giving" 1996-ųjų duomenimis, JAV veikė apie 39 tūkstančiai fondų, tai yra pelno nesiekiančių organizacijų, kurios remia labdaringą veiklą. Tai daroma teikiant materialinę pagalbą kitoms pelno nesiekiančioms organizacijoms arba vykdant pačių fondų programas. Taigi fondų paramos savo programoms įgyvendinti gali tikėtis švietimo ir sveikatos apsaugos įstaigos, mokslo tiriamųjų darbų vykdytojai, menininkai, socialinės apsaugos sferos darbuotojai, religinės bei aplinkos apsaugos organizacijos, studentai. Vien 1995 metais Amerikos fondai įvairiai paramai skyrė per 10 milijardų JAV dolerių, iš jų - 23% sveikatos apsaugai, 22% - švietimui ir lavinimui, 15% - menui ir kultūrai, 13% - socialiniam aprūpinimui. Deja, norintiems gauti paramą neužtenka tik paprašyti pinigų ar pasiskelbti, kad jų reikia. Paraiškas būtina pagrįsti, argumentuoti. Pavieniai asmenys arba organizacijos turi sudaryti programas ir jų įgyvendinimo projektus. Šiuos projektus geriausiai rašyti jau žinant, į kurį fondą ketinama kreiptis, nes kiekvieno fondo reikalavimai ir galimybės skirtingos. Dažniausiai fondai nurodo, kokiai sričiai ir kiek lėšų jie gali skirti, pateikia įvairius paraiškovams skirtus apribojimus (kartais gali būti nurodyta, kad parama negali būti skiriama užsieniečiams) bei asmenų, su kuriais reikia susisiekti, adresus. Bent 75% visų fondų yra labai maži ir neturi nuolatinių darbuotojų. Didžioji dauguma fondų kol kas neturi ir savo WWW puslapių. Iš 39 tūkstančių šiandien veikiančių fondų "Internete" galima rasti tik per 500. Ką gi, pakeliaukime bent po kai kuriuos iš jų.

Iš pradžių pabandykime šių fondų paieškoti. Pradėti galima paprasčiausiai: paieškos sistemoje galima įrašyti raktažodžius "foundations", "grants", "funding" ar pan. Tačiau taip sugaišime nemažai laiko aiškindamiesi, ar rastoji informacija yra vertinga. Tad ieškantiems pinigų siūlau apsilankyti šiais adresais.

Užsukime į Fondų tarybą (FT - ***http://www.cof.org/*** - *Council on Foundations*). Tai fondų ir korporacijų asociacija, koordinuojanti labdaringą veiklą. FT teikia informaciją apie fondus ir jų darbo kryptį, įvairias programas, kuriose galima dalyvauti, siūlo publikacijas paramos klausimais, čia veikia FT puslapių paieškos sistema. Jei žvilgterėsime į fondų pasaulį, galėsime išsamiau susipažinti su fondų tipais, jų veikla bei pažiūrėti, kokios paramos rūšys skiriamos JAV ir pasaulyje. Naujienų puslapyje radau informaciją apie naujus fondus bei metinę Fondų bendrijos konferenciją. Tačiau pati fondų taryba neteikia paramos.

Literatūros apie paramą rasite Fondų centre (FC - ***http://fdncenter.org/*** - *Foundation Center*). Šis centras įsteigtas 1956 metais ir turi savo bibliotekas Niujorke, Vašingtone ir kituose miestuose. FC bibliotekų tikslas - teikti informaciją apie įvairius fondus, supažindinti su jų veikla bei leidiniais. FC kasmet išleidžia per 60 leidinių apie paramą, labdaringą veiklą bei fondus, FC biblioteka turi sukaupusi bibliografinę knygų ir straipsnių duomenų bazę, kurioje yra per 12 tūkst. įrašų. Tikiuosi, kad daugeliui skaitytojų paramos projektų rašymas nėra kasdienis užsiėmimas, tad kodėl nepasisėmus patirties iš FC WWW puslapių. Apsilankę ***http://fdncenter.org/2onlib/2prop.html*** rasime trumpą tokių projektų rašymo vadovą. Puikus puslapis! Jame - paramos projekto rašymo planas, paaiškinimai, kaip pagrįsti savo prašymą, sudaryti darbų planą, apskaičiuoti išlaidas, projekto įgyvendinimo biudžetą bei metodus. FC nuolat atnaujina savo puslapius nuorodomis į naujas korporacijas bei privačius fondus. O jei pasiklydote, atsiverskite FC tinklapių žemėlapį.

Visame pasaulyje gerai žinomas filantropas George'as Sorosas ir 1979 metais jo įkurtas Atviros visuomenės institutas (AVI), apie kurį būtų galima daug pasakoti (***http://www.soros.org/***). AVI programos skirstomos į tris pagrindines dalis: programos Centrinei bei Rytų Europai, JAV ir kitoms pasaulio šalims. Šis institutas savo padalinius turi 25 pasaulio šalyse, Lietuvoje jam atstovauja Atviros Lietuvos fondas (ALF, ***http://www.osf.lt/lt-index.htm***). Rekomenduoju aplankyti ALF WWW puslapius, paskaityti apie jau įgyvendintas programas ir dalyvauti dar tebevykdomose. Taip pat norėčiau atkreipti skaitytojų dėmesį į George'o Soroso Budapešte įkurtą Centrinės Europos universitetą (CEU). Šis universitetas rengia puikius specialistų kvalifikacijos kėlimo kursus. Kursai pasižymi geru organizuotumu ir informatyvumu, CEU parenka kvalifikuotus dėstytojus. Todėl dirbantiems akademinį darbą ar studijuojantiems ekonomiką, aplinkos apsaugą, istoriją, filosofiją ar kitas disciplinas siūlau pasidomėti apie CEU teikiamas stipendijas: ***http://www.ceu.hu/crc/***. Šiuo adresu platinama informacija apie 1997-1998 metais organizuojamus kursus. Tad visus, kurie moka anglų kalbą ir nori patobulinti savo įgūdžius, kviečiu aplankyti CEU puslapį. Jeigu kursai atitinka jūsų darbo pobūdį, galima pildyti pateiktas anketas ir siųsti puslapyje nurodytu adresu.

Keliaudami tinklapiais ir ieškodami pinigų savo projektams neaplenkite Europos Sąjungos puslapių. Aplankę ***http://www2.echo.lu/telematics/home.html*** rasite telematines paramos programas bibliotekoms, transporto vystymui, sveikatos apsaugai, mokslui, studijoms ir kitoms sritims.

Studentams ir moksleiviams rekomenduoju trumpą paramos ieškotojų vadovą: ***http://www.el-dorado.ca.us/~grants/seekers.html***. Puslapyje daug puikių ir naudingų nuorodų, informacija apie įvairias studijoms skirtas stipendijas. Jaunimas greičiausiai "prisijaukina" naująsias komunikacijos priemones, tad kelis adresus jiems pateiksiu išsamiau neanotavusi:

http://www.finaid.org/finaid/awards/grants.html

http://www.ed.gov/money.html

Taigi skubėkite prie kompiuterių maigyti klavišų. Jei būsite atkaklūs ir mokėsite pasinaudoti pateikta informacija - manykite, kad parama ar stipendija jau jūsų kišenėje!

Puslapį parengė Aušra Vaškevičienė
auvask@rc.lrs.lt

Užsukite į menamąsias bibliotekas

Menamąsias bibliotekas (*virtual library*), arba indeksuotas "Interneto" dokumentų kolekcijas, galima pavadinti labiausiai civilizuotomis sritimis chaotiškoje kibernetinėje erdvėje. Nors elektroninių dokumentų kiekis nuolat didėja, tačiau skaitytojai gali būti ramūs - geriausieji iš jų būtinai papildys menamųjų bibliotekų "lentynas". Todėl šios bibliotekos yra puikus gidas ieškant atsakymų į sudėtingus skaitytojų klausimus.

Užsienio spaudoje jau gimė bibliotekininko profesijos atmaina - kiberbibliotekininkas, arba elektroninės erdvės bibliotekininkas (*cybrarian*). Tai žmonės, kurie renka, aprašo ir vertina elektroninius dokumentus. Užsukime į vieną kitą kiberbibliotekininkų valdą ir pasižvalgykime. Pradėkime nuo "Clearinghouse" (***http://www.clearinghouse.net/***). Tai "Interneto" stočių biblioteka, kurios kolekcijoje sukaupta informacija daugiau nei 200 temų. Srities lankytojai gali jomis naudotis ir ieškoti "Internete" tikrai vertingos informacijos. Yra puslapio paieškos ir dokumentų peržiūros galimybės. Čia pateikiami tik patikrinti adresai, jie aprašomi ir įvertinami. Vertinama atsižvelgiant į WWW dokumento turinį bei jo kokybę, techninį lygį, autorių profesiją ir jų patirtį, WWW puslapių atnaujinimo dažnumą, estetinį vaizdą, navigacijos WWW dokumente galimybes, dokumento struktūrą ir kt. "Clearinghouse" laikosi principo, kad šaltinius turi komplektuoti tik tos srities specialistai: ekonomistai, muzikantai, inžinieriai ir t.t. Šios bibliotekos dėka galime rasti ir kitas menamąsias bibliotekas.

"Internet Public Library" (IPL, ***http://www.ipl.org/***) buvo pirmoji viešoji biblioteka elektroninėje erdvėje ir visus stulbino savo panašumu į tradicinę. Visas jos kolektyvas - grupelė išradingų, atkaklių ir labai darbščių bibliotekininkų, besistengiančių rinkti, vertinti ir aprašinėti kokybiškus "Interneto" puslapius ir dokumentus, juos kūrybiškai pateikti IPL lankytojams. Šios bibliotekos puslapių struktūra paprasta ir aiški, čia susirasti reikalingų žinių gali ir nepatyrę internautai. IPL darbo kokybę, WWW šaltinių komplektavimą dažnai giria užsienio spauda. Tuo galime įsitikinti ir patys.

"The WWW Virtual Library" (***http://celtic.stanford.edu/vlib/Overview.html***).

Nors tai ne pati didžiausia menamoji biblioteka, tačiau čia galima naudotis raktažodžių katalogu (vienas iš jų sudarytas pagal JAV Kongreso bibliotekos klasifikaciją), susipažinti su 10 populiariausių temų bei sužinoti, kokie WWW puslapiai lankomi dažniausiai. Yra nuoroda į tas menamąsias bibliotekas, nuo kurių informacijos specialistai rekomenduoja pradėti ieškoti jums rūpimos informacijos.

Kaip pastebėjote, nepateikiau nė vieno lietuviškos menamosios bibliotekos pavyzdžio. Tad jei manote, kad jūsų kuriami lietuviškų elektroninių dokumentų puslapiai - menamoji biblioteka, praneškite, mielai apie tai papasakosime ir kitiems.

Bibliotekos visada asocijuojasi su knygomis. Tačiau lankantis menamosiose bibliotekose nereiktų užmiršti, kad šiuo metu mes turime naują leidinių rūšį - elektroninę, kuri apima ne tik knygas bei periodinius leidinius, bet ir elektroninius dokumentus, kurie neturi spausdinto analogo. Apie knygas ir elektroninę leidybą vertėtų pakalbėti atskirai.

Taigi, jei didelės skylės jūsų "tinkle", kai jūs "žvejojate" WWW vandenyne, ir informacija sprūsta pro šalį, aplankykite menamąsias bibliotekas. Jos padės surasti tikrai vertingus puslapius.

ELNET @
"Interneto" paslaugos:
prisijunkite bet kada,
greičiai geri, kainos nedidelės.
Virtualūs serveriai,
nemokami asmeniniai puslapiai.
Tel. (22) 26 39 48
http://www.elnet.lt
el. paštas: info@elnet.lt

LIMAKA
Savanorių pr. 192, Kaunas, LT-3005 Lietuva;
tel. (+7) 730535, faks. (+7) 731865;
e-paštas: limaka @ pikuolis.omnitel.net
PC ir Mac
kompiuteriai, sistemos,
leidybinės sistemos ir įranga
Mūsų stendas InfoBalt:
1-os (pagrindinės)
salės galerijoje.

GSM TELEFONAI
IR JŲ PRIEDAI
(įvairūs pakrovėjai),
akumuliatoriai,
odiniai dėklai ir t.t.
KAUNAS: 733809
UAB 'DONATOR'
SAVANORIŲ 192A-307

UAB PIKSELIS
KOMPIUTERIAI IR MULTIMEDIA
Adresas:
Vilnius, A.Vivulskio 18-305
Tel.: 232368, 652813 Fax.: 232369
www.pikselis.lt

KOMPSIS
Visų konfigūracijų kompiuteriai, įrašome Jūsų informaciją į CD
Pentium - 200
Tik 2400 Lt + PVM
Vilnius, tel. (8-22) 6140 60,
dirbame ir šeštadieniais

ISO 9001 Tarptautinis kokybės sertifikatas
Ekologiškas kopijavimo aparatas neišskiria ozono !
SELEX GR-1060
Kopijos formatas - A3; kopijavimo greitis - 16 kop./min.; įšilimo laikas - 0 sek.; garantija - 18 mėn.
UAB "Ciklonas" - oficialus SELEX (Japonija) atstovas Lietuvoje
CIKLONAS
J.Jasinskio g. 15,
2600 Vilnius
tel.: 225589, 617285;
faksas 223480

Ar sukrės Lietuvos turizmo verslą informacijos revoliucija?

Aldas Kirvaitis

Tai, kad informacija - viena svarbiausių verslo varomųjų jėgų, niekam nebekelia abejonių. Informacinę infrastruktūrą šiandien Lietuvoje kuria bankai, valstybės institucijos, avialinijų atstovybės ir daugelis kitų įstaigų, kurių darbui visapusiška, tiksli ir dažnai atnaujinama informacija turi gyvybiškai svarbią reikšmę.

Kiek atsilikdamas nuo užsieniečių kolegų, į šią sritį žengia ir mūsų šalies turizmo verslas. Vasaros pradžioje Lietuvos ir JAV UAB "Sigma Americom" kartu su UAB "Loris" pristatė Lietuvos rinkai naują viešbučių bei jų partnerių plataus masto informacinę sistemą, dabar vadinamą "LitusHotels". Šis firmos "Sigma Americom" produktas, skirtas viešbučių rezervavimui, buvo kuriamas atsižvelgiant į Lietuvoje vyraujančią viešbučių kambarių rezervavimo praktiką.

Lietuvos turizmo bėdos

Paklaustas, kas paskatino autorius imtis šio projekto, oficialaus sistemos atstovo UAB "Loris" direktorius Ilja Laursas teigė, kad esamoji viešbučių rezervavimo tvarka yra labai netobula: dėl didelės informacijos "trinties" prarandama nemažai vietų, sunkiau vesti bendrą statistiką ir prognozuoti viešbučių užimtumą, atsiranda daug kitų nesklandumų. Viešbučiai negali greitai reaguoti į staiga pasikeitusią paklausą. Bendras vidutinis 30,2% šalies viešbučių vietų užimtumas yra pernelyg mažas - užsienyje šis rodiklis siekia 50-70%.

Tokie trūkumai lemia aukštesnes viešbučių paslaugų kainas, o šios veda prie paklausos sumažėjimo. Aišku, tai žalinga visam Lietuvos turizmo ūkiui.

Nauji vėjai

Ką naujo šalies ir užsienio turizmo industrijai pasiūlys "Sigma Americom" sukurta rezervavimo sistema? Pasak pono Laurso, pokyčių egzistuojančiose struktūrose bus nemažai. Visiškai pasikeis agentūrų, rezervuojančių viešbučių kambarius, darbo principai. Vieną ir tą patį kambarį klientams galės siūlyti keletas ar netgi dešimtys skirtingų agentūrų, kurių geografinė padėtis neturės įtakos. Ir viešbučiuose, ir agentūrose išaugs darbo našumas: visa informacija, anksčiau skrupulingai kaupta, keista ir tikrinta faksais, laiškais, brangiais tarptautiniais telefonų skambučiais, taps prieinama paprastu kompiuteriu.

Kaip tai veikia?

Kaip teigia sistemos kūrėjai UAB "Sigma Americom", "LitusHotels" pagrįsta naujausiomis "Interneto" ir duomenų bazių valdymo technologijomis. Stabilaus sistemos darbo pagrindas - "IBM Database Server DB2, Net.Data" bei "Internet Secure Server" programinė įranga. Taip pat panaudojamos tam tikros gudrybės, susijusios su kriptografija.

Gavus užklausą, centrinėje sistemos duomenų bazėje saugomi duomenys perduodami į bet kurį pasaulio kompiuterį, prijungtą prie "Interneto". Pirmiausia siekiama patenkinti viešbučių bei jų agentų informacinius poreikius. Sistema leidžia bet kuriame pasaulio krašte esančiai turizmo agentūrai patikrinti reikiamo viešbučio vietų užimtumą ir rezervuoti norimo tipo kambarį. Sistemos puslapiuose agentūra ir klientai galės pamatyti viešbučio kambarių interjerus, o vėliau gal net pasirinkti būsimąjį racioną iš viešbučių restoranų valgiaraščio. Visą operatyvią informaciją viešbučiai dės tiesiai į centrinį sistemos kompiuterį. Papildomos formos, informacinės ataskaitos, vietų rezervavimo grafikai, automatiškai optimizuojantys kambarių paskirstymą algoritmai bei daug kitų naudingų dalykų palengvins rutininį darbą ir užtikrins didelį efektyvumą. Svarbu ir tai, kad sistemos naudojimui nėra reikalinga speciali programinė įranga ar moderniausi kompiuteriai - visai pakanka standartinio ryšio su "Internetu".

Pasak "Sigma Americom" informacinių sistemų skyriaus vadovo Evaldo Drąsučio, ne paskutinę vietą sistemoje užima ir saugumo klausimai. Siekiant apsisaugoti nuo hekerių - žmonių, nelegaliai įsibraunančių į kompiuterių sistemas, - numatyta keleto lygių apsauga. Slaptažodžių, įvairių lygių teisių suteikimas bei kiekvieno naudotojo identifikavimas garantuos visų į sistemą patekusių duomenų saugumą, o juos keisti ar peržiūrėti galės tik naudotojai su nustatytomis teisėmis.

Laukiami rezultatai

Paklaustas, kokių rezultatų tikimasi iš šios sistemos, UAB "Loris" direktorius pažymėjo, kad tikslų tokio žingsnio poveikį Lietuvos atvykstamojo turizmo rinkai prognozuoti sunku. Tačiau firmos atlikti skaičiavimai nuteikia optimistiškai: per 1-2 metus tikimasi 10-20% užsienio turistų srauto augimo, 15-20% viešbučių pajamų padidėjimo, 10-30% kainų sumažėjimo. Žinoma, perėjimas prie naujos sistemos nebūsiantis greitas - sistema iš tiesų įneš daug naujo į daugelį su turizmu susijusių sričių. Tačiau, autorių nuomone, tai yra neišvengiamas procesas. Savo ruožtu jie teigia pasirūpinę, kad perėjimas prie darbo su sistema būtų kiek galima švelnesnis. Pavyzdžiui, yra numatyta galimybė prijungti viešbutį per keletą etapų.

Ateityje - dar daugiau naujovių

Kol kas rinkai pristatyta pirmoji sistemos versija. Joje įdiegtos pagrindinės funkcijos. Pirmieji žingsniai diegiant sistemą paskatino tolesniam sistemos tobulinimui ir, pasak pono Drąsučio, šiuo metu sistema yra aktyviai tobulinama. Lapkričio mėnesį bus pradėta eksploatuoti antroji "LitusHotels" sistemos versija. Joje bus nemažai pakeitimų, padarytų atsižvelgiant į konkrečius klientų pageidavimus. Sistema bus daug paprastesnė, su ja bus galima dirbti ir per "Internetą", ir X.25 protokolu. Naujojoje sistemos versijoje pasikeis ir apmokėjimo už paslaugas tvarka. Naujoji tvarka skatins agentūras naudotis sistema, visi paslaugų naudotojai aiškiai matys, už ką moka pinigus. Įvedant naują "LitusHotels" versiją, galios šiuo metu sudarytos su viešbučiais ir agentūromis sutartys bei nuolaidos. Anot "LitusHotels" autorių, į naujosios viešbučių sistemos pasirodymą teigiamai reagavo ir viešbučiai, ir turizmo agentūros. Pradiniame sistemos diegime jau dalyvauja tokie viešbučiai kaip "Karolina", "Naujasis Vilnius", "Rūdininkų vartai" bei turistinės agentūros "Delta Tours", "Kauno saitas", "Svebas", "Wrislit" ir kt. Įgyvendinamos ir kitos idėjos - pavyzdžiui, šiuo metu vykdomas projektas darbiniu pavadinimu "Travel LT". Šio projekto tikslas - sukurti plačią informacinę erdvę "Internete", pateikiančią informaciją ne tik apie viešbučius, bet ir apie kitus su kelione susijusius dalykus. Tokia informacinė erdvė taptų pagrindu įtraukiant Lietuvos turizmą į globalią elektroninės komercijos veiklą.

LITEXPO parodų rūmuose veikiančioje parodoje "Infobalt 97" UAB "Sigma Americom" pristatys lankytojams pirmąją "LitusHotels" sistemos versiją (stendas S3.B6 laikinajame paviljone Nr. 3).

Nenugincysi, kad panašios sistemos užsienyje jau tapo neatskiriama viešbučių darbo dalimi. Palinkėkime Lietuvos turizmo verslo novatoriams sėkmės įgyvendinant ambicingus planus.

Veikianti sistemos pirmoji versija gali būti išbandyta adresu:

http://services.siam.lt/nethotel

Viešbučiui - *Username: hhot01, password: hhot01p*

Agentūrai - *Username: agcy01, password: agcy01p*

Mozaika

Dešimt kartų greitesnė atmintis

1999-aisiais bus pradėta gaminti naujo tipo operatyvioji atmintis (OA), kurios technologiją sukūrė firma "Rambus". Pagrindinis naujų atminties blokų pranašumas prieš egzistuojančius – greitis kuriuo jie bendrauja su procesoriumi. "Rambus" atminties informacijos pralaidumas yra 1,6 GB per sekundę, o operacinis dažnis gali pasiekti 800 MHz. Dabartinės atminties schemos bendrauja su procesoriumi 66 MHz dažniu. Tikimasi, kad naujo tipo operatyvioji atmintis paspartins procesoriaus ir OA bendravimą dešimt kartų. "Rambus" sukurtą technologiją parėmė "Intel" bei visi didžiausi atminties mikroschemų gamintojai.

"Photoshop" + MMX = greitis

Naudojantys iliustracijų apdorojimo programą "Adobe Photoshop 4.0" kompiuteryje su MMX procesoriumi, dabar gali visiškai išnaudoti tokio procesoriaus galimybes. Naujas "Photoshop" priedas (*plug-in*) MMXCORE.8BX pagreitina darbą su dauguma specialiųjų efektų ir filtrų. Priedą nemokamai galima parsisiųsti iš "Adobe" tinklapių

http://www.adobe.com

Prekes užsakysime ne kompiuteriu, o per TV

Ateityje, norėdami įsigyti kokią prekę naudosimės daugiausia ne asmeniniu kompiuteriu, o televizoriumi. Naujos kartos televizoriai bus aprūpinti papildomais dvipusio ryšio blokais, įgalinančiais elektroninę prekybą. Pasak britų viešųjų tyrimų firmos "Ovum" iki 2005 metų pabaigos bus parduota apie 50 milijonų televizorių su "pinigine". O tyrimų firma "Datamonitor" teigia, kad maždaug po trejų metų elektronine ir "Interneto" komercija užsiims 64 tūkstančiai Europos ir 173 tūkstančiai JAV bendrovių. Šiemet produktus elektroniniais tinklais parduoda 600 Europos ir 1500 JAV firmų.

Elektroninė prekyba - viena sparčiausiai besiplečiančių verslo rūšių: 1998-aisiais prognozuojama 2,5 milijardo JAV dolerių apyvarta, o 2000-aisiais – net 35 milijardai.

"Ovum" specialistai tvirtina, kad televizoriai bus pagrindinė elektroninės prekybos priemonė. Asmeniniai kompiuteriai yra pernelyg sudėtingi, kad tiktų bet kurios šeimos kasdieniam naudojimui, be to, jie pakankamai brangūs.

Parengė Kęstutis Šimulionis

Mes "Internete": www.nkm.lt

TORNADO EXPERT MMX pradeda ir laimi !

1. E2 - E4: DATA EXPERT INTEL TX 430;
2. D2 - D4: INTEL MMX 166 - 233 MHz;
3. E4 - E5: QUANTIUM 3,2 GB ULTRA DMA;
4. D4 - E6: TORNADO 33,6 VFM modemai;
5. E1 - H4: CHERRY klaviatūros;
6. H4 - G5: PANASONIC TC0 92 monitoriai;
7. E6 - F7: S3 VIRGE 2MB ED0;
8. G5 - E6: Nemokamai INTERNET.

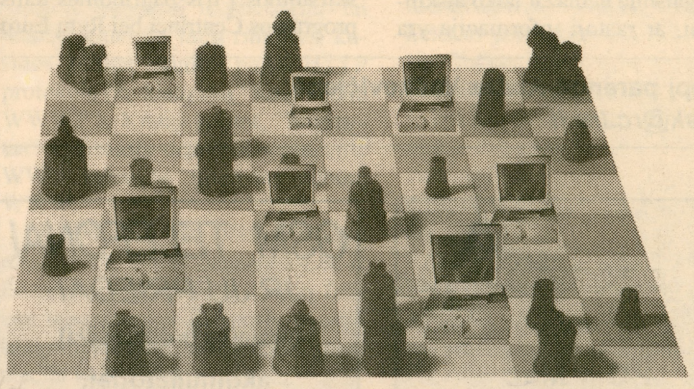

VISOS INTERNET PASLAUGOS !

Kviečiame aplankyti mūsų stendą parodoje INFOBALT'97. Stendo Nr. F4 D7.

Aiva Sistema

VILNIUS, Šermukšnių g. 6a, tel. 22 79 05, 61 86 16;
Prekybos salonas, A.Goštauto g. 4, tel. 22 74 84;
KAUNAS, Maironio g. 26, tel. 22 46 92; ŠIAULIAI, Dvaro g. 88, tel. 43 93 25;
KLAIPĖDA, Taikos pr. 24a, tel. 29 57 54; TELŠIAI, tel. (8-298) 3 66 86.

Daugiau informacijos AIVA WWW puslapyje - http://www.aiva.lt

Dinozaurai išmirė. Atėjo eilė faksams?

Paulius Valaitis
pval@tdd.lt

Faksogramas pigiau ir patogiau siųsti per "Internetą". Ar jau bandėte? Jei ne, nebūkite dinozauras - bent paskaitykite, kaip tai daryti :-)

Ko gero, problemos, kylančios prireikus siųsti faksimilę, prasidėjo nuo pat 1980-ųjų, kai rinkoje pasirodė pirmieji fakso aparatai. Nors technikos revoliucija faksą padarė tokiu pat "paprastu" aparatu, kaip ir asmeninis kompiuteris, dažnai fakso išsiuntimas atima daug laiko ir sugadina nervų. O jei gyvenimas verčia nuolat bendrauti su užsienyje dirbančiais partneriais, faksai gerokai palengvina kišenę.

Gyvenimas nestovi vietoje, ir šiuo metu prigalvota naujų būdų, kaip siuntinėti faksimilinius dokumentus. Tradicinis "eismas" iš vieno fakso aparato į kitą jau tapo senamadiškas. Vienas iš naujų, originalesnių būdų siųsti faksus - daryti tai naudojant "Call Back" (***http://www.etn.lt/callback/***) sistemą. Ši paslauga naudotojams padeda taupyti faksų siuntimo į užsienį išlaidas, tačiau - dėmesio - atima nemažai laiko. Viskas atrodo taip: jūs skambinate tam tikru tarptautiniu numeriu, dedate ragelį, tada laukiate tarptautinio skambučio, renkate adresato telefono ar fakso numerį ir laukiate, kol sujungs. Antrasis naujoviškas būdas - faksų siuntimas per "Internetą": siunčiate failą ar duomenis tam tikru elektroninio pašto adresu, duomenys kompiuterių tinklu keliauja į užsienį (dažniausiai į JAV) ir iš ten siunčiami į adresato fakso aparatą.

Kuris iš šių būdų pigiausias ir patogiausias? Jei siunčiate faksus Lietuvoje, rinkitės tradicinį variantą - iš vieno fakso į kitą. Jei reikia ką pranešti draugams ar partneriams užsienyje - nė nedvejodami rinkitės fakso siuntimą per "Internetą". Vienintelė būtina sąlyga - jūsų kompiuteris privalo turėti ryšį su šiuo pasauliniu tinklu.

1997-ieji - faksų siuntimo per "Internetą" metai

"Faxaway" (***http://www.5ci.lt/faxaway/lit/about.htm***) - kompanija, kurios paslaugas siūlo firma "Penki kontinentai", - leidžia siųsti "Word for Windows", tekstinius ir kai kurių grafinių formatų dokumentus prijungus juos prie elektroninio pašto laiško.

O kompanijos "faxSAV" (***http://www.faxsav.lt/***) paslaugas pirmą kartą Lietuvoje parodoje "Infobalt 96" pasiūlė "Skaitmeninės komunikacijos". Šiandien drąsiai galima tvirtinti, kad "faxSAV" paslaugos pas mus tikrai populiarios - šiuo metu jas siūlo visi pagrindiniai "Interneto" paslaugų teikėjai.

Kaip tai daroma?

"faxSAV" paslaugų paketas jungia kelis būdus fakso pranešimui pasiųsti.

faxMailer. Savo įprastinėje elektroninio pašto programoje paprasčiausiai parašote laišką. Adresui skirtoje vietoje nurodote gavėjo fakso numerį ir pridedate "@faxsav.com". Laiško pabaigoje įrašote specialų kodą ir... belieka tik išsiųsti laišką.

faxLauncher . Galite pasiųsti faksą iš bet kokios spausdinimo galimybę turinčios programos. Šiuo atveju įdiegiama speciali programa - spausdintuvo tvarkyklė. Išsiųsti dokumentą nėra sudėtingiau, nei jį atspausdinti: tereikia vietoj įprastinio spausdintuvo pasirinkti "faxLauncher".

faxScan. Faksų siuntimas naudojant skenerį. Siunčiamas dokumentas naudojant specialią programą nuskenuojamas ir perduodamas į "Interneto" serverį.

O kaip dėl saugumo?

Faksai, siunčiami naudojant "faxLauncher" ir "faxScan" programas, šifruojami RSA algoritmu. Tai užtikrina, jog niekas iš pašalies neperskaitys "Internetu" siunčiamo fakso. Po kiekvieno fakso išsiuntimo į siuntėjo elektroninę pašto dėžutę ateina patvirtinimas, kad faksas išsiųstas. Jei to padaryti nepavyko - atsiunčiamas pranešimas, kuriame nurodomos galimos problemos. Jei adresato numeris užimtas, faksai bandomi siųsti kelis kartus per valandą.

Kokia man iš to nauda?

Svariausias, tačiau ne vienintelis argumentas, kodėl pasirenkamos "faxSAV" paslaugos, - tai kaina.

Siunčiant faksus per "Internetą" sutaupoma 50-75% tarptautinių faksų išlaidų. Pavyzdžiui, vieno puslapio siuntimo į JAV kaina - 60 ct, Vokietiją - 1,40 Lt, Angliją - 92 ct. Visa "faxSAV" programinė įranga - nemokama. Antra, eilinis elektroninio pašto siuntėjas gali pasiųsti pranešimą bet kam, kas tik turi fakso aparatą, bet nėra prisijungęs prie "Interneto". Trečia, kiekvienas, dirbantis kompiuteriu, gali pasiųsti fakso pranešimą (tekstą, skenuotus duomenis, lenteles, paveikslėlius) - nebereikia dokumento spausdinti, rinkti fakso aparatu numerį, laukti, kol dokumentas bus nusiųstas. Ketvirta - laiko taupymas. Nereikia laukti, kol bus laisvas priimantis fakso aparatas - tai atliks "faxSAV". Tai ypač patogu, kai reikia išsiųsti tą patį dokumentą keliems adresatams - pakaks išsiųsti vieną kopiją, nurodžius visus faksų numerius. Penkta, siuntėjas gauna pranešimą apie nusiųstus faksus savo elektroninio pašto adresu. Šešta, išsiunčiama informacija yra šifruojama, todėl faksą gali perskaityti tik jo gavėjas. Septinta, dažnai tai yra vienintelis būdas išsiųsti faksą į tas vietas, tarp kurių ir Lietuvos telefono ryšys yra ypač blogas.

Verta pabandyti

Jei jus sudomino būdas pigiau ir patogiau siųsti fakso pranešimus, išbandykite jį. Pirmuosius penkis fakso puslapius galėsite išsiųsti nė neužsiregistravę pas "faxSAV" paslaugų teikėjus. Smulkesnę informaciją galima rasti lietuviškuose "faxSAV" puslapiuose (***http://www.faxsav.lt/***).

"Baltic Net News"

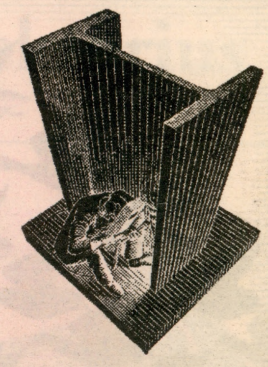

DataCom
System House
Savanorių pr. 192, LT-3005 Kaunas, Lietuva;
tel. (+7) 730535, faks. (+7) 731865
Firmos ***KREUTLER***
valdymo ir kontrolės sistemos,
telekomunikacijų monitoringo įrenginiai
Firmos ***AElettronica***
telekomunikacinės,
satelitinės radiolokalizacijos,
apsaugos sistemos ir produktai
Mūsų stendas ***InfoBalt:*** *1-os (pagrindinės) salės galerijoje.*

BASF
BASF
DATA MEDIA
DUOMENŲ LAIKMENOS: DISKELIAI, MAGNETOOPTINIAI DISKAI, ĮRAŠOMI KOMPAKTINIAI DISKAI, MAGNETINĖS DUOMENŲ JUOSTOS (DATA CARTRIDGES), **APSAUGINIAI FILTRAI, SKAIDRUOLĖS, KOMPIUTERIŲ PRIEŽIŪROS PRIEMONĖS, DAŽIKLIAI** (LASER TONER CARTRIDGES), **RAŠALINIŲ SPAUSDINTUVŲ PILDYMO RINKINIAI.**
GARSŲ PASAULIS
ĮGALIOTASIS ATSTOVAS LIETUVOJE UAB "GARSŲ PASAULIS"
DIDMENINĖ PREKYBA: PAMĖNKALNIO G. 14, VILNIUS, TEL.: 622971, 613822

naujos kartos produkcija

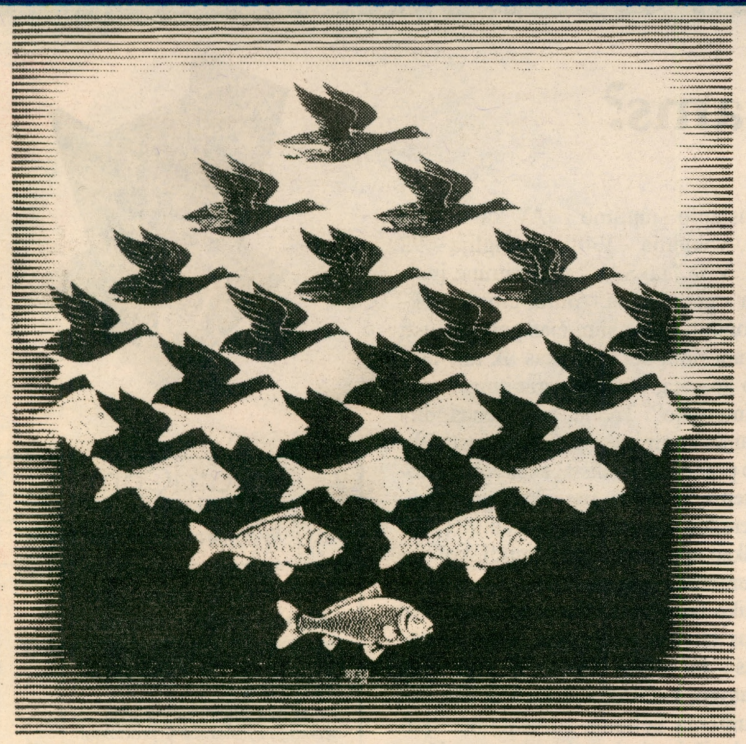

Ką mes žinome apie korporaciją "Nortel"?

Dalia Marčiulionienė

Šiandien antrąjį veiklos šimtmetį skaičiuojanti korporacija "Nortel" naudotojams siūlo pačias moderniausias telekomunikacines technologijas, kurios leidžia žmogui daug efektyviau išnaudoti savo darbo laiką ir suspėti su šiandieniniais gyvenimo tempais.

"Nortel" pradėjo savo veiklą netrukus po to, kai buvo išrastas pir*masis telefono aparatas. Kompanija vis plėtėsi*, sudarydama naujas licencines sutartis JAV, Europoje, Kinijoje, Australijoje bei Pietų Amerikoje. Sparčiai kompanija žengė į priekį pristačius pirmąją pasaulyje PBX telefono stotį, nes nuo tada "Nortel" galėjo tikėtis puikių pozicijų pasaulinėje ryšių sferoje bei užsitikrinti ilgalaikį klientų išsaugojimą.

Šiuo metu "Nortel" padalinių yra pačiuose įvairiausiuose Žemės rutulio vietose: Australijoje, Anglijoje, Kanadoje, Kinijoje, Prancūzijoje, Airijoje, Malaizijoje, ir, be abejo, Jungtinėse Amerikos Valstijose.

25-iuose "Nortel" tyrimų centruose yra kuriamos perspektyvios telekomunikacijų technologijos. Pavyzdžiui, kompanija BASF atnaujino savo vietinį telefono tinklą "Nortel" telefonine įranga, kurios sistemoje - 28 000 linijų. Dabar BASF ryšio kanalais kasdien praeina apie 25 tūkst. skambučių. Paketinis informacijos perdavimo būdas, operatyvumas padėjo bankų susivienijimui SWIFT sujungti 90 šalių didžiuosius bankus vieninga "grandimi".

1988 m. "Nortel" pristatė mažesnio talpumo skaitmeninę telefoninę stotį "Meridian Norstar", kuri labai paplito visame pasaulyje dėl savo funkcijų įvairovės. Šios stotys skirtos biurams, viešbučiams ir pan. "Norstar" stoties teikiamų paslaugų sąrašas labai platus. Ne veltui šios stotys vadinamos "Key" (klavišų) sistemomis. Prie "Norstar" stočių galima jungti specializuotą programinę įrangą ar papildomus įrenginius pasirinktinai pagal įstaigos veiklos sritį, - balso paštą "Norstar PLUS VoiceMail", pokalbių apskaitos ir tarifikacijos programas, korinį ryšį "Companion" ir daugelį kitų.

1990 m. "Nortel" pristatė skaitmeninę telefoninę stotį "Meridian 1". Netrukus šios stotys buvo naudojamos telekomunikaciniuose projektuose - Eurotunelyje, olimpinėse žaidynėse Lilihameryje ir Barselonoje.

"Meridian 1" architektūra leidžia kurti sistemas, kuriose visi abonentai gali naudotis savo telefono aparatais vienu metu. Stoties vidiniams abonentams galima suteikti bet kokio ilgumo numerį, be to, naudotojai, esantys skirtinguose mazguose, gali naudotis visomis vidinio ryšio paslaugomis (skambučių persiuntimas, pokalbio perdavimas, skambučio grįžimas ir t.t.). "Meridian 1" programinė įranga leidžia valdyti tinklo mazgus, keisti tinklo konfigūraciją, atlikti bet kurio mazgo diagnozę, vesti pokalbio apskaitą visame tinkle iš vieno mazgo.

1993 m. kompanija "Nortel" supažindino mus su mobilaus korinio ryšio sistema "Companion", o šiais metais pristatė paskutinę savo naujieną - pasaulyje neturinčią analogų kompiuterinę telefoniją (CTI). "Companion" bevielio ryšio sistemą naudojant kartu su CTI, jis tampa "bevieliu valdymo terminalu", naudojamu įėjimui į duomenų bazę, distanciniam duomenų valdymui, pranešimų gavimui, atsakymui į pranešimus ir netgi prisijungimui prie "Interneto" esant bet kurioje ryšio zonos vietoje. Visas šias funkcijas galima vykdyti nenutraukiant pokalbio su klientu, nes paspaudus kelis klavišus galima sužinoti ir perduoti visą klientui reikalingą informaciją.

1997 m. taip pat buvo pateikta naujausia skaitmeninės telefoninės stoties karta - "Meridian 1 Option 11 C", kuriai pritaikytos pačios naujausios ir moderniausios technologijos.

"Nortel" atstovas Lietuvoje UAB "Belam Kaunas" jau 2 metus dirba Lietuvos ryšių modernizavimo rinkoje. Korporacijos "Nortel" produkcija - skaitmeninės telefono stotys - jau įrengtos daugelyje Lietuvos įmonių. Jų įrengimas, programavimas ir priežiūra reikalauja nemažai sumanumo ir profesionalumo. Firmos specialistai, paruošti Londono aptarnavimo centre, turi sertifikatus, leidžiančius dirbti su pasaulinio lygio "Nortel" telekomunikacine įranga. Jų darbas įmonėje nesibaigia ir tuomet, kai įranga paruošta dirbti. Užsakovo firmos personalas apmokomas profesionaliai naudotis visa sukomplektuota komutacine įranga. Žinodama, jog negalime šiandien apsieiti be kompiuterio, firma "Belam Kaunas" rūpinasi ir kompiuterinių tinklų instaliavimu bei priežiūra. Palyginti jauna firma "Belam Kaunas", pateikdama "Nortel" telekomunikacinę įrangą, netruko užimti deramą vietą tarp Lietuvos rinkoje seniai dirbančių telekomunikacinių kompanijų atstovų - "Siemens", "Alcatel", AT&T bei "Ericsson".

Firma teikiamų paslaugų kokybe gerokai skiriasi nuo konkurentų. "Belam Kaunas" aptarnavimo grupės specialistai padės klientui išvengti gaišaties telefoninio ryšio gedimo atveju atvykdami per 2 val., diagnozuos techninę problemą per 30 min. po kliento skambučio, pakeis sugedusią įrangą per 8 val. (nereikės laukti savaitėmis atvykstančio krovinio iš kitur, nes yra visas įrangos komplektas Kauno sandėliuose), nemokamai apmokys techninį personalą ir suteiks 18 mėn. garatiją parduodamai telefoninei sistemai.

"Meridian 1" skambučių aptarnavimo centras

Prie skaitmeninės telefoninės sistemos "Meridian 1" siūloma daug ir įvairios papildomos įrangos, kuri padeda žmonėms dirbti greitai ir patogiai. Viena iš jų, sutrumpintai vadinama ACD, - skambučių aptarnavimo centras (*Automatic Call Distribution*), viena iš galingiausių pasaulyje integruotų sistemų, galinčių pasiūlyti šiandien tikrai lankstų bet paprastą "Non-stop" būdu veikiantį klientų skambučių paskirstymą.

"Atsiliepiančioje į kiekvieną skambutį" sistemoje gali dirbti vos keletas operatorių, populiariai vadinamų agentais, kurie aptarnauja daugybę einančių miesto linijomis skambučių. Jie padeda mums sutaupyti nemaža brangaus laiko, nes ACD paslaugose būtent lemia iki minimumo sutrumpinamas atsiliepimo į skambutį laikas. Paprastai sistema kiekvieną skambutį nukreipia pas agentą, kuris ilgiausią laiką (palyginti su kitais agentais) buvo neužėmęs linijos. Be to, galimas ir toks darbo režimas, kai skambutis nukreipiamas konkrečiam agentui pagal jo darbo kompetencijos lygį. Sistemoje gali būti iki 48 skirtingų agentų lygių. Šiandienos skambučių aptarnavimo centre dirbantys agentai gali būti bet kokios srities ekspertai - nuo marketingo, pardavimo iki aptarnavimo finansų, teisės, socialinėje srityse.

Kita iš daugelio ACD sistemos teikiamų paslaugų - prioritetinių skambučių priskyrimas tam tikroms linijoms, kur jie aptarnaujami be eilės. Tai, be abejo, svarbu, kai skambinama iš tokių tarnybų kaip policija, greitoji pagalba, gaisrinė ir pan.

Laukiančiam klientui pauzės metu gali būti perduodama tiek svarbi, tiek reklaminio pobūdžio informacija, galima net pasiklausyti muzikos. Žodžiu, galima rinktis visas šių dienų telefonijos teikiamas paslaugas. Jeigu, pavyzdžiui, susidaro didelė eilė laukiančių skambučių arba laukimo laikas viršija numatytą, skambučiai automatiškai peradresuojami kitiems agentams. Taip pat ACD sistema automatiškai atšaukia skambučius, kai skambinęs abonentas padeda ragelį.

Automatinė interaktyvi atsakymų sistema (IVR) - specialus įrenginys, kurio dėka ACD sistemoje neprarandamas nė vienas atėjęs skambutis, *net jei užimtos visos agentų aptarnaujamos linijos. Su Ju*mis kalbėsis automatinis agentas, kuris pasiūlys palaukti ar pateiks kitą įdomią informaciją. Daugybei kompanijų "Meridian 1" skambučių aptarnavimo centras tampa kertiniu akmeniu jų sėkmingam verslui.

Užs. Nr. 201

Susipažinkime: "Sybase"

Aleksejus Jurčenko

"Sybase Inc." užima vieną pirmųjų vietų tarp kliento/serverio technologijų kūrėjų. Kompanijos specializacija - reliacinių duomenų bazių valdymo sistemos, programinė įranga kliento/serverio ir "Intraneto" aplikacijų kūrimui. Kompanijos metinė apyvarta 1996 m. viršijo 1 mlrd. JAV dolerių. 1988 m. kompanija pradėjo platinti pirmą pramoninę kliento/serverio architektūros duomenų bazių valdymo sistemą (DBVS). Šiuo metu ji tiekia technologijas kliento/serverio transakcijoms apdoroti "Interneto" ir "Intraneto" tinkle ir duomenų saugyklų bei vitrinų technologijas. 1997 m. balandžio mėn. "Sybase" kompanija paskelbė sukūrusi naują adaptyvią komponentinę architektūrą "ImpactNow", kurios pagrindas yra atviros komponentinės logikos (taip pat "ActiveX", CORBA, "JavaBeans" standartų palaikymas) ir optimizuotų serverių panaudojimas.

"Sybase" produktai:

Našūs duomenų bazių serveriai ir papildomos technologijos "SQL Server" transakcijų apdorojimui. "SQL Server" - patikima ir naši reliacinė duomenų bazė, veikianti įvairių versijų operacinės sistemos "Unix" aplinkoje, taip pat operacinių sistemų "Windows NT", OS/2 ir "NetWare" aplinkoje.

"SQL Anywhere" - duomenų bazių serveris plačiam naudojimui ir mobiliems naudotojams, dirbantis DOS, "Windows 3.x/95/NT", "Novell", OS/2, "Unix", "Macintosh" operacinių sistemų aplinkoje. Serveris palaiko *OpenClient/Open Server* interfeisą ir "SQL Remote" bei "Replication Server" technologijas. Į DBVS "SQL Server Professional for NT" ir "SQL Anywhere Professional" komplektą papildomai įtrauktas ir aplikacijų serveris "Net Impact Dynamo", leidžiantis integruoti DBVS ir "Web". Visi DBVS administruojami vienoje aplinkoje - "SQL Central".

"Sybase IQ" - specializuota reliacinė DBVS sudėtingų analitinių užklausų apdorojimui, kuri 10-100 kartų greitesnė nei įprasta DBVS.

"Sybase MPP" - duomenų bazių serveris, skirtas paralelinėms architektūroms (tūkstančiai transakcijų per sekundę, terabaitinės duomenų apimtys, tūkstančiai naudotojų).

"SQL Remote" - specializuota technologija, užtikrinanti transakcijų tiražavimą (tarp jų - elektroniniu paštu).

"Sybase dbQ" technologija leidžia organizuoti asinchroninį transakcijų apdorojimą.

"Replication Server" ir modulių rinkinys "Replication Agent" - technologija, leidžianti sukurti paskirstytas sistemas su aukštu prieinamumo lygiu.

Atvertojo interfeiso "Sybase" produktai:

Open Client/ Open Server interfeisas leidžia sujungti praktiškai bet kokius duomenų šaltinius, aplikacijas, operacines sistemas ir aparatines platformas į vieningą informacinę aplinką.

"OmniConnect" užtikrina universalų prisijungimą prie plataus korporatyvių duomenų šaltinių, tarp jų ir AS/400, DB/2, "Informix", "Oracle", IMS, "Isam" ir kt. "OmniConnect" palengvina darbą paskirstytoje aplinkoje. "Jconnect for JDBC" užtikrina interfeisą tarp DBVS ir programų, parašytų "Java" kalba.

"Sybase" programinės priemonės aplikacijoms kurti:

"PowerBuilder" objektinio programavimo priemonė kliento/serverio aplikacijoms kurti ("Windows 3.x", "Windows 95", "Windows NT", "Sun Solaris" ir "Macintosh" aplinkoje). Specialus priemonių rinkinys "Internet Developer's Toolkit for PB" leidžia naudoti "PowerBuilder" kaip "Web" kūrimo priemonę.

"PowerDisigner" (ankstesnis pavadinimas - "S-Designer") - integruotas "Case" - priemonių rinkinys duomenų funkcinio modelio projektavimui bei loginei ir fizinei struktūrai, pritaikytas dirbti su daugiau nei 40 DBVS. Be to, "PowerDesigner" produktai leidžia kurti "Web" aplikacijas, taip pat aplikacijas populiarioms projektavimo priemonėms ("PowerBuilder", "Power++", "Visual Basic", "Delphi" ir kt.). Atskiras modulis leidžia projektuoti ir kurti duomenų saugyklos modelį.

"Power++" (ankstesnis pavadinimas - "Optima++") - RAD - sistema, skirta aplikacijų kūrimui, naudojant objektinio programavimo kalbą "C++". "Power++" palaiko populiarius "Web" serverių interfeisus, taip pat "PowerBuilder DataWindows" technologijas.

"PowerJ" - nauja integruota aplikacijų kūrimo vartojant "Java" kalbą priemonė.

"Visual Components" - programinės komponentės (elektroninė lentelė "FormulaOne", peržiūros programa "WebViewer" ir kt.), sukurtos laikantis "ActiveX" standarto, leidžia sistemų kūrėjams naudoti savo aplikacijose iš anksto suderintus ir funkcionaliai baigtus modelius.

Kompanija "Sybase" pirmauja ne tik kuriant kliento/serverio korporatyvių sistemų programinius produktus, bet ir teikiant paslaugas. "Professional Services", vienas iš "Sybase" padalinių, perduoda klientams sukauptą galingų šiuolaikinių technologijų eksploatavimo patirtį bei apibūdina jų privalumus. Dirbdami su Jūsų darbuotojais, "Professional Services" specialistai gali suprojektuoti, sukurti ir sėkmingai įgyvendinti perėjimą į atvirą korporatyvią kliento/serverio sistemą.

SYBASE®

programiniai produktai jau Lietuvoje

"Naujoji komunikacija"
Vilnius, Pamėnkalnio 2 - 1
tel. 25 08 08, faksas 22 72 03
http://www.sybase.com
NK stendas "Infobalt' 97" - S5.B2

SQL kursai

1. Pagrindinis SQL kalbos kursas (30 val.)
2. SQL serverio administravimas (30 val.)
3. Programavimas "PowerBuilder" aplinkoje(30 val.)

Dėl informacijos ir registracijos kreiptis
tel.: (22) 22 78 02,
faksas: (22) 22 72 03.

Profesionaliai pildome

lazerinius, rašalinius spausdintuvus, kopijavimo aparatus

C 22 01 04

Ir pristatome

op

"Riteris"- kompiuteris visai šeimai

OKTO PILIGRIMO KOMPIUTERIAI
T.Ševčenkos 19-221, Vilnius

Tel.: (22) 235 118,
236 093, 634 732;

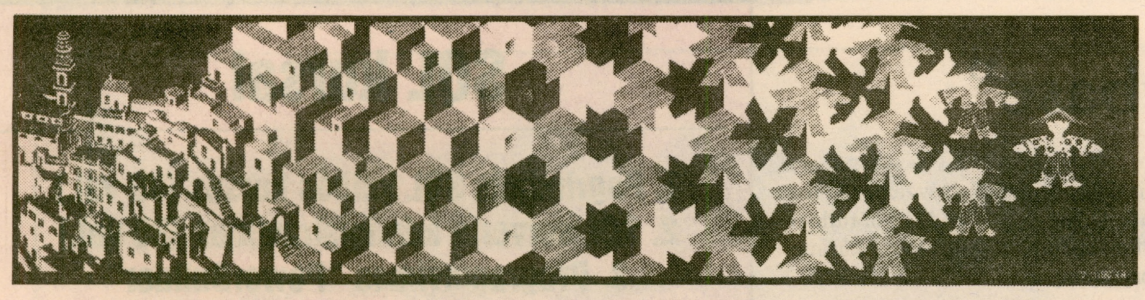

Modemų modemas: 56 Kbps niekaip!

Jonas Skendelis

Nėra ko stebėtis, kad atsirado 56 Kbps (kilobitų per sekundę) modemai. Reikia greičio: sparčiau, dar sparčiau! "Internetas" pučiasi kaip varlė prieš lietų: kasdien vis daugiau piešinių ir judančių vaizdelių, o elektroninė prekyba - tai ne vien ryšys tarp pirkėjo ir pardavėjo. Į vieną transakciją sujungiama daug skirtingų subjektų. Reikia greičio!

Daugelis įsigiję 56 Kbps modemus tikėjo, kad ryšiai pagreitės. Taupys ir laiką, o podraug ir pinigus už skambučius. Ir tikrai - jie neapsiriko! Bet toli gražu ne tiek, kiek manė. Šie modemai nuo kitų skiriasi ne vien tik greičiu. Tai dvi naujos technologijos: ir "X2" (sukurta "U.S. Robotics" ir "Texas Instruments Inc."), ir "K56flex" (sukurta "Lucent Technologies Inc." bei "Rockwell Semiconductor Systems Inc.") naudoja panašius metodus, kad padidintų informacijos perdavimą telefono laidais. Teigiama, kad šių tipų modemai gali pasiekti 56 Kbps greitį. Bėgant metams telekomunikacijų tinklai buvo atnaujinami analogines stotis keičiant skaitmeninėmis. Jau daug *kur tapo įprasta, kad iš namų iki te*lefono stoties naudojamasi dar analoginiu ryšiu, bet toliau stotys tarpusavyje kalbasi "skaičių kalba" (o dauguma "Interneto" paslaugų teikėjų į pasaulinį tinklą irgi jungiasi skaitmeninėmis linijomis).V.34 modemas generuoja analoginį signalą, kurį telefonų stotis verčia į skaitmeninį, "kapodama" jį 8000 kartų per sekundę greičiu. Atėjęs iki "kito galo", skaitmeninis signalas vėl verčiamas analoginiu. Skirtumas tarp pradinio ir atgaminto signalo yra vadinamas kvantinimo (digitizacijos) triukšmu, - ir būtent tai neleidžia telefono linijomis perduoti informacijos greičiau nei 35 Kbps. 56 Kbps modemai, užuot siuntę telefono stočiai analoginį signalą, bendrauja su ja tiesiogiai (skaičių kalba). O jei analoginis signalas nėra konvertuojamas į skaitmeninį, tai teoriškai pasiekiamas 64 Kbps greitis.

Tačiau čia išlenda kitas kipšiukas iš maišo: juk analoginė - skaitmeninė konversija yra skirta atgaminti balsui, o ne duomenims. Iš kai kurių skaitmeninių reikšmių porų yra generuojami analoginiai signalai, kurie sunkiai atskiriami prastos kokybės (triukšmingose) linijose. Todėl 56 Kbps modemų dešifratoriai naudoja tik 128 (iš 256) skaitmeninių reikšmių poaibį - tik patikimiausioms linijoms. O JAV Federalinė ryšių komisija (FCC) dar prieš 20 metų apribojo "greitį", kuriuo modemas gali siųsti duomenis į telefono liniją, iki 53,3 Kbps. Amerikiečiai tikisi, kad šis teisinis nesusipratimas iki kitų metų bus panaikintas. Dar vienas skirtumas nuo ankstesnių įrenginių - 56 Kbps modemai daug jautresni linijos triukšmui. Be įprastinių veiksnių, pvz., signalo susilpnėjimo dėl perdavimo atstumo, jau svarbūs ir kiti. Tarp jų - ir skaitmeninio kodo praradimas, kai telefonų įranga dėl linijos triukšmo negali atkurti (aproksimuoti) gauto signalo. Kiekgi naudotojų pas mus turi "švarias" linijas, jei net Amerikoje jų tėra tik apie 50 proc.? Be to, vienas dalykas, kai įrenginiai ir programinė įranga testuojami laboratorijose, kuriose nesunku užtikrinti asimetrinį 33,6 Kbps perdavimą bei 56 Kbps modemų funkcionavimą, ir kitas - šios įrangos veikla realiomis "lauko sąlygomis". Antruoju atveju ne viskas sklandu. Juk neužtenka vien atsisiųsdinti WWW puslapį. Tenka atsižvelgti į vietines bei tarpmiestines telefono linijas, greitį dirbant vien "savo" telefonų stotyje, IPT atsakymo greitį ir t.t. Vykdant bandymus JAV (jei kas nors netobula labiausiai telefonizuotame krašte, tai kituose tikrai nebus geriau) vidutinis susijungimo greitis būdavo apie 49 Kbps. Tačiau šių "X2" ryšių stabilumas nebuvo pastovus ir greitis kartais nukrisdavo, o kartais duomenų persiuntimas būdavo lėtesnis, nei naudojant įprastinį 33,6 Kbps modemą. Labai suspausti duomenys kartais būdavo perduodami net lėčiau nei naudojant 28,8 Kbps modemą.

Ypač svarbus dalykas yra duomenų suspaudimas prieš juos išsiunčiant į liniją. Mažiau pasiųsi, greičiau nueis. Modemų gamintojai tvirtina, kad spaudžiant galima pasiekti net 230 Kbps greitį (t.y. duomenys gali būti suspausti iki 4 kartų). Bet šis skaičius daugeliui naudotojų nieko nereiškia, nes daugelio kompiuterių nuoseklusis prievadas negali veikti greičiau nei 115,2 Kbps. Be to, gamintojai nesuteikia modemų tvarkyklių (*drivers*), galinčių dirbti tokia sparta (išimtis - tik "U.S. Robotics"). Ne veltui dažnam norisi cituoti Mefistofelį: "teorija, brolau, sausa šaka...". Bandymai parodė, kad realus suspaudimo lygis yra apie 95-100 Kbps, t.y. net dukart mažesnis, nei tvirtina gamintojai. Ir tai - tik "švariose" linijose. O jei "ir vėjai, ir lietūs"? Tad pirkti "modemų modemą" ar ne? Jei senasis modemas lėtesnis nei 28,8 Kbps, visais atvejais išlošite. O "X2" įrenginys užtikrina maždaug tokį pat, kaip ir 33,6 Kbps modemo darbą - ir beveik už tą pačią kainą. O dažnai - jei IPT teikia 56 Kbps paslaugas - duomenys gali būti atsiunčiami ir 43 Kbps greičiu - toks didžiausias duomenų perdavimo greitis buvo nustatytas Amerikoje. Lyderiai? Tarp "X2" modemų - "U.S. Robotics" firmos gaminiai, o tarp "K56flex" - "Motorola" ir "Zoom Telephonics". O kuris geriau ("X2" ar "K56flex"), vienareikšmiškai atsakyti negalima. "X2" geriau spaudžia duomenis, o "K56flex" atsigriebia prastesnėse linijose.

Kas gamina tuos modemus?

"K56flex":
"Apex Data" - ***http://www.apexdata.com***,
"Boca Research Inc." - ***http://www.bocaresearch.com***,
"Diamond Multimedia Systems Inc." - ***http://www.diamondmm.com/56K***,
"Hayes Microcomputer Products Inc." - ***http://www.hayes.com***,
"Motorola Transmission Products Division" - ***http://www.mot.com/modems/***,
"Practical Peripherals" - ***http://www.practinet.com***,
"Zoom Telephonics Inc." - ***http://www.zoomtel.com/k56/56k.html***.

"X2":
"Archtex America Corp." - ***http://www.archtek.com***,
"Cardinal Technologies Inc." - ***http://www.cardtech.com***,
"Logicode Technology Inc." - ***http://www.logicode.com***,
"Maxtech Corp." - ***http://www.maxcorp.com/html/xpvs56***,
"Practical Peripherals" - ***http://www.practinet.com***,
"U.S. Robotics Inc." - ***http://www.usr.com***,
"Zypcom Inc." - ***http://www.zypcom.com***.

Matematikos ir informatikos institutas

Tai ne tik tarptautinio lygio fundamentiniai matematikos ir informatikos tyrimai, bet ir
· statistikos taikymai ekonominių procesų prognozėje;
· tarptautinės mokslinės konferencijos bei seminarai;
· naujos informacinės technologijos kultūrai, medicinai, mokymui, administravimui, verslui;
· mokslinės informacijos leidybos elektroninės technologijos;
· telemokymas;
· kompiuteriniai žodynai;
· lietuvių kalbos terminų kompiuteriniai bankai;
· matematikos ir informatikos vadovėliai aukštosioms ir vidurinėms mokykloms;
· metodiniai-informaciniai informatikos leidiniai;
· moksleivių matematikos ir informatikos olimpiados;
· UNESCO katedra "Informatika humanitarams";
· kompiuterių tinklai LINTEL.

Akademijos 4, 2600 Vilnius
tel.: (8-22) 72 92 07, faksas: (8-22) 72 92 09,
el. paštas: matematica@mii.lt

dL

Konkursas "INTERNETO" LIETUVA"

Atviros Lietuvos fondas kviečia pateikti paraiškas Lietuvos "Interneto" projektams

Bendroji informacija

ALF tęsia prieš dvejus metus pradėtą "Interneto" programą. Ši programa teikia paramą iniciatyvoms, kuriomis siekiama skatinti "Interneto" plėtrą Lietuvoje.

Nuo 1997-ųjų rudens iki 1998-ųjų pavasario ALF "Interneto" programa skelbia konkursą "Interneto" Lietuva". Konkursas organizuojamas kiekvieną mėnesį iki 1998 m. kovo 31 d. Jame dalyvauja projektai, kurių tikslas - Lietuvos "Interneto" vystymas. Priimami turinio ir organizaciniai projektai, skirti įvairios tematikos elektroninėms publikacijoms "Interneto" tinkle arba skatinantys jo plitimą bei naudojimą.

ALF "Interneto" bei Pilietinės iniciatyvos programų darbuotojai pasirengę padėti paraiškovams ir paraiškų rengimo metu suteiks papildomą informaciją bei konsultacijas (taip pat ir paštu).

Kas gali pateikti paraiškas?

Privatūs asmenys, švietimo, kultūros, meno, mokslo bei informacinių technologijų srityse dirbančios įstaigos ir organizacijos, žiniasklaidos institucijos, pelno nesiekiančios organizacijos, neformalios grupės.

Prioritetai:

Projektų adresatas turėtų būti Lietuvos "Interneto" naudotojai. Projektai turėtų būti konkrečios ir palyginti greitai įgyvendinamos privačių asmenų, grupių arba institucijų iniciatyvos, pasižyminčios originalumu bei pateikiamos informacijos kokybe.

Itin pageidautina, kad projektai liktų gyvybingi ir pasibaigus ALF finansavimui.

Projektai, kurie finansuojami ir kitų rėmėjų.

Atrankos kriterijai:

Projektas įmanomas įgyvendinti, užpildo konkrečią "Interneto" spragą Lietuvoje, sprendžia konkrečias problemas.

*Aukštas dalykinis ir techninis projekto lygis, profesionalumas ir kom*petencija.

Gali būti įgyvendintas per 2-6 mėnesius nuo lėšų paskyrimo dienos.

Projektas turės ilgalaikį poveikį.

Originalumas ir kūrybingumas.

Informatyvumas.

Projektas gali būti tęsiamas toliau be ALF paramos.

Projekte konsoliduojamos kelių institucijų arba darbo grupių pajėgos.

Iniciatyvoje dalyvauja arba galės dalyvauti ateityje kiti Lietuvos "Interneto" naudotojai.

Teikiama parama:

Kiekvienam konkursą laimėjusiam projektui ALF suteikia ne didesnę nei 10 000 litų paramą. Ypatingais atvejais, atsižvelgiant į projekto pobūdį, parama gali būti didesnė.

Ko tikimasi iš paraiškovų, kurių projektai bus paremti?

Pateikti tarpinę ataskaitą apie projekto įgyvendinimą, rezultatus bei problemas, su kuriomis susiduriama įgyvendinant projektą. Baigus projektą per mėnesį pateikti galutinę ataskaitą (įskaitant finansinę ataskaitą).

Esant reikalui, deleguoti atstovą į ALF organizuojamus seminarus konkurso lauretams.

Parama neturėtų būti teikiama:

Kasdienei paraišką pateikusios organizacijos veiklai ar jos infrastruktūros kūrimui (išskyrus honorarus paraišką pateikusioje organizacijoje nedirbantiems asmenims, kurie įneš svarų indėlį į projekto įgyvendinimą).

Administracinėms išlaidoms ir biuro įrangos įsigijimui.

Perdėm vienadienio arba uždaro pobūdžio iniciatyvoms.

Nerealiai platiems užmojams.

Paraiškovams, kurie netinkamai parengė paraišką, joje nurodydami klaidingą informaciją.

Jau paremtų projektų tęsimui, jeigu juose nėra nieko naujo.

Galutinės paraiškų pateikimo datos:

Paskutinė kiekvieno mėnesio diena (pradedant 1997 m. spalio 31 d. ir baigiant 1998 m. kovo 31 d.).

Paraiškų formas galima gauti bei paraiškas pateikti:

Atviros Lietuvos fondas,
A. Jakšto g. 9 (trečias aukštas),
Vilnius 2600.

ALF Kauno skyrius,
Laisvės al. 53,
Kaunas.

El. paštas: ***ip-konkursai@osf.lt***
WWW: ***http://www.osf.lt/paraiska***
http://www.osf.lt/Interneto_Lietuva

Palydovinės telekomunikacijos (4)

GEO sistemos

Janas Vercinskis
jan@osf.lt

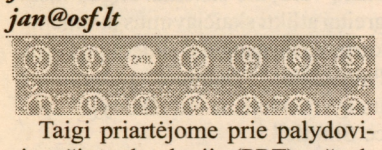

Taigi priartėjome prie palydovinių ryšio technologijų (PRT) apžvalgos pabaigos. Teliko aptarti geostacionarinės sistemas (GEO) ir kuo jos gali būti įdomios telekomunikacijų ir duomenų perdavimo atžvilgiu.

Priminsiu, jog Arthuras Clarke'as apskaičiavo, kad į 36 000 km aukščio orbitą iškeltas palydovas aplink Žemę apsisuks per 24 val., todėl planetos paviršiuje esančiam žmogui atrodys nejudantis. Tokia orbita vadinama geostacionarine (GEO). Taigi, anot Clarke'o, pakaktų 3 palydovų, išdėstytų orbitoje per 120 laipsnių vienas nuo kito, kad būtų "uždengtas" praktiškai visas Žemės paviršius. Mažas palydovų skaičius, didelė dengimo zona - bene svarbiausi GEO sistemų pranašumai. Be to, GEO palydovai - tikri kosmoso senbuviai. Nuo to laiko, kai 1957 m. spalio 4 d. Tarybų Sąjunga paleido pirmąjį dirbtinį Žemės palydovą, jie darbuojasi mūsų labui telefonijos, radijo ir televizijos bei kitose srityse.

Visoms GEO sistemoms aprašyti prireiktų storos knygos. Šiuo metu tarptautiniame dažnių registravimo komitete užregistruota maždaug 150 GEO sistemų, susidedančių iš daugiau nei 200 palydovų. Be to, dar pora šimtų tokių sistemų laukia eilėje, kol bus užregistruotos ir galės gauti licenciją. Tad apsiribosiu keliomis didžiausiomis sistemomis, teikiančiomis telekomunikacines ir duomenų perdavimo paslaugas visame pasaulyje, suprantama, ir Europoje, nes tai bent jau mums yra įdomiausia ir aktualiausia.

"Intelsat"

"Intelsat" (***http://www.intelsat.com***) - tai seniausias ir didžiausias konsorciumas, įkurtas 1964 m. Šiuo metu "Intelsat" signatarėmis ir investitorėmis yra 142 valstybės. Dažniausiai joms atstovauja ryšių ministerijos arba vietiniai telekomai. Beje, tarp šių šalių (***http://www.intelsat.com/ext-rel/signat/signat.htm***) Lietuvos nėra. "Intelsat" naudoja 20 INTELSAT V/V-A , INTELSAT VI ir INTELSAT VII/VII-A serijų GEO palydovų. Be to, dar naudojamas vienas *Ku-band* dažnių juostos palydovas INTELSAT K. Artimiausiu metu planuojama paleisti į orbitą naują INTELSAT VIII/VIII-A palydovų seriją. Pagrindinės paslaugos - televizija ir telefoninis ryšys. Tačiau pastaruoju metu "Intelsat" siūlo ir "Interneto" paslaugas. Su naudotojais "Intelsat" dirba ne tiesiogiai, o per paslaugų teikėjus. Tobulinant palydovinę sistemą pavyko sumažinti vieno palydovo kainą vienam ryšio kanalui nuo beveik 100 tūkstančių iki kelių tūkstančių JAV dol., o ryšio minutės kaina sumažėjo iki 1 JAV dol.

"Eutelsat"

"Eutelsat" (***http://www.eutelsat.org/home.html***) buvo įkurtas 1977 m. telefoniniams pokalbiams ir Europos televizinėms programoms transliuoti. Signatarės - 44 Europos valstybės, tarp jų ir Lietuvos ryšių ir informatikos ministerija. "Eutelsat" technologinė bazė - "Hot Bird", "Eutelsat 1" ir "Eutelsat 2" serijų palydovai. Tiesa, iš 1984-1988 m. paleistų "Eutelsat 1" palydovų šiuo metu belikę tik 3. Dabar orbitoje iš viso darbuojasi 8 palydovai, 1998-1999 m. planuojama paleisti dar 7. Tai bus dvi naujos palydovų serijos: "W-series", skirta plėsti telekomunikacines paslaugas į Artimųjų Rytų zoną, ir "SESAT", kuriama kartu su "NPO-PM" (Rusija). Ji bus skirta Rytų Europos ir Vidurinės Azijos reikmėms.

"Inmarsat"

Šis tarptautinis konsorciumas, pavadintas "Inmarsat" (*International Maritime Satellite Organization,* ***http://www.inmarsat.org/inmarsat/***) buvo įkurtas 1979 m. ir skirtas jūrų laivų ryšiui užtikrinti. Tačiau dabar "Inmarsat" - tai globalinė komunikacinė sistema, skirta mobiliems naudotojams sausumoje, jūroje ir ore. Jos narėmis yra 81 šalis. Iš pradžių "Inmarsat" neturėjo savo palydovų ir naudojo JAV karinio jūrų laivyno palydovus "Marisat", vėliau - "Intelsat-MCS". Šiuo metu "Inmarsat" naudoja savo "Inmarsat-2" ir "Inmarsat-3" serijų palydovus. Sistema padalyta į kelias posistemes - A, B, C, M ir kitas, kurios skiriasi savo struktūra, naudojamais signalais, protokolais ir teikiamomis paslaugomis. Pirmoji - "Inmarsat-A" - sistema buvo skirta dideliems laivams. "Inmarsat-A" naudotojai gali 9,6 Kbps greičio kanalu perduoti telefoninius pokalbius, faksimilinius ir telekso pranešimus. Kai kurios modifikacijos užtikrina duomenų pardavimą 64 Kbps greičio kanalu. Iki šiol veikia daugiau nei 25 000 komplektų "Inmarsat-A" terminalų. Nuo jų mažai kuo besiskiriantys "Inmarsat-B" terminalai perduoda duomenis skaitmeniniu pavidalu ir dėl to efektyviau naudoja palydovų transponderius. Tokius apie 30 kg sveriančius ir maždaug 30 000 JAV dol. kainuojančius terminalus gamina "Mobile Satellite Products" ir "Magnavox Electronic System" kompanijos. Trumpiems teksto pranešimams arba aliarmo signalams perduoti nuo 1991 m. naudojama "Inmarsat-C" sistema. Duomenys perduodami naudojant "atsimink ir persiųsk toliau" (*store-and-forward*) režimą 600 bps greičiu. 1993 m. visu pajėgumu pradėjo veikti "Inmarsat-M" sistema, teikianti telefoninį ir faksimilinį ryšį bei duomenų perdavimą 2,4 Kbps greičiu. "Inmarsat-M" komplektus gamina įvairios firmos, jų svoris - 10-15 kg, o kaina - 10-20 tūkstančių JAV dol.

Tarsi atsakydamas į LEO sistemų brovimąsi į PRT rinką, 1994 m. gruodžio mėn. Londone "Inmarsat" konsorciumas paskelbė atsiskiriantis nuo "Inmarsat" dukterinės kompanijos. 1995-ųjų pradžioje buvo įkurta kompanija "ICO Global Communication", siekianti sukurti globalinę ryšių sistemą "Inmarsat-P". Šio projekto kūrėjai mano, kad tai perspektyvus sumanymas, nes korinės ryšių sistemos, nors ir labai intensyviai besiplėtojančios, analitikų manymu, iki 2000 m. "dengs" viso labo 15 proc. Žemės paviršiaus. Tuo tarpu "Inmarsat-P" siūlys naudotojams palydovinį telefoninį ryšį, kurio neribos vietinių paslaugų teikėjų dengimo zonos. Teigiama, kad palydoviniai telefonai nebus didesni už dabartinius GSM telefonus, galės būti naudojami bet kurioje Žemės paviršiaus vietoje ir galės jungtis ir palydovinį, ir į vietinį korinį tinklą. Planuojama pokalbių kaina - nuo 1 iki 2 JAV dol. už minutę. "Inmarsat-P" visu pajėgumu pradės veikti 2000 m. Tikimasi susirinkti maždaug 4 milijonus abonentų.

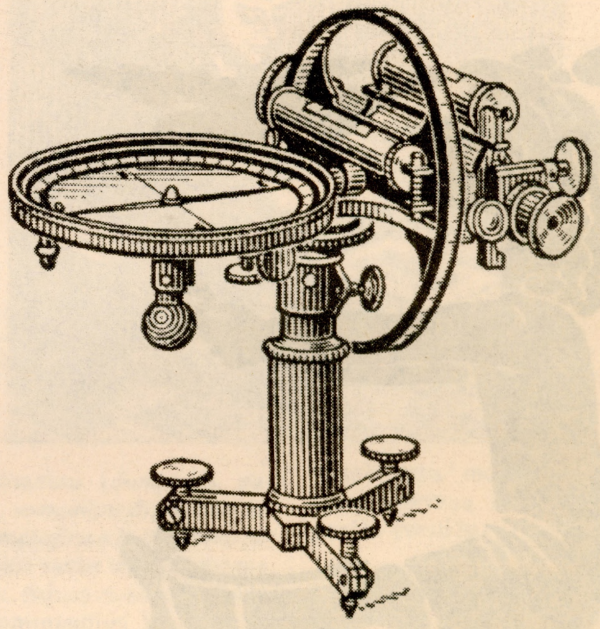

Be šių trijų didelių, jau veikiančių GEO sistemų, yra daug besikuriančių. Paminėsiu tris projektus (1 lentelė), kurie artimiausiu metu bandys konkuruoti su PRT paslaugų rinkos dalies senbuvėmis. Beje, šie projektai iš anksto buvo kuriami praktiškai tik duomenims perdavinėti, LAN, MAN ir WAN tinklams jungti ir prisijungti prie "Interneto".

Daugiau nei 100 projektų dar tik kuriami arba laukia registracijos. Tokio susidomėjimo padarinys - vietos GEO orbitose stoka. Dėl to, kad šiuo metu maždaug 200 palydovų iškelta į GEO orbitą, Tarptautinė telekomunikacijų sąjunga (ITU - *International Telecommunications Union*) ir JAV federalinė telekomunikacijų komisija (FCC - *Federal Communications Commission*) sukūrė standartą, pagal kurį GEO palydovai turi būti atskirti vienas nuo kito per 2 laipsnių erdvės segmentus (*orbital slots*). Tačiau ir tai neišsprendžia visų problemų, kadangi GEO sistemos ne itin gerai dengia aukštų šiaurės geografinių platumų zonoje esančias teritorijas. Todėl prie GEO sistemų dažnai priskiriamos ir aukštųjų elipsinių orbitų (HEO) sistemos. Pastarųjų pavyzdžiai galėtų būti Rusijos sistemos "Molnija" (3 palydovai) ir "Tundra" (2 palydovai), Europos kosminės agentūros ESA (*European Space Agency*) sistema "Archimedes". Be to, verta paminėti "Ellipso" (***http://www.ellipso.com***) projektą. Tiesą pasakius, vadinti šį projektą GEO arba HEO negalima, kadangi "Ellipso" - tai LEO palydovų ir 10 HEO palydovų kombinacija, kuriai būdingas gana žemas apogėjus (aukščiausias elipsinės orbitos taškas) - jis viso labo tik 7846 kilometrai. Tačiau pagal naudojamą technologiją jį iš dalies galima laikyti HEO sistema. "Ellipso" įdomus dar vienu požiūriu - JAV atstovų rūmų vartotojų, prekybos ir telekomunikacijų gynimo pakomitetis (*House Subcommittee on Telecommunications, Trade and Consumer Protection*) turi pradėti bylos H.R.1872 nagrinėjimą, kurioje siūloma padaryti pataisas JAV telekomunikacijų teisės aktuose. Šios pataisos turėtų užtikrinti sąžiningesnę konkurenciją palydovinių telekomunikacijų industrijoje. Šia proga MCHI kompanijos viceprezidentas Geraldas B. Helmanas palaikė svarbiausią iniciatyvą - privatizuoti "Intelsat" ir "Inmarsat" Anot jo, "Inmarsat", "Intelsat" ir "Comsat" atėjo į rinką JAV vyriausybės paramos dėka. Tuomet tokia vyriausybės protekcija buvo būtina, bet dabar privatus sektorius įrodė, kad gali daryti tą patį- ir dar geriau. Tačiau privačių kompanijų veiklą apsunkina pasenę teisės aktai. Priminsiu, kad MCHI kartu su "Orbital Sciences Corp.", "Lockheed" ir kitais kuria palydovinę sistemą "Ellipso" (***http://www.ellipso.com***). Taigi "Inmarsat" ir "Intelsat" padėtis kosminių komunikacijų rinkoje, ko gero, bus nebe tokia tvirta kaip anksčiau.

lentelė

	"Astrolink" *http://www.astrolink.com*	"Spaceway" *http://www.spaceway.com*	"Cyberstar" *http://www.cyberstar.com*
Palydovų skaičius	9	9	3
Dažnis, Ghz žemė - palydovas palydovas - žemė	28,35-28,6 ir 29,25-30,0 19,7-20,2	27,5-30,0 17,7-20,2	*Ka-band*
Greitis	16 Kbps-9,6 Mbps	16 Kbps-6Mbps	n.d.
Pagrindiniai akcininkai	"Lockheed Martin Telecomunications"	"Huges Comunications Inc."	"Loral Space & Comunications", "Alcatel Espace"
Paslaugos	Duomenų perdavimas	Balsas, video, audio, duomenys	"Internetas", tinklų sujungimas
Projekto kaina, mlrd. JAV dol.	4	3,2	1,6
Pradės veikti (planuojama)	2000	2000	1999

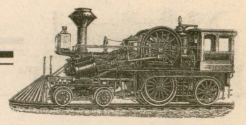

Į "Internetą" - per "EUnet"

Aldas Kazlauskas

Vilniuje, Jogailos gatvėje, ant vieno namo stogo, neseniai atsirado... ne, ne Karlsono namelis (nors nebūtų keista, nes kaimynystėje - Švedijos ambasada), o keturių metrų skersmens palydovinė antena, nukreipta į "Intelsat" palydovą. Per jį tiesioginiu kanalu užmegztas ryšys su pagrindiniu duomenų perdavimo tinklo "EUnet" mazgu, esančiu Amsterdame. "EUnet" nuo 1982 m. teikia "Interneto" paslaugas Europoje. 1997 m. pradžioje pasirašyta sutartis su UAB "Duomenų bazių sistemos" (DBS), kuri tapo įgaliotaja "EUnet" atstove ir nuo rugsėjo 1 d. pradėjo teikti šio tinklo paslaugas Lietuvoje.

"Esame visoje Europoje, Amerikoje ir kitose pasaulio dalyse veikiančio vieningo duomenų tinklo dalis, todėl galime pasiūlyti ne tik visas įprastas prisijungimo prie "Interneto" paslaugas, bet ir šį tą daugiau, - sakė DBS prezidentas Mudrikas Dadašovas. - Naudojantis paslauga "EUnet traveller", su tuo pačiu slaptažodžiu galima prisijungti prie tinklo per bet kurį "EUnet" serverį. Pavyzdžiui, vykstant į Paryžių, tereikia sužinoti, kokiu numeriu skambinti į tenykštį vietinį serverį, - ir viskas. Svetur galite dirbti kaip namie, ir jokių išlaidų tarptautiniams skambučiams".

Vietiniu telefono pokalbio tarifu prie tinklo galima prisijungti daugiau nei 500 Europos miestų, tarp jų Maskvoje ir Sankt Peterburge. Jungtinėse Valstijose - iš bet kurios šalies vietos per nemokamus numerius, prasidedančius skaičiumi 800. Už skambučius tokiu numeriu apmoka tas, kuriam skambinama, šiuo atveju - "EUnet".

"Lietuvoje įdiegus nemokamų numerių sistemą, prisijungti būtų paprasta, kaip ir Amerikoje. Tačiau "Lietuvos telekomas", nuo kurio tai priklauso, dirba stulbinamai nerangiai. Ką jau kalbėti apie įvairias šiuolaikines paslaugas, jeigu net dėl pačių paprasčiausių darbų reikia rašyti raštus ir laukti kelias dienas, kol "Telekomas" teiksis juos atlikti", - piktinosi DBS prezidentas.

Sprendžiant iš DBS "Interneto" paslaugų kainoraščio, firma nesivadovauja šūkiu "Pas mus "Internetas" pigiausias". Mažiausias valandos tarifas - 4 Lt. Tačiau firmos rinkos politika - raginti prisijungti tokiomis sąlygomis, kai mokamas tik abonentinis mokestis, neribojant darbo "Internete" trukmės.

Kitaip tariant, sumokėjus tam tikrą sumą, galima "kyboti tinkle" nors ir kiaurą parą - valandų skaitiklio nėra.

"Be to, kiek tai nuo mūsų priklauso, užtikriname maksimalų duomenų perdavimo greitį. Mūsų serverį su Amsterdamo mazgu jungia tiesioginis 64/128 Kbps greičio kanalas, kurį, atsiradus poreikiui, galima greitai išplėsti iki 8 Mbps. Amsterdamo mazgą su Amerika jungia keturios linijos, bendras jų pralaidumas - 75 Mbps. Tai reiškia, kad klientai veiksmingai ir negaišdami gali naudotis visomis "Interneto" galimybėmis. Tai ypač svarbu firmoms ir įmonėms, į kurias visų pirma orientuojame savo paslaugas", - pabrėžė DBS vadovas.

1991 m. įkurta DBS tapo įgaliotąja firmos "Micro Database Systems" (MDBS) programinės įrangos platintoja Lietuvoje. "Nors pavadinimai ir panašūs, DBS - visai savarankiška Lietuvos firma. Nesame MDBS dukterinė įmonė, tik platiname jos programas - GURU ir MDBS-4, dar vadinamą "Titanium".

GURU - tai labai aukšto lygio programinė įranga, priklausanti vadinamųjų ekspertinių sistemų (*expert systems*) kategorijai. Su ja galima pagal nurodytas taisykles apdoroti didžiulius duomenų kiekius ir gauti rekomendacijas dėl įvairių sprendimų, kuriuos rengiasi priimti, pavyzdžiui, bankas, kurdamas naujas finansines paslaugas. "Titanium" - tai irgi labai aukšto lygio duomenų bazių valdymo sistema. Ji gali labai greitai atlikti skaičiavimus duomenų, kurie susiję daugeliu sudėtingų ryšių. Pavyzdžiui, "Titanium" programinė įranga naudojama erdvėlaivyje "Space Shuttle".

Nuo 1993 m. DBS teikia elektroninio pašto "cc: Mail" paslaugas. Dabar, tapus "EUnet" atstovais, galvojama apie tinklo plėtimą Lietuvoje, įrengiant mazgus ir kituose miestuose, iš pradžių - Kaune ir Klaipėdoje.

"Per savo duomenų perdavimo tinklą taip pat norėtume teikti įvairias "taikomąsias", pavyzdžiui, teisinio, buhalterinio aptarnavimo, paslaugas.

Tai būtų ypač aktualu mažoms firmoms, kuriose dirba vienas ar du žmonės. Jeigu samdyti teisininką ar buhalterį neapsimoka, o laiko gilintis į tokias specifines veiklos sritis nėra - logiška kreiptis į specializuotas firmas. Jos apdoros informaciją, kurią klientas atsiųs duomenų tinklu, ir perduos rezultatus tiesiai į jo kompiuterį - greita ir patogu!

Per duomenų tinklus galima atidaryti virtualias parduotuves, apsilankyti virtualiuose pasikalbėjimų kambariuose ir t.t. Technologijos jau yra sukurtos, ir mes stengsimės jas propaguoti", - žadėjo DBS prezidentas Mudrikas Dadašovas.

KYOCERA NAUJIENOS

KYOCERA
ECOSYS

FS-600

1835 Litai už 6 puslapių per minutę greičio personalinį lazerinį spausdintuvą, nėra vienintelis šio naujausio KYOCERA gaminio privalumas. Didelis duomenų apdorojimo greitis, dizainas sukurtas F.A. Porsche, akivaizdžiai rodo naujo kainos ir funkcionalumo santykio standarto atsiradimą šioje spausdintuvų klasėje.

Spausdintuvas tinka tiek individualiam vartotojui, tiek ir nedidelėms darbo grupėms. Visapusiškos pajungimo (taip pat ir kompiuteriniame tinkle), atminties,išplėtimo galimybės, 150 puslapių vidinė kasetė ir rankinis padavimas, plius papildoma kasetė 250 puslapių, lengvai patenkins augančius Jūsų poreikius. Kaip ir visi ECOLaser spausdintuvai, FS-600, nepralenkiamas savo klasėje spausdinimo kaina - kiekvienam atspausdintam popieriaus paketui (500 lapų), Jūs sutaupysite 25 Litus.

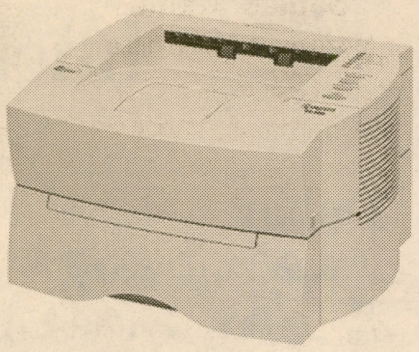

FS-7000

- tai naujausia ir galingiausia spausdinimo sistema iš ECOLaser serijos, kurią šiais metais pristato Japonijos kompanija "KYOCERA".

Žemiausios spausdinimo kainos savo klasėje ir 28 psl./min. spausdinimo greičio spausdintuvas KYOCERA FS-7000, sukurtas specialiai didelės apimties darbams ir maksimaliam produktyvumui. Tai idealus spausdintuvas Jūsų dokumentų ūkiui tvarkyti.

Spausdintuvas turi unikalų popieriaus padavimo įrenginių komplektą, susidedantį iš 8 popieriaus padavėjų, kurie talpina iki 3200 lapų, duplekserį, spausdinimui ant abiejų lapo pusių, o taip pat popieriaus nuėmimo įrenginius, kurie gali surūšiuoti atspausdintus dokumentus. Modulinė konstrukcija leidžia plėsti spausdintuvo galimybes augant vartotojo poreikiams.

Spausdintuvo produktyvumą dar labiau padidina nenutrūkstamo spausdinimo galimybė (non-stop printing), nes popieriaus padavimo kasetes galima papildyti nestabdant spausdintuvo. Spausdintuvo galimybes žymiai išplečia "nuliniai spausdinimo laukeliai" (zero-margin), o taip pat apildomas kietas diskas dideliems informacijos kiekiams saugoti.

Įvertinus visa tai, FS-7000 yra geriausias būdas minimizuoti spausdinimo kaštus ir laiko sąnaudas.

STRAUJA

Gaižiūnų 5, Kaunas 3009
Tel.: 799645, 791961;
Faks.: 796480,
E-mail: kyo@strauja.lt
Web: www.strauja.lt

Įgaliotas KYOCERA atstovas
Baltijos šalims

Mafija "Internete"

Tomas Skorciozė
tommy_the_shooter@mafia.org

Pasaulinio kompiuterių tinklo voratinkliui apraizgius visą Žemės rutulį, į virtualųjį WWW pasaulį kone paknopstom suskubo kraustytis ir laimės ieškotojai, ir valstybių vadovai su savo dvarais, ir alijošiaus auginimo draugijų nariai - bene visus suskaičiuosi ar išvardysi. Visai nedaug kraujo upėmis nutekėjo, kol į "Interneto" valdas koją įkėlė ir bene svarbiausioji visų laikų ir visų tautų organizacija - *mafija. Iš pirmo žvilgsnio atrodytų, kad mafija*, kurios pamatus cementuoja garsusis "Omertos" principas (lietuviškai tai reikštų "tylėk, vaikuti!"), visiškai prieštarauja pasaulinio voratinklio, kuriame kiekvienas gali pliurpti milijonams ką nori, kiek nori ir kada nori, esmei. Mafija ir viešuma, daugelio manymu, iš esmės nesuderinami - kaip "Kalašnikovo" šovinys ir 9 kalibro koltas. Tačiau taip atrodo tik iš pirmo žvilgsnio... Geriausias įrodymas - trumpa ekskursija po mafijai skirtas WWW valdas.

Tiems, kuriuos mafijozais domėtis verčia mokslinių tyrimų priedermė, pareigos ar profesija, manau, praverstų apsilankyti ***http://www.alternatives.com/crime/links.html***. Iš šio tinklapio gana patogu pradėti kelionę po organizuoto nusikalstamumo nuorodas. Galėsite apsilankyti su mafija susijusias problemas nagrinėjančiose tarptautinėse organizacijose, sužinosite apie organizuotą nusikalstamumą Europoje, Azijoje, Amerikoje, panorėję galėsite užsukti į su mafijozais kovojančias JAV valstybines institucijas - o jų, beje, visai nemažai.

Na, bet protingos mintys apie organizuoto nusikalstamumo grėsmę, priežastis ir padarinius, visa šiurpioji juodųjų mafijos darbų ir ketinimų statistika, išvados ir rekomendacijos eiliniam su mafijozais tikrovėje nesusidūrusiam internautui gali pasirodyti nuobodokos. Tad jei negaunate atlyginimo už tai, kad gaudote

1.

mafijozus (arba dedatės, kad gaudote), ir - dėmesio! - norėtumėte prisidurti vieną kitą dolerį prie stipendijos ar amžinai vėluojančios algelės, junkitės į "Internetą" ir skubėkite šiuo adresu: ***http://www.fbi.gov/mostwant/tenlist.htm***. O kol kompiuteris pasikraus, žvilgtelėkite į šią nuotraukėlę (Nr. 1). Visai simpatiškas vaikinas, ar ne? Tai štai: jeigu matėte šių ūsų savininką rytą išsmunkant iš gretimos laiptinės, tylomis maukiant alų airių aludėje ar smagiai kutenant mergikę kokioje Vilniaus ar Babtų diskotekoje, galite manyti, kad jums labai pasisekė. Labiau nei "Perlo" loterijoje išlošus milijoną (kuriuo, savaime suprantama, turėsite draugiškai pasidalinti su mafija)! Kodėl? Ogi todėl, kad nutvėrę tą vaikiną už ūsų gausite 4 milijonus - dolerių! Ir, visai tikėtina, kad dar ir kokį nors gražų amerikonišką ordiną, nes šis ūsočius, vardu Lamen Khalifa Fhimah - labiausiai JAV Federalinio tyrimų biuro ir "Interpolo" medžiojamas nusikaltėlis. Kodėl FTB jo taip nemėgsta, galėsite sužinoti pasiskaitę minėtuoju adresu esantį dešimties labiausiai FTB ieškomų nusikaltėlių sąrašą. O kadangi ta įstaiga ne tik skelbia, kad ieško, bet daro tai iš tikrųjų, negalima atmesti tikimybės, kad bent vienas iš tų blogiečių, pajutęs žemę svylant po kojomis, atskubėjo į mūsų kraštą kaip į ramų užutekį ir dabar nerūpestingai leidžia dienas, kad ir Pabradės stovykloje. Būkite budrūs ir gudrūs!

Na, o dabar - susitikimas su vienu iš svarbiausių ir gerbtiniausių mafijos skyrių: ***http://users.aol.com/whizkid01/index.html***. Sveiki atvykę į neoficialų Niujorko mafijos puslapį (oficialus dar tik rengiamas, Niujorko mafijai pritrūko pinigų)! Šiame anoniminio autoriaus paruoštame tinklapyje Niujorko bei visos Amerikos mafijos istorijos bruožai, nuorodos į kitus vertingus informacijos išteklius. Su svarbiausiais įvairių *Cosa Nostra* šeimų atstovais, jų nuopelnais organizacijai galite susipažinti ***http://www.geocities.com/SiliconValley/1424/mafia.htm***. Po tokio apšilimo jau galime sukti į svečius pas bene didžiausią mūsų laikų mafijos asmenybę - galingiausios Niujorke Gambino šeimos krikštatėvį Johną Gottį. Valykitės kojas! - ***http://www.gotti.com***. Tai dailios moters (Nr. 2) Ravennos Angelini su meile sukurtas WWW monumentas legendiniam "Teflonіniam Donui"(Nr. 3) morališkai paremti. Na, tiems, kurie jau gūžčioja pečiais nebesuvokdami, nuo kada mafijos bosams prireikė moralinės paramos, galiu paaiškin-

2.

ti: nuo tada, kai valdžia juos įkiša į kalėjimą iki gyvos galvos. Taip, taip! Jau supratot - "Teflonіniam Donui" nepasisekė. Vieną gražią dieną didelei savo nuostabai jis ėmė ir prisvilo ant FTB viryklės. Dabar jo gyva galva reziduoja viename geriausių Amerikoje Mariono kalėjime, čia jis ilsisi po sunkių kovų ir skaito gerbėjų siunčiamus laiškus (beje, nepamirškit spalio 27-ąją pasveikinti krikštatėvio su gimtadieniu - tinklapyje yra jo pašto adresas). O tiems, kurie jaučiasi nuskriausti vietinės mafijos ir ieško teisybės arba sąžiningo arbitro, patariu nepasididžiuoti ir kreiptis užtarimo į Johną Gottį. Adresą žinote, ir teneliūdina jūsų, kad

3.

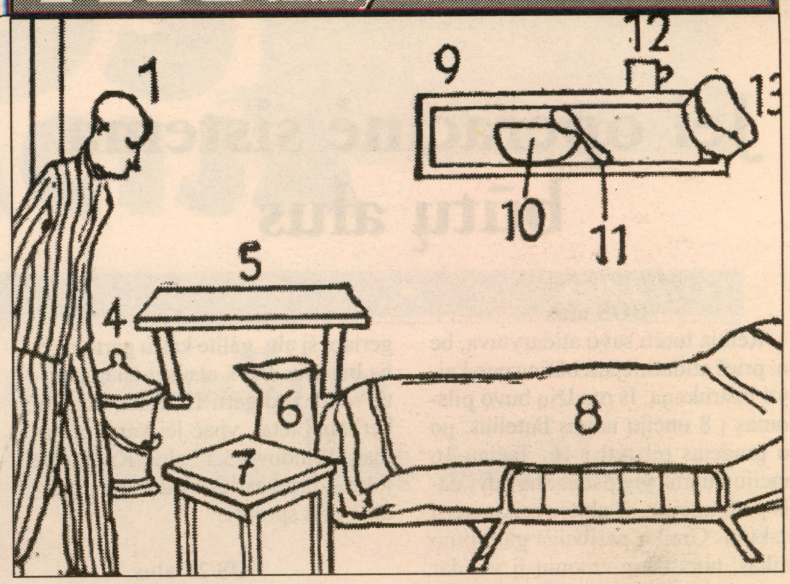

jis dabar kalėjime - Gambino šeimai vadovauja jo 33 metų sūnus Johnas Gottis jaunesnysis , o JAV įstatymai nedraudžia sūnui lankyti įkalinto tėvo... Beje, iš ponios Ravennos lūpų sužinoję, kaip negerai pasielgė JAV valdžia, įkišusi už grotų tokį puikų žmogų, galėsite čia pat užsisakyti marškinėlius su užrašu "Išlaisvinkite Gottį!". Sako, Niujorke jie labai populiarūs.

Na, bet ne vienu Johnu mafija gyva. "Gangsterių šalimi" savo puslapį (***http://www-leland.stanford.edu/~jercap/***) pavadinęs "New York Daily News" reporteris, kelių knygų apie mafiją bendraautoris Jerry Capecis apšvies jus apie didžiausias *Cosa Nostra* šeimas, jų struktūrą, hierarchiją, vadovus ir pagalbininkus. Išsamūs dosjė, viskas apie visus - kone iki batų ar mobilaus telefono numerio. Toks įspūdis, kad užsukote ne į mafijai, o Holivudui skirtą voratinklio sritį. Autoriaus požiūris į mafiją visiškai priešingas ponios Ravennos Angelini pažiūroms, bet misteris Jerry savo puslapio pabaigoje labai džentelmeniškai siūlo apsilankyti ir jos prižiūrimame puslapyje, kad lankytojas galėtų išklausyti abi puses.

Vis dėlto ir gangsterių gyvenimas nėra vien rožėmis ir doleriais klotas. "That Life" puslapyje (***http://www.geocities.com/Hollywood/Lot/6713***), be įvairaus pobūdžio informacijos, galite pamatyti, kaip savo dienas šioje ašarų pakalnėje baigia mafijos didvyriai. Savo bendražygių nudėtų mafijos bosų nuotraukos labai primena jų pačių aukų fotografijas: kraujo klane susmukęs krikštatėvio kūnas, stiklinis žvilgsnis... Toks jau mafijos šeimos gyvenimas: šiandien esi Donas, poryt - lavonas... Moralas toks - nėra amžinų mafijozų. Amžina tik mafija.

Tiems, kuriems rūpi Amerikos mafijos gyvenimas, pasiūlysiu dirstelėti dar į porą tinklapių (***http://members.aol.com/BrPride213/index.html***, ***http://pages.prodigy.net/mlemus/mafiaweb.htm***), o vertinantiems liaudies išmintį: savi marškiniai arčiau kūno, - siūlau apsilankyti ***http://www.konanykhine.com/***. Gal šiuo atveju reikėtų sakyti - "kaimyno kūno", nes šis tinklapis yra skirtas rusų mafijai. FTB duomenimis, 1995 m. rusų mafija kontroliavo 70-80% šios šalies komercinių struktūrų. Į Jungtines Valstijas nuo savosios mafijos pabėgusio buvusio bankininko puslapyje pateikta įdomi korumpuotos Rusijos valdžios struktūrų analizė. Beje, informacijos apie rusų mafiją "Internete" sparčiai daugėja, ir, iš visko sprendžiant, jos bijomasi ne ką mažiau, o gal jau ir daugiau nei Gambino, Colombo ar Bonnano vaikinų.

Kelionę baikime ten, kur pradėjome - šalelėje prie Nemuno. Kol kas lietuviškos mafijos pėdsakų "Internete" aptikti nepavyko. Nežinia, kodėl - ar pinigų, ar noro trūksta, o gal paprasčiausiai broliai lietuviai tradiciškai kuklinasi... Vienas dalykas - ką nors nudobti, susprogdinti, visai kitas - kompiuteriai, kažkokie voratinkliai, internetai, interpolai... Nėra jiems laiko, darbą reikia dirbti. Tačiau pasvarstykime, kas būtų, jei kelios šeimos susimestų ir įkurtų serverį kokiam labai neteisingai įkalintam bendražygiui paremti? O jei dar informaciją apie tai - rusiškai, angliškai, vokiškai, t.y. visam pasauliui? O jei dar tūkstantį kitą marškinėlių su nuotrauka ir užrašu "Paleiskite .....!" (įrašykite vardą ir pavardę, arba tik tik pravardę)? Žiūrėk, kitą vasarą pusė Kauno su tokia agitacija vaikščiotų ir neteisingiems teisėjams akis badytų (tegul iš pradžių ir netiesiogine prasme). Mafija - ir Lietuvoje mafija, o "Internetas" ir prie Nemuno - "Internetas". Jau turim ką kitiems parodyti, ir nėr čia ko per daug kuklintis.

Juk einame į Europą. Ko? O tai jau *mūsų reikalas*, arba, kaip pasakytų italai, *cosa nostra*.

"Saulės kraitis"
Mezgimo siūlai Vilniuje
Tel. 22 32 55, 75 01 77, 62 36 18

Pico
KOMPIUTERIAI, PROGRAMOS, TINKLAI, INTERNETAS
Dirbame pagal Jūsų užsakymus, instaliuojame Jūsų darbo vietose.
Siūlome DEC 600 MHz ir Intel Pentium II 233-300 MHz.
Garantija 5 metai.
e-mail: pico@post.5ci.lt
Skambinkite : 3702-222023, 624658. Vilnius, Šilo 5A/76 korpusas.
http://www.nkm.lt/lit/222023.html
UAB "PICOTRON"

Jei operacinė sistema būtų alus

DOS alus

Reikia turėti savo atidarytuvą, be to, prieš atidarinėjant būtina perskaityti instrukciją. Iš pradžių buvo pilstomas į 8 uncijų talpos butelius, po to pradėtas pilstyti į 16. Tačiau 16 uncijų butelis yra padalytas į dvi dalis po 8 uncijas, iš abiejų reikia gerti atskirai. Greitai pasibaigs galiojimo laikas, nors daug žmonių jį vis dar geria. Jis jau nebepardavinėjamas.

"Mac" alus

Iš pradžių buvo pilstomas į 16, dabar jau į 32 uncijų talpos skardines. Daugelio vadinamas šviesiu alumi. Visos skardinės vienodos kaip vandens lašai. Jei išimate skardinę iš šaldytuvo, ji automatiškai atsidaro. Ant etiketės nėra nurodyta alaus sudėtis, o pasidomėjus kokia ji, jums atsakoma, kad neprivalote to žinoti. Užrašas ant šono primena, kad neužmirštumėte nunešti tuščią skardinę į šiukšlių dėžę.

"Windows 3.1" alus

Dar vis populiariausias pasaulyje. Skardinė panaši į "Mac". Prieš geriant šį alų būtinai reikia būti išgėrus DOS alaus. Jo gamintojai teigia, kad geriant šį alų, galite kartu gerti ir kelis butelius DOS alaus, tačiau patirtis rodo, kad gerti DOS alų galima, bet labai lėtai, ypač jei kartu geriamas "Windows 3.1" alus. Kartais be jokios priežasties atidaroma skardinė gali sprogti.

"OS/2" alus

Pilstomas į 32 uncijų skardines. Tikrai leidžia kartu gerti ir DOS alų. Taip pat galima gerti ir "Windows 3.1" alų, tik šiek tiek lėčiau. Reklama tvirtina, kad skardinė nesprogs ne tik atidaroma, bet ir stipriai suplakta. Niekada nematėte ką nors geriant šį alų, nors gamintojas prisiekinėja, kad parduota jau 9 milijonai skardinių.

"Windows 95" alus

Skardinė panaši į "Mac" alaus, bet skonis labiau primena "Windows 3.1". Pilstomas į 32 uncijų talpos skardines, tačiau kai jas atidarai, pamatai, kad alaus įpilta tik 16 uncijų. Vis daugiau žmonių gerią šį alų, nors atidarinėjant ar geriant jį skardinė sprogsta beveik kiekvieną kartą. Pasižiūrėjus į smulkiomis raidėmis išspausdintą alaus sudėtį, paaiškėja, kad ji labai panaši į DOS alaus, nors gamintojas tvirtina, kad tai visiškai nauja rūšis.

"Windows 98" alus

Iš tiesų jūs perkate ne alų, bet tik vamzdelius, kurie veda į gamyklą. Alus labai lėtai laša iš vamzdelio, tad visada jaučiatės ištroškęs. Skonis beveik toks pat, kaip ir "Windows 95" alaus. Tam, kad galėtumėte gerti šį alų, privalote turėti prabangų odinį krėslą.

"Windows NT" alus

Pilstomas į 32 uncijų skardines, tačiau privalote pirkti iš karto sunkvežimį. Todėl šio alaus mėgėjai dažnai perkasi didesnius šaldytuvus. Iš pradžių jis buvo labai panašus į "Windows 3.1" alų, dabar skonis primena "Windows 95". Laikomas labai stipriu alumi, siūloma juo prekiauti tik aludėse.

UNIX alus

Pilstomas į įvairios talpos ir išvaizdos skardines. Alaus skonis taip pat skirtingas. Tie, kurie jį geria, labai aršiai įrodinėja, kad jis geriausias, nors pripažįsta, kad kitų rūšių alaus skonis panašus į šio skonį. Kartais atidarinėjant skardinę nulūžta žiedas ir tada reikia pasinaudoti savo įrankiais. Tokiu atveju taip pat beveik būtinai prireiks draugo, geriančio šį alų ne mažiau nei trejus metus, pagalbos.

Parengė Darius Matuliauskas

KOMPIUTERIAI

pro FUTURO

KOMPIUTERIAI
NEŠIOJAMI KOMPIUTERIAI
SPAUSDINTUVAI
MULTIMEDIJA
TINKLO ĮRANGA
PROGRAMINĖ ĮRANGA
KOMPIUTERIŲ DALYS
MODERNIZAVIMAS
TECHNINĖ PRIEŽIŪRA

Salės Nr. 3, stendo Nr. S3.C4,
"Pro Futuro" kompiuterių salonas,
Algirdo g. 5, 2009 Vilnius,
tel. 23 29 54, 23 29 56.

266 MHz

Pentium® II Processor

KAUKAS kompiuteriai

KAUKAS Design

KAUKAS Design sukurtas dizaineriams, dailininkams, leidinių ruošimui spaudai ir kitiems dizaino darbams. Didelis greitis, kas ypač svarbu dirbant su grafika.
Intel Pentium II 233 - 300 MHz, Alpha 433 MHz mikroprocesoriai,
32-512 EDO operatyvinė atmintis, Matrox Millenium II grafinės plokštės, CD ROM įrenginys. Garantija 2 metai.

KAUKAS Multimedia

KAUKAS Multimedia kompiuteriai skirti moksleiviams ir studentams, mokymo tikslams ir žmonėms mėgstantiems leisti laiką prie kompiuterio savo malonumui.
Intel Pentium MMX 200 - 266 MHz mikroprocesoriai, 16 -512 EDO
operatyvinė atmintis, HDD 2 - 6GB, Creative 64 AWE garso plokštė, kolonėlės,
24X greičio CD ROM įrenginys. Garantija 2 metai.

KAUKAS Office

KAUKAS Office kompiuteriai puikiai tinka darbui biure, buhalterinei apskaitai, duomenų bazėms, tai yra tam, kad palengvintų ir pagreitintų Jūsų firmos personalo darbą. Pačių įvairiausių modelių, komplektuojami atsižvelgiant į kiekvieną užsakovo pageidavimą. Intel Pentium 150- 266 MHz mikroprocesoriai. Nuo 8 iki 128 EDO operatyvinė atmintis. HDD 1,2 - 4GB.Garantija 2 metai.

Lietuvių g. 1, Kaunas, tel. 797 434; techninis servisas 797 452; faksas 793 527
e-mail: help@sks.balt.net http://sks.balt.net

SKS skaitos kompiuterių servisas UAB

"Naujoji komunikacija"

Leidžia PĮ "Naujoji komunikacija", Pamėnkalnio g. 2 - 1, Vilnius, tel. 22 73 55, reklamos skyrius - 22 79 25. Faksas 22 72 03,el. pašto adresas: redakcija@nkm.lt
© "Naujoji komunikacija", 1997
Redaktorius Arvydas Praninskas.
Redaktoriaus pavaduotojas Marius Matulevičius.
Dizaineris Ernestas Parulskis
Stilistė Solveiga Daugirdaitė.
Redaktoriaus asistentė Margarita Slėnytė.

Vaizdinė medžiaga Lino Jablonskio.

Bendradarbiai: Raimundas Žemaitis, Janas Vercinskis, Aldas Kirvaitis, Edgaras Leichteris, Darius Matuliauskas.

Redakcija neatsako už reklamos turinį.

Spausdino "Lietuvos ryto" spaustuvė, Sodų g. 83, Skaidiškės, 4008 Vilniaus raj.
Užs. Nr.2436 . Tiražas 30 000 egz.
Platinamas kas antrą trečiadienį kartu su "Lietuvos rytu" Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose, Panevėžyje.

FAKSAS INFORMATORIUS
NAUJOJI KOMUNIKACIJA
DIRBA NESUSTODAMAS
1997 METŲ SPALIO 22 DIENA
http://www.nkm.lt

autoserviso įranga

montavimo, balansavimo staklės, ratų suvedimo stendai, keltuvai, įvairi diagnostikos įranga, tepalų išpilstymo įranga, išmetamų dujų ištraukimo sistemos, automobilių plovyklos ir kt.

UAB "TUA RES"
Kaunas, t/f. (27)775794, f.719877

Kuriasi kompiuterijos duomenų bazės

Preliminariais NK duomenimis, Lietuvoje šiuo metu naudojamasi apie 200 000 personaliniu kompiuteriu, 90000 mobiliųjų telefonų, taip pat daugiau kaip 20000 vartotojų yra įsijungę į "Interneto" tinklą. Šių rinkos sektorių augimo tempai akivaizdžiai pranoksta visas likusias prekybos ir paslaugų sritis.

Todėl nieko nestebina įnirtingos grumtynės dėl kompiuterinės ir organizacinės technikos, mobiliųjų telefonų, bei "Interneto" ryšio vartotojų. Bandydamos pritraukti galimus klientus, kiekviena firma pasirenka savą reklamos ir įtaigos kelią. Vienos naudojasi tradicine reklama spaudoje, kitos *kuria asmeninių pažinčių tinklą, trečios skubiai kuria savo rep*rezentacines svetaines "Internete". "Lithuania on-line" katalogo skyriuje "Kompiuteriai ir telekomunikacija" skelbiamos nuorodos į 106 firmų svetaines "Internete". "Naujosios komunikacijos" verslo duomenų bazėje ***www.nkm.lt*** savo informacinius lapus yra pateikusios 67 įmonės. Čia, pavyzdžiui, AB "Orgtechnika" siūlo nebrangius "Adax" kompiuterius bei jų dalis, visiems gerai žinoma firma "Blue Bridge" skelbia naujienas bei produktų kainas, "Aiva sistema" skelbia "Interneto" ryšio paslaugų bei kompiuterių įkainius. Pasinaudojusios NK Verslo duomenų baze, įstaigos ir firmos gali įsigyti "Toshibos" naujus ar naudotus kopijavimo aparatus. Tiems, kas nori išsirinkti mobilųjį telefoną ar pranešimų gaviklį, siūlytume pažvelgti į "Arminga ir Ko" informacinį puslapį.. Beje, šiuos informacinius lapus Jūs galite užsisakyti net ir tuo atveju, jeigu nėra sąlygų naudotis "Internetu". Paprasčiausiai tereikia paskambinti į NK informacinę tarnybą "Tele Šarką" telefonu 250909 ar susisiekti su "Faksu informatoriumi" 250707 ir visa Jums reikalinga informacija bus operatyviai atsiųsta.

Kaip papasakojo NK pardavimų skyriaus direktorius Audrius Nakas, artimiausiu metu Verslo duomenų bazėje bus skelbiamos nuorodos į visų kompiuterių ar organizacinės technikos pardavėjų bei "Interneto" paslaugų teikėjų svetaines "Internete". Norintys registruotis gali skambinti telefonu 227802 arba teirautis elektroniniu paštu ofice@nkm.lt.

NK informacija

Kaip naudotis?

"Faksu informatoriumi" naudotis visiškai paprasta: surinkite Vilniaus "Fakso informatoriaus" numerį 25 07 07 arba Kauno "Fakso informatoriaus" numerį 79 81 38. Perjunkite aparatą į toninį numerio rinkimą. Visais "Panasonic" aparatais tai galima padaryti paspaudus mygtuką *, po kuriuo parašytas žodis "Tone", o daugelyje kitų firmų fakso *aparatai turi jungiklį "Tone/* Pulse". Tada užsisakote norimą informacinį lapą, paspaudžiate "Start" mygtuką. **Viskas.**

Jeigu nepavyko - skambinkite "TeleŠarkai" telefonu 25 09 09.

UAB OBERONAS
Metalo gaminiai ir vamzdžiai
Plastmasiniai vamzdžiai ir fasoninės detalės iš Vokietijos
Meistrų g. 13, Vilnius.
Tel. (8*22) 25 14 17.

HORDA profil
Gumos ir silikoniniai tarpikliai langams ir durims.
Langų renovacija: medžiagos ir įrenginiai.
UAB ETNA Turgaus a. 21a, Klaipėda.
Tel. (8*26) 25 22 36, faks. (8*26) 25 04 91.

ANSORA spaustuvė.leidykla
Greitai ir kokybiškai SPAUSDINAME:
- spalvotus ir juodai baltus bukletus,
- etiketes, brošiūras,
- knygas, žurnalus,
- blankus, vizitines korteles.

MAKETUOJAME PAPRASTUS IR SUDĖTINGUS SPALDINIUS
P. Vileišio 18 - 358, Vilnius 2055
Tel./fax.: 740487

STEKAS Buhalterinės apskaitos programa "STEKAS-apskaita"
Tik su "STEKAS-apskaita" Jūsų firmoj bus tvarka !
UAB "STEKAS" Lvovo g. 38a, Vilnius, tel.(8-22) 724530, 727878

Aplankykite mus parodoje INFOBALT '97 spalio 21-24 d.
SPAINETA
KAUNAS, Kęstučio g. 87
Tel. (8-27) 22 41 70, faks. (8-27) 22 95 36
E-mail: spaina@kaunas.aiva.lt
VILNIUS, Goštauto g. 8
Tel./faks. (8-22) 62 56 68, tel. (8-299) 27 653
KLAIPĖDA, Taikos pr. 54, tel./faks. (8-26) 34 29 47

MEBLONA
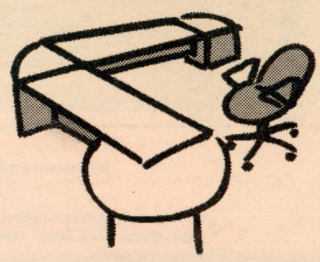
BIURO BALDAI. PROJEKTAVIMAS IR GAMYBA
BALDŲ SALONAS
RVileišio g. 18, 2005 Vilnius.
Tel. (8*22) 70 99 12,
tel./faks. (8*22) 70 99 16.

NEBRANGŪS KOPIJAVIMO APARATAI
RESTAURUOTI NAUDOTI KOPIJAVIMO APARATAI:
- A4 ir A3 FORMATAI
- greitis 8-40 kop./min.
- didinimas, mažinimas
- 1 metų garantija
- eksplotacijos medžiagos
- pogarantinė priežiūra
- pigūs CANON ir kiti toneriai

ELVINA
DRAUGYSTĖS G. 13A, KAUNAS, TEL. 767954, FAKS. 767930
KAINOS FAKSO INFORMATORIAUS DOK. NR. 2776792
FAKSO INFORMATORIAUS TEL. (8-22) 25 07 07, (8-27) 79 81 38
INTERNETE: HTTP://WWW.NKM.LT

„NK" informacinė sistema

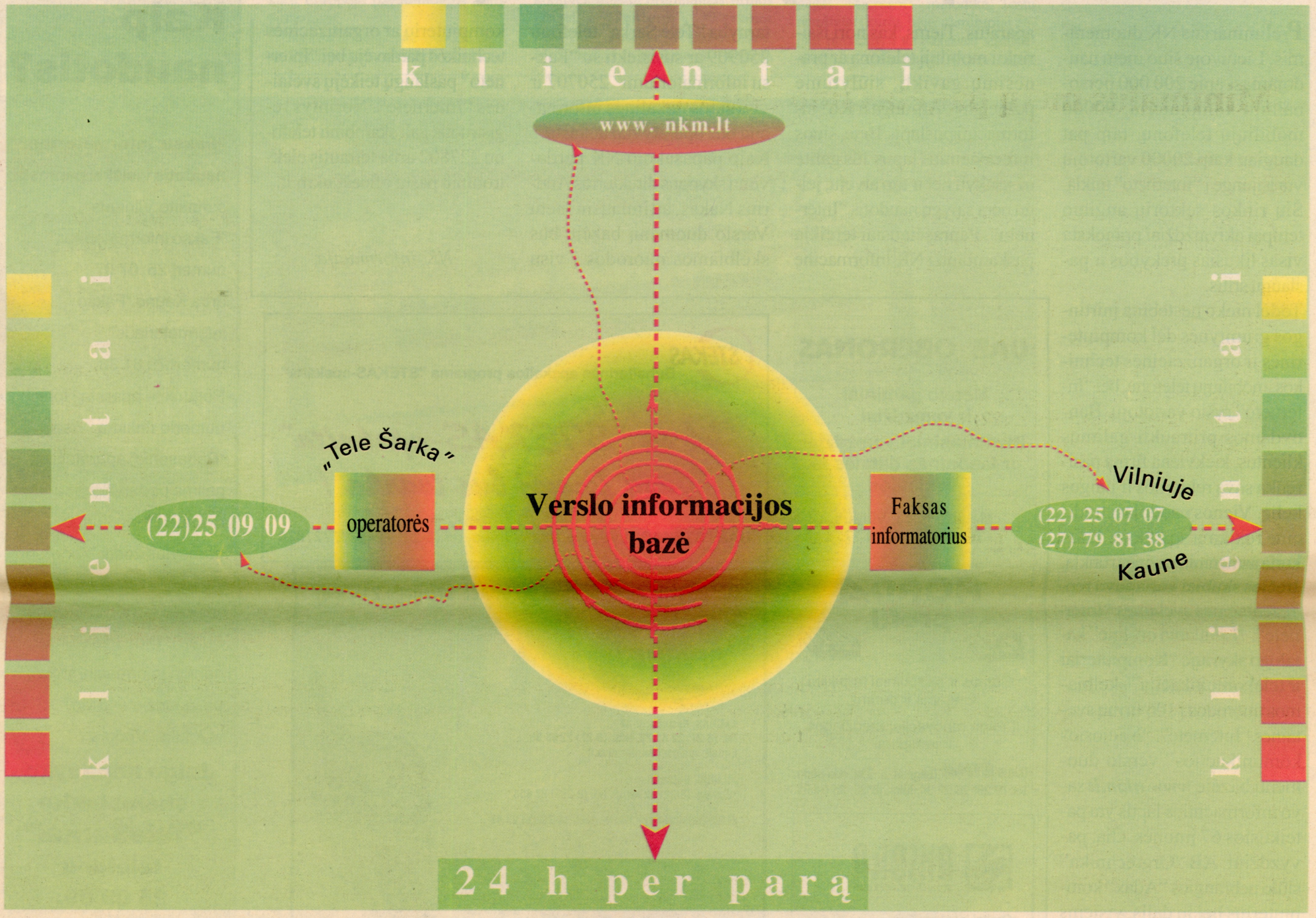

Informacija moderniam žmogui

Telefonai pasiteirauti:

Vilniuje 227802
Kaune 734738
Šiauliuose 434584

Trys pasiūlymų paketai, norintiems paskelbti informaciją. Kad ir kokį išsirinksite, Jūsų informacija bus paskelbta trimis būdais.

Minimalus metų paketas nuo 360 Lt.

NK verslo informacijos bazė "Internete"

Adresas, telefonas, elektroninis pa to adresas, reprezentacinis tekstas iki 250 sp. ženklų, nuoroda į kliento svetainę "Internete".

Pavyzdys

SIGMATA UAB
Kalvarijų 125, 2648 Vilnius
PENTIUM kompiuteriai, konfigūracijos, kainos.
Firmos www sruitis:www. snt.lt
Tel. (22) 700063, 70065 Faks. (22) 727524
Soles@snt.lt

"Faksas informatorius"

Adresas, telefonas, reprezentacinis tekstas iki 250 sp. ženklų.

Pavyzdys

SIGMATA UAB
Kalvarijų 125, 2648 Vilnius
PENTIUM kompiuteriai,
konfigūracijos, kainos.
Firmos www sruitis:www. snt.lt
Tel. (22) 700063, 70065 Faks. (22) 727524
Soles@snt.lt

"TeleŠarka"

Visa informacija kaip gerame kataloge:
kliento būstinės ir visų filialų adresai,
telefonai, faksai,
elektroninio pašto adresai,
neribotos apimties
reprezentacinis tekstas.
Iki 75 raktinių žodžių duomenų paieškai.

Optimalus metų paketas nuo 1400 Lt

Minimalus paketas plius

"Internetas"

WWW puslapis verslo informacijos baz je.

"TeleŠarka"

Kliento reklaminės medžiagos (bukletų, kainoraščių) iki 2500 sp. ženklų išsiuntimas faksu pagal užsakymą.

"Faksas informatorius"

Informacinis-reklaminis puslapis atitinkamoje rubrikoje.

Pavyzdys

ΣNT SIGMANTA

OFISO serijos kompiuteriai

Kiekviename modelyje yra:

Korpusas ATX tipo su 230 W maitinimo bloku
Pagrindinė plokštė ATX su 512 kB Pipeline Burst spartinančiaja atmintimi
Operatyvinė atmintis 16 MB EDO (2x8)
Vaizdo plokšte S3 64 bitų 1 MB PCI
Diskelio kaupiklio įrenginys 1,44 MB 3,5"
Klaviatūra Win95 105 klavišų Liet/Lot
Pelė 3 klavišų su kilimėliu

Kompiuterio modelis	Intel Pentium procesorius	Diskinis kaupiklis 1,7 GB	2,1 GB	3,2 GB	4,3 GB
SO/166	166 MHz	3020	3088	3316	3728
SO/200	200 MHz	3320	3388	3616	4028
SO/166MMX	166 MHz	3116	3184	3412	3824
SO/200MMX	200 MHz	3644	3712	3940	4352
SO/233MMX	233 MHz	4304	4372	4600	5012

Monitorius	Kaina 1	Kaina 2
MAG DX1495 14" 0,28mm 1024x768@60Hz/800x600@75Hz MPR-II	932	979
MAG AX1595* 15" sound 0,28mm 1280x1024@60Hz/1024x768@75Hz MPR-II	1224	1285
MAG DX15T 15" 0,25mm1280x1024@60Hz/1024x768@75Hz Trinitron	1332	1399
MAG DJ530 15" 0,28mm 1280x1024@60Hz/1024x768@85Hz JAG	1256	1319
MAG DJ707 17" 0,26x0,22mm, 1280x1024@60Hz /1024x768@85Hz JAG	2252	2365
MAG DX700 17" 0,25mm 1280x1024@60Hz /1024x768@75Hz Trinitron	2500	2625

Papildoma / pasirenkama įranga	Kaina 1	Kaina 2
Rekomenduojama:		
12xCD-ROM IDE įrenginys	288	331
Operacinė sistema Win95 (CD)	304	
Office 97	2012	
Kita:		
Operatyvinė atmintis 8 MB EDO	156	179
Operatyvinė atmintis 16 MB EDO	288	331
Operatyvinė atmintis 32 MB EDO	568	653
Tinklinė plokšė Ethernet PCI BNC/UTP	88	106
Vaizdo plokšte S3 64 bitų PCI 1 MB	108	130
Vaizdo plokšte 64 bitų 2D/3D MPEG 2 MB	196	235
Vaizdo plokšte ATI 3D 4MB	304	328
Garso plokšte 16 bitų PnP	80	96
Garso kolonėlės 50 W 230 V	88	106
Mikrofonas 80-12000 Hz	28	34
Faksas- modemas US Robotics Sportster V34 28,8 kbps vidinis	578	608
Faksas- modemas US Robotics Sportster V34 28,8 kbps išorinis	635	668
Faksas- modemas US Robotics Sportster V34 33,6 kbps vidinis su b/komandomis	635	668
Spausdintuvas HP DeskJet 400 (3 ppm, j/b 600x300 dpi, sp. 300x300 dpi)	669	704
Spausdintuvas HP DeskJet 670C (5 ppm, j/b 600x600 dpi, sp. 300x300 dpi)	969	1020
Spausdintuvas HP LaserJet 6L (6 ppm, 600x600 dpi)	1752	1844
Spausdintuvas HP LaserJet 5 (12 ppm, 600 x600 dpi)	4951	5212
Skaneris HP ScanJet 5p (600x300 dpi)	1220	1284
Magneto optinis įrenginys 640 MB	1520	1596

Kainininkas galioja nuo 1997 10 01
Kainos pateiktos Lt. be PVM
Kaina 1 - kaina komplektuojant su kompiuteriu, Kaina 2 - atskira įrangos kaina
Garantija: kompiuteriams - 3 metai, monitoriams - 2 metai
Informacija Internete: http://www.snt.lt, http://bildukas.snt.lt

UAB SIGMANTA: Kalvarijų g. 125, 2648 Vilnius Faksas +370-2-727524, tel. +370-2-700073
Kompiuterių tiekimo klausimais kreiptis: tel.+370-2-700062, 700063, e-mail sales@snt.lt

Didysis metų paketas

Optimalus paketas plius

WWW svetainė

Prioritetinės pozicijos "TeleŠarkos" paieškose
Reklama laikraštyje "Naujoji komunikacija"
Nuorodos į kliento informacinius lapus "Fakso informatoriaus" pofaksėse
Hipertekstinės nuorodos visose verslo informacijos bazės rubrikose

Informaciją be papildomo mokesčio galima atnaujinti nors ir kiekvieną dieną
NK klientai nemokamai registruojami "Internete".